

št. 110 (21.043) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zákriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 14. MAJA 2014

sledi
nam na
twitterju
@primorskiD

4 0 5 14

1,20 €

Kako je
mogoče?
In
vendar je

DUŠAN UDOVIČ

Cloveku se morajo naježiti lasje ob ugotovitvah zadnjih dveh preiskav v Lombardiji in Liguriji. Kako je mogoče, da so se v posle pri gradnji milanskega Expòja lahko vpletli isti ljudje, ki so bili že pred dvajsetimi leti vpleteni (in obsojeni!) med razvito podkupniško afero »čiste roke«? Je možno, da po vseh aferah, ki so prišle na dan v zadnjih letih prav na področju velikih javnih del, država ni znala poskrbeti za učinkovit kontrolni sistem in se korupcija praktično nemoteno nadaljuje kot po tekočem traku? In da je, zlasti kar zadeva Ligurijo, in ozadju organiziran mafijski kriminal z očitnimi povezavami v vplivnimi političnimi elitami. Žalostno, a prav lahko je sklepati, koliko gnilobe se nabira pod površjem številnih drugih velikih gradbišč po vsej državi.

Prav pri tej zadavi, ki je z vso silo treščila v sklepni del volilne kampanje, pa je tudi očitno videti prepad med stališči premierja Mattea Renzija in Beppe Grilla, njegovega glavnega konkurenta na bližnjih volitvah.

Renzi hoče »ločiti zrna od plev« in zavarovati uspeh nadvse pomembne mednarodne vitrine, kakršna je lahko za Italijo milanski Expò. Genovski komik pa bi v svojem značilnem destruktivnem slogu vse ustavil in zaprl, zanj je vse, kar se dogaja okrog snujočega milanskega sejmišča ena sama lopovščina, kriminalna združba, ki jo je treba razgnati. Italijane bi rad še enkrat zapeljal v slepo ulico, v katero je že davno zašel tudi sam. Upati je, da mu ne bo uspelo.

RIM / MILAN - Premier včeraj na obisku v Milanu

Renzi: Država je močnejša od tatov

Grillo za prekinitev del za Expò 2015

LJUBLJANA - Včeraj srečanje z Žmavcem

Slomak z ministrom o financiranju manjšin

RIM / MILAN - Ministrski predsednik Matteo Renzi je včeraj obiskal Milan po eksploziji afere v zvezi z gradbenimi deli za sejmišče svetovne razstave Expò, ki naj bi jo odprli prihodnje leto. Renzi je potrdil obvezne italijanske vlade glede razstave, ki je, kot je dejal velika priložnost za Italijo. Na srečanju v prostorih Trgovinske zbornice je poudaril, da je treba spoštovati daturme izgradnje objektov in odprtja, kajti priložnosti ni mogoče zamuditi.

O Expòju pa je včeraj svojo v Rimu povedal tudi Beppe Grillo, Renzijev glavni konkurent na bližnjih volitvah. Dejal je, da je treba vsa dela uvesti, saj da gre za kriminalno združbo. Imenovalo so komisarja, da bo rešil situacijo, a gre za komisarja komisarju. Treba je klicati psihiatra, je dejal Grillo in postavil zahtevo, da »se arterijo politiki«, ki so glavni krivci za škandal, ki se dogaja.

Na 11. strani

ŠOLSTVO
Test Invalsi:
slovenske šole
zapostavljen

TRST - Ves trud, ki ga vložijo učenci in dijaki ter učitelji in profesorji na slovenskih šolah za izvajanje državnega preizkusa Invalsi, je v bistvu zamen. Ministarstvo za šolstvo, univerzo in raziskovanje ne posreduje namreč slovenskim šolam povratnih statističnih informacij oziroma obdelanih podatkov, kot je to predvideno pri vsaki raziskavi. Ministarstvo skratka po obdelavi rezultatov objavi povratne informacije glede italijanskih šol, a pozablja na slovenske.

Na 5. strani

DOLINA - Slovesno podiranje maja

Slovo od Majence

Veselo vzdušje pričarali domača godba in petje parterjev in parteric

Volitve v Sloveniji
najverjetnejše julija

Na 2. strani

Pahor in Sgarbi
v soboto v Trstu

Na 5. strani

Sesljan: Castelreggio
v upravi Portopiccola

Na 5. strani

Sprašuje Renzija, kam
so izginili deportiranci

Na 12. strani

GORICA - Poškodovali so jih že devet

Parkomati so tarča serijskih vlorilcev

VOLITVE V EU
En človek,
en glas?

TRST - Tudi za evropske volitve velja, da lahko odda vsak volivec samo po en glas. Nekateri pa obidejo to načelo, in sicer v primeru dvojnega državljanstva. Slovensko notranje ministrstvo je potrdilo, da lahko vsakdo voli samo enkrat, obenem pa priznalo, da nima nobenega seznama volivcev z morebitnim dvojnim državljanstvom, tako da dvojnega glasovanja zaenkrat ne more preprečiti, Italija pa prav tako ne. V Italiji živi več kot pet tisoč slovenskih državljanov z volilno pravico, del teh ima tudi italijansko državljanstvo.

Na 3. strani

PORTAL

ALU okna in balkonska vrata, polkna, vhodna vrata in vetrolovi ter PVC okna, lesena okna, senčila in notranja vrata ter vhodna vrata

VSE NA ENEM MESTU!

Urnik:
pon-pet: 8.30 - 12.00 in 13.00 - 17.00
izven delavnega časa po dogovoru

Tel: 00386 (0) 5 631 10 60
info@portal-koper.si
www.portal-koper.si

SLOVENIJA - Pahor zaključil posvetovanja s strankami

Predčasne volitve verjetno sredi julija

LJUBLJANA - Po posvetih predsednika države Boruta Pahorja z vodji poslanskih skupin kaže, da kandidata za novega mandatarja za zdaj ni. Pahor tako lahko skrajša 30-dnevni rok, ki ga ima na voljo za predlog novega mandatarja, kar bi omogočilo razpis volitev že za 13. julij. Kljub temu, da je to čas počitnic, večina strank meni, da je to najmanj slaba možnost. Predsednik republike bo svojo odločitev po posvetih z vodji poslanskih skupin sporočil verjetno že danes.

DZ bi se s tem lahko seznanil že ta teden, nato bodo imeli poslanci na voljo 14 dni, ko lahko predlagajo mandatarja. Po izteku tega roka imajo še 48 ur, ko je mogoče v DZ odločiti o morebitnem glasovanju o kandidatuza mmandatarja s potrebnim relativno večino za izvolitev. Če tudi po izteku tega roka predloga za novega mandatarja ne bo, bi Pahor lahko predčasne volitve razpisal že za drugo nedeljo v juliju. Termin volitev pa utegne spremeniti le morebitna ustavna presoja odloka o razpisu predčasnih volitev.

Brez skrajšanja rokov bi bile volitve možne konec avgusta. A velja spomniti, da so si bili na posvetu pri Pahorju pravniki enotni, da je avgust neprimeren za izvedbo volilnih opravil oz. volitev. Pahor je že dejal, da z razpisom

volitev ne bo hitel in tudi ne zavlačeval. Poudaril pa je, da bo spoštoval ustavne, zakonske in poslovniške roke.

Vodja poslancev DL Rihard Braniselj je po posvetu pri Pahorju dejal, da so vsi možni datumi za predčasne volitve slabii, a »bolj kot hitimo z volitvami, manj slabe datusme dobimo«. Želijo pa si tak termin glasovanja, ki ne bi odreklo legitimnosti volitev.

Tudi vodja poslancev DeSUS Franc Jurša je ocenil, da bi bile volitve julija boljše kot avgusta, saj bi v tem primeru tudi predvolilna kampanja zarezala globoko v poletne počitnice. »Je pa res, da verjetno v poletnih mesecih udeležba na volitvah ne bo taka, kot bi morda bila v kakšnih drugih mesecih,« je dodal.

SLS ne bo oviral izvedbe čimprejšnjih volitev, je predsedniku države zagotovil vodja poslancev te stranke Mihail Prevc. Strinjajo se z volitvami julija. Morebitna ustavna presoja pa bo po njegovem mnenju težko uspešna.

Tudi vodja poslanske skupine NSi Matej Tonin je očenil podobno. Tako Prevc kot Tonin sta spomnila na odločitev ustavnega sodišča glede referendumu o arhivski novi in poudarila, da je imel DZ na razpolago za razpis referendumu več možnih terminov, izbral pa najslabšega. V primeru državozborskih volitev pa je predsednik repub-

Državni zbor naj bi že poleti dobil nove »stanovalce«

blike zagotovil, da bo izbral najboljši možen datum, ki mu ga dopuščajo ustavni in zakonski roki. To je po njunem mnenju pomembna razlika med eno in morebitno drugo ustavno presojo.

Predsednik PS Zoran Janković pa je na včerajšnji novinarski konferenci ocenil, da je možnost volitev 13. julija skregana s pametjo. Poudaril je, da gre za čas, ko polovica volivev ne bo prisotnih, zato se mu zdi izbira tega datuma nedopustna.

Že v ponedeljek se je Pahor posvetoval z vodji poslancev SDS, PS, SD in poslanske skupine nepovezanih poslancev. Sporočila glede predčasnih volitev in morebitne novega mandatarja so bila podobna kot včeraj. (STA)

ŠENTANDRAŽ - Teden koroških Slovencev

Utrjevanje sožitja med narodoma

CELOVEC - Mestna občina Šentandraž v Labotski dolini, sedež Lavantske škofije preden je leta 1859 škof Anton Martin Slomšek (1800 - 1862) sedež škofije prenesel v Maribor, je prizorišče letosnjega »Kulturnega tedna«. Že tradicionalna prireditev se je začela v ponedeljek, zaključila pa se bo v nedeljo, 18. maja. Glavni poudarek pa bo predvsem na medsebojnih srečanjih in izmenjavi izkušenj in s tem na utrjevanju sožitja med obema narodoma na Koroškem.

To je pred začetkom prireditev poudaril deželni glavar Peter Kaiser (SPÖ), ki je obenem tudi referent za narodno-vprašanja v koroški deželni vladi. Kaiser je bil tudi slavnostni govornik na odprtju kulturnega tedna v ponedeljek v »kulturnem hlevu« v kraju Maria Rojach. V nadaljevanju pa ima vsak dan svoje težišče: včeraj so odprli razstavo o pregorju slovenskih družin iz Koroške v letu 1942, danes je na vrsti literarni večer z Jankom Ferkom in Amino Majetič, jutri bo sledil nastop plesnega teatra iz Šentjanža v Rožu, za petek so pripravili zborovski večer.

Zupan mestne občine Šentandraž, državni poslanec Peter Stauber (SPÖ) v kulturnem tednu koroških Slovencev vidi možnost za nadaljnjo okrepitev medkulturne dejavnosti. Prav v ta namen ljudem izven naselitvenega območja slovenske narodne skupnosti Biro za slovensko narodno skupnost pri deželni vladi v sodelovanju s krovnimi kulturnimi organizacijami koroških Slovencev (KKZ in SPZ) že od leta 1993 namenja to prireditev. Letošnja poteka pod gesmom »Dialog & kultura«, mestna občina Šentandraž pa je prav s kulturno-zgodovinskega vidika pomemben kraj, saj je tu bil nad 600 let sedež Lavantske škofije, preden je leta 1859 škof Anton Martin Slomšek sedež škofije prenesel v Maribor. 1999 je bil škof Slomšek razglašen za blaženega.

O kulturnem potencialu občine župan Stauber meni, da je bil v preteklosti premalo izkoriscen. Zato prav kulturni teden ponuja možnost, da se še bolj okrepijo medkulturne dejavnosti mestne občine Šentandraž. Tako npr. strokovna šola za socialne poklice s partnerskimi ustanovami poglablja sodelo-

vanje na Koroškem in v Sloveniji. Partnersko je povezana s slovensko Višjo šolo za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu, s katero so dijaki februarja letos obiskali Strasbourg in Bruselj. V sklopu programa »Leonardo da Vinci« so učenke strokovne šole za socialne poklice v Šentandražu tudi nabirale praktične izkušnje v Sloveniji, podarja ravnatelj strokovne šole Roland Lassenberger. Z začetkom šolskega leta 2014/15 želijo na šoli oživiti tudi tečaj slovenščine za boljše sporazumevanje sosedi.

Thomas Kassl, koordinator v narodnostnih zadevah v Biroju za slovensko narodno skupnost pa v zvezi s programom kulturnega tedna opozarja še na »Tabor dialoga«, na katerem bodo sodelovali srednji šoli iz Šentandraža in Pliberka ter osnovna šola iz Slovenj Gradca ter na kulturni praznik v soboto na Novem trgu v Šentandražu. (il)

LUKA KOPER - Poglobitev morskega dna ob kontejnerski obali na globino 14 metrov

Pogodbe z italijanskim podjetjem zaradi velike zamude pri izvedbi del ne bodo podaljšali

KOPER - Pogodba med Luko Koper in italijanskim podjetjem Costruzioni generali Xodo, ki je bilo na podlagi javnega razpisa izbrano za poglobitev morskega dna ob kontejnerski obali na globino 14 metrov, se je z včerajšnjim dnem iztekl, v Luki pa je ne bodo podaljšali. Kot ugotavljajo, izvajalec ni opravil niti desetine predvidenega dela. V koprski družbi »glede na neupravičeno in drastično zamudo pri izvajanjem poglabljanja in glede na številne težave, ki jih je imel izvajalec v fazi same priprave na poglabljanje in tudi v nadaljevanju menimo, da obstaja preveliko tveganje pri nadaljevanju pogodbenega odnosa z izvajalcem«.

Projekt poglabljanja morskega dna ob kontejnerski obali koprskoga pristanišča je ključnega pomena za nadaljnji razvoj in rast kontejnerskega prometa, saj poslovne stranke oziroma ladjarji napovedujejo za jesen letosnjega leta začetek prihoda večjih kontejnerskih ladij z ugrezom nad

SLOVENIJA - Odziv društva kriminalistov

Sodbe se zagotovo ne pišejo v Murglah

LJUBLJANA - Sodbe se zagotovo ne pišejo na sedežih političnih strank, v Murglah, Grosupljem ali Stražišču in ne v zatotnih gostilnah, kjer se zbirajo pristaši tega ali onega politika, je v sporočilu za javnost zapisal predsednik Društva kriminalistov Slovenije (DKS) Jakob Demšar. Demšar se s tem odziva na številne kritike na račun sodbe v zadevi Patria.

Demšar pravi, da se v DKS se zavedajo, da so posamezne policijske, tožilci in sodniki samo ljudje, ki si prizadavajo biti objektivni, neutralni in z golj strokovni. Očitki o politični sodbi, o vplivih stricev in o rdečih marionetah so zanj žaljivi, neresni in odraz politične nezrelosti, »v konkretnem primeru pa tudi osebne stiske«. Taki očitki so posredno namenjeni tudi

kriminalistom, ki so z vso strokovno zavzetostjo in s pomočjo tujih varnostnih organov počasi, ampak vendarle vztrajno sklenili obroč indicev, je dodal Demšar. Po prepričanju DKS morajo biti sodbe izdelek neutralnih in nujno neodvisnih sodnikov, »ki pa so lahko zmotljivi in včasih (pre)počasni«, naša sodna praksa pa pozna mnogo takih primerov, je pripisal.

Sodba, s katero je prvostenjsko sodišče predsednika SDS in nekdanjega premiera Janeza Janšo, prokurista Rotisa Ivana Črnkoviča in brigadirja Toneta Krkoviča spoznalo za krive korupтивnih dejanj v zadevi Patria, je postala pravno-močna 28. aprila.

Janša je že ob sodbi na prvi stopnji dejal, da je bila ta pisana v političnih Murglah. V odzivu na drugostenjsko potrditev sodbe pa je povedal, da je afera Patria volilni produkt in veliki pok za to, da se odstrani političnega nasprotnika, take sodbe pa da ni mogoče spoštovati. (STA)

13 metrov, so še spomnili v sporočilu za javnost. Uprava družbe je zato sprejela vse potrebne ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da bo projekt poglabljanja zaključen do konca avgusta, poudarjajo v Luki.

O poglabljanju bazena se je v Luki govorilo že nekaj let, italijanski izvajalec

pa je dela začel februarja. S predvidenim povečanjem globine na 14 metrov ter povečanjem dovoljenega ugreza na 13,5 metra bi sicer lahko na posamezni ladji povečali pretovor do 3500 kontejnerskih enot. S tem bi poslovni partnerji Koper prepoznali kot poslovno prijazno prista-

Naftni derivati v Sloveniji od včeraj nekoliko cenejši

LJUBLJANA - Vožnja z jeklenimi kojniki je od včeraj nekoliko cenejša, saj so se znižale cene naftnih derivativ. Neosvinčeni 95-oktanski bencin se je pocenil za 2,5 centa na 1,470 evra za liter, 100-oktanski bencin pa za 1,1 centa na 1,518 evra za liter. Za liter dizelskega goriva je treba po novem odštetiti 1,363 evra, kar je 1,5 centa manj kot doslej. Manj je treba odštetiti tudi za kurično olje; za liter je treba odštetiti 1,006 evra oz. 1,3 centa manj kot doslej.

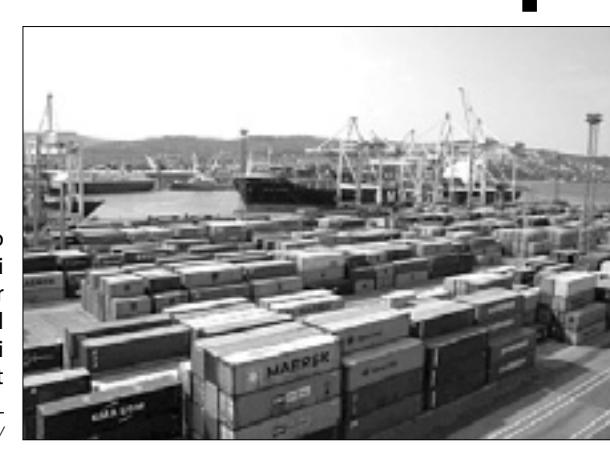
Cene naftnih derivativov v Sloveniji se določajo po metodologiji, ki temelji na gibanju cen naftnih derivativov na svetovnem trgu in na gibanju tečaja dolar-evro. Modelske cene se izračunavajo na podlagi 14-dnevnih povprecij.

V morju pred hrvaškimi otoki skrivnostni krogi

ZAGREB - V hrvaškem morju so ob več otokih, kot sta Unije in Susak, odkrili številne nenavadne kroge na morskem dnu, ki so enake velikosti in enako oddaljeni od obale. Njihov obstoj so potrdili raziskovalci iz splitskega društva Sunce, ki so pripravljali pregled morske flore in favne, je poročala Hrvatska televizija (HTV).

Biolog iz društva Sunce Mosor Prvan je povedal za HTV, da so kroge najprej opazili na posnetkih iz zraka. Potem so se tudi pri potapljanju prepričali, da krogi v morski travi obstajajo. Večinoma so enako oddaljeni od obale, med seboj pa 300 metrov. Vsi so v globini 20 ali več metrov in imajo premer 50 metrov. Kot je dodal, so sprva mislili, da gre za posledice prepovedanega ribolova z dinamitem, a so strokovnjaki za eksploziv zanikali, da bi lahko pri tem nastali tako veliki krogi. Biologom se zdi zanimivo, kako je morska trava pozejdona jasno ločena od površine kroga. Dodal je, da so največ krogov - 28 - našli pri zahodni obali Dugega otoka, a so krogi tudi ob otokih Premuda in Molat. Kroge v morju pri otokih Unije in Susak so odkrili že lani.

Na zagrebškem inštitutu za geofiziko so zavrnili možnost, da so skrivnostni krogi posledica raziskav naftne in plina. Tudi zaposleni na inštitutu so po prvih informacijah o nenavadnih krogih v morju začeli iskati morebitne vzroke za njihov nastanek. V pomanjkanju znanstvenih odgovorov domislja lokalnih prebivalcev ne izključuje niti možnosti, da so krogi nastali ob obisku vesoljcev.

S poglobitvijo morskega dna bi se v Luki Koper precej povečal kontejnerski promet

ARHIV

njšč, Luka pa bi ohranila primat največjega kontejnerskega pristanišča v severnem Jadranu, so pred časom poudarili v družbi. Po prepričanju Luke Koper so bile prav zamude pri poglabljanju prvega bazena v lanskem letu eden od faktorjev, ki so krojili poslovanje skupine Luka Koper. Ta je sicer lani po revidiranih podatkih ustvarila 7,7 milijona evrov dobička, kar je 26 odstotkov manj kot leta 2012 in manj od prvih ocen, ki so kazale na 8,2 milijona evrov dobička.

S poglabljanjem prvega bazena je tenu povezano tudi poglabljanje plovne kanala v prvi bazen, za kar pa je odgovorna Uprava RS za pomorstvo. Ta je po zamudah zaradi vremenskih nevšečnosti aprila zaključila izgradnjo kasete na območju ankarsanske bonifike ter kaseto predala v uporabo izvajalcu, družbi Luka Koper INPO, ki je nato začela s poglabljanjem plovne kanala. Pogodbeni rok za dokončanje del je februar 2015. (STA)

SLOMAK - Srečanje z ministrom Žmavcem v Ljubljani

V ospredju problem financiranja manjšin

LJUBLJANA - Potreba po tesnejšem sistemskem sodelovanju, ovrednotenju vloge krovnih organizacij in Slovenske manjšinske koordinacije (Slomak) ter problem finančnih sredstev so bili glavna tema razgovorov, ki sta jih imela koordinatorka in tajnik Slomaka Susanne Weitlaner in Jure Kufersin z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazdom Žmavcem in njegovimi sodelavci. Nedavna porazdelitev sredstev je povzročila precejsnjo zaskrbljenost, saj bo marsikatera organizacija imela velike težave pri svojem delovanju. Zato so sklenili, naj septembra sklicejo posebno konferenco, na kateri bodo bolje opredeli kriterije in prioritete za novo kvalitetno sistema financiranja. Pred tem bo odbor Slomaka o tem razpravljal na svoji seji v začetku junija.

Predstavniki Slomaka so ponovno poudarili nujnost večje vloge samega ministra in Urada znotraj slovenskih vladnih institucij, s čimer se je strinjal tudi sam minister, ki si želi, da bi Urad postal prava in konkretna operativna vez med zamejskimi organizacijami in raznimi vladnimi in nevladnimi ustanovami, ki se v Sloveniji posredno ali neposredno ukvarjajo z manjšinskimi vprašanji. Glede našega prostora je bil govor, med drugim, tudi o nujnosti pozitivne rešitve problemov Primorskega dnevnika in podružnice NLB na Općinah.

Srečanja se je udeležil tudi predstavnik NSKS Nanti Olip, ki je podal krajše poročilo o zanimivem srečanju manjšinskih organizacij iz vse Evrope, ki je bilo pred nedavnim v Flensburgu na nemško-danskem manjšinskem območju.

FJK - Davek Irgef Rim zmanjšal obveznosti FJK za 54 milijonov €

TRST - Rimska vlada je priznala, da je prišlo do neravnovesja na škodo Furlanije-Julijanske krajine, kar zadeva obveznosti do Rima v zvezi z davkom Irgef. Zaradi tega bo v blagajno FJK prišlo 54 milijonov evrov manj. Na včerajnjem srečanju v Rimu, na katerem je FJK ob predsednici Serracchianijevi zastopal tudi deželni odbornik za finance Francesco Peroni, so se z državnim podtajnikom za deželne zadeve in lokalno avtonomijo Gainciam Bresso, dogovorili, da bodo ob potrditvi odloka v zakon dodali amandma, s katerim bodo črtali dodatno finančno bremo Furlanije-Julijanske krajine. Serracchianijeva je s tem v zvezi poudarila, da gre za konkreten dosežek v korist FJK, ki priča o konstruktivnem sodelovanju z vlado.

Od leve Susanne Weitlaner, Gorazd Žmavc, Jure Kufersin in Nanti Olip

VOLITVE - Obisk vodje Mattea Salvini

Severna liga glede priseljencev zelo kritična do Renzijeve vlade

Poslanec Massimiliano Fedriga, Matteo Salvini in Danilo Slokar

TRST - Severna liga je svojo kampanjo za evropske volitve osredotočila na kritike italijanske vlade, češ da je preveč strpna do priseljencev, ki dnevno prihajajo v Italijo iz Afrike. Ligaši bi vse te nesrečne tako nazaj oziroma jim sploh ne bi dovolili, da pridejo do italijanskih obal. Druga predvolilna tema Severne lige je evro, ki naj bi bil glavni krivec za sedanjo gospodarsko krizo. Stranka predlaga, da se Italija odpove skupnemu evropskemu denarju in se torej vrne k »priljubljeni« liri.

Vodja Lige Matteo Salvini, ki hoče znova postati evropski poslanec, se je včeraj v Trstu spravil na ministrskega predsednika Matteua Renzija, češ da je glavni krivec za tragične usode nezakonitih prebežnikov. Napadel je tudi predsednico Dežele Debore Serracchiani, ki je po njegovem mnenju sicer zmaga na volitvah le zaradi nespretnosti in razkolov v desni sredini.

EVROPSKE VOLITVE - Pojasnilo Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije

Dve državljanstvi, en sam glas

Načelo v evropski direktivi iz leta 1993, v Sloveniji in Italiji pa ni nadzora (v Nemčiji je drugače) - V Italiji več kot pet tisoč slovenskih državljanov z volilno pravico

TRST - Pred evropskimi volitvami so nekateri brali, ki imajo tako slovensko kot italijansko državljanstvo, poklicali na Primorski dnevnik in vprašali, ali lahko volijo v obeh državah. Odgovor smo začeli iskati že pred tem, tudi nekaj članov našega uredništva ima med drugim dve državljanstvi. Izkazalo se je, da Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije nima podatkov o dvojnih državljanstvih, v tem specifičnem primeru torej ne more izvajati nadzora in preprečiti dvojnega glasovanja. Po drugi strani poudarja, da v skladu z evropsko direktivo iz leta 1993 »nihče ne sme na istih volitvah voliti več kot enkrat, kar dvojne državljanje napotuje na izbiro«.

Odgovor je bil pričakovani, saj po logiki ni razloga, da bi posamezniki uživali dvojno volilno pravico, ko gre za izvolitev predstavnikov v eno in isto skupščino. Nekateri Slovenci iz Italije imajo kljub dvojnemu državljanstvu pomisleke glede udeležbe na katerihkoli volivah v Sloveniji, češ da plačujejo davke v Italiji; to je pa stvar osebnih pogledov in izbir. V tem primeru pa je govor o volitvah za Evropski parlament, ki jih organizirajo v vseh državah članicah. Eni bi rekli, da je privilegij že v tem, da lahko posameznik izbere, v kateri državi bo gla-

sov. Drugi so v preteklosti že volili dvakrat in bodo verjetno enako ravnali tudi tokrat.

Odgovor ni bil tako samoumeven, saj pristojni organi ne obravnavajo dvojnega državljanstva - slovenski državljanji so zanje vsi enaki. Isto velja za italijansko notranje ministrstvo, ki prav tako nima podatkov o volilnih upravičencih z dvojnim državljanstvom. Najprej smo se obrnili na Generalni konzulat RS v Trstu, kjer oddajo svoj glas slovenski volivci, ki prebivajo v Furlaniji-Julijski krajini. Na svoji spletni strani ponuja generalni konzulat splošne informacije o volitvah in volilni pravici, na samem konzulatu pa so nas za specifična vprašanja napotili na Državno volilno komisijo (DVK). Direktor DVK Dušan Vučko je po elektronski pošti razložil, da je za vpis v evidenco volilne pravice pristojno Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ), zato smo vprašanje o volilni pravici v primeru dvojnega državljanstva preusmerili na ministrstvo.

Svetovalka za odnose z javnostmi pri MNZ Olga Golub je odgovorila, da se »podatek o morebitnem dvojem državljanstvu v Sloveniji ne vodi, zato se glede na navedeno posamezni volivci ločijo samo na dve kategoriji, to so državljanji Slovenije in državljanji druge države čla-

nice Evropske unije. Kot taki lahko glasujejo samo v eni od dveh držav članic«. Državljanji držav članic EU lahko uredničujejo volilno pravico v državi prebivanja ali v matični državi. Za te primere imajo vse države EU kontaktne točke, preko katerih preverjajo volilne pravice in obveščajo o spremembah ter vplivajo na možnost glasovanja. MNZ izmenjuje informacije z ostalimi članicami EU in tako preprečuje dvojno glasovanje (ko gre za slovenske državljanje v tujini ali tuje državljanje v Sloveniji).

Vztrajali smo z vprašanjem dvojnega državljanstva. Kdor gre na italijansko volišče kot italijanski državljan in na slovenski konzulat (ali pa glasuje po pošti) kot slovenski državljan, ni v zgoraj omenjeni kategoriji. Olga Golub je potrdila, da v tem primeru »države nimajo vzvoda, da bi zanj zahtevalo izbris iz svoje ali tuje evidence volilne pravice«. Njeno pojasnilo pa se zaključi tako: »Ne glede na to pa Direktiva Sveta 93/109/ES z dne 6. decembra 1993 o volilni pravici na volitvah za Evropski parlament za državljane EU, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljanji, v 4. členu določa, da državljanji EU lahko uredničujejo volilno pravico v državi prebivanja ali v matični državi, nihče pa ne sme na istih volitvah voliti več kot enkrat, kar dvojne državljanje napotuje na izbiro«.

ELECTROLUX Samo še korak do dogovora

RIM - V poznih večernih urah so v ponedeljek v Rimu na srečanju med ministrico za gospodarstvo Federico Guidi, vodstvom grupe Electrolux in generalnimi tajniki sindikata kovinarjev Mauriziom Landinijem (Fiom-Cgil), Giuseppejem Farino (Fim-Cisl) in Roccom Palombello (Uilm-Uil) podpisali osnutek dogovora, ki omogoča pozitiven zaključek pogajanj, na podlagi katerih naj bi že jutri podpisali končni sporazum.

»V zadavi Electrolux vsaka stran dobro igra svojo vlogo,« je poudarila ministrica Guidijeva. »Vlada in dežele to počnejo z davčnimi olajšavami in olajšanim financiranjem raziskav, podjetje z obsežnim investicijskim načrtom, ki na minimum zmanjšuje nevarnost za zmanjšanje števila zaposlenih, sindikati in zaposleni pa s sprejetjem solidarnostnih pogodb in fleksibilnosti,« je še dejala ministrica.

Včeraj je bilo na vrsti še eno srečanje na ministrstvu, na katerem so sodelovali tudi predsedniki dežel, danes pa bodo sporazum predstavili še ministrskemu predsedniku Matteu Renziju. Do dogovora so prišli potem, ko so sindikati dobili zagotovilo, da ne bo odpuščanja in nižanja plač. Prav tako ne bodo zmanjšali trajanja odmorov v tovarnah z izjemo dodatnega odmora v Porcii, ki bo trajal 5 namesto običajnih 10 minut. Sindikati pa so pristali na 60-odstotno znižanje števila ur za sindikalno delovanje od leta 2015 dalje, medtem ko število ur za sindikalne skupščine ostaja nespremenjeno.

Predsednica Furlanije-Julijanske krajine Debora Serracchiani je v zvezi z dogovorom poudarila, da je do preboja prišlo z bistveno večjim angažiranjem vlade, tako da se zdaj končno vidi luč na koncu tunela. Serracchianijeva je izrazila tudi zadowoljstvo zaradi sposobnosti »institucij in zaposlenih, da ohranijo enotnost, kar jim je dalo tudi večjo moč v pogajanjih z lastniki Electroluxovih tovarn v Italiji«.

Kdor je državljan dveh držav članic EU, se mora torej načeloma odločiti, ali bo glasoval za predstavnike ene ali pa druge države. Slovenija in Italija nimata seznama »dvojnih državljanov«, zato tudi ni nadzora. A ni povod takto. Vemo za primer nemškega ministrstva, ki je volivca z nemškim in slovenskim državljanstvom v teh dneh pisno pozvalo, naj se odloči, v kateri državi bo volil. Nemčija ima očitno seznam volivcev z dvema državljanstvoma.

V Italiji 5317 slovenskih državljanov z volilno pravico

Po podatkih MNZ je imelo 24. februarja 2014 stalno prebivališče v tujini 69.002 slovenskih državljanov z volilno pravico, od teh jih v Italiji živi 5317. Ni pa znano, koliko od teh jih ima tudi italijansko državljanstvo.

Aljoša Fonda

VOLITVE - Kampanja doslej v precejšnjem zatišju

Volilni plakati niso več »v modi«

Fotografija je bila posneta konec prejšnjega tedna na Devinščini pri Proseku (občina Zgonik)

V nedeljo, 25. maja bodo neposredno izvolili župane ter občinske svetnike v Zgoniku, Dolini in v repentinarski občini. Volilna kampanja poteka v velikem zatišju in se bo mogoče nekoliko razživila v prihodnjih dneh, ni pa rečeno, da se sploh bo. Da je tako vpliva tudi dejstvo, da bodo volitve v treh najmanjših občinah tržaške pokrajine. Zelo malo zanimanja vlada tudi za evropske volitve, žal. To je v Italiji sicer tradicija (podobno je tudi drugod, vključno s Slovenijo), saj predstavljajo evropske volitve merjenje sil za notranjo politično in strankarsko rabo.

Na Tržaškem je bilo v preteklih dneh nekaj polemik v zvezi z italijanskimi oziroma slovenskimi plakati evropske kandidatke Demokratske stranke (DS)

Isabelle De Monte. V središču Trsta so se, kot znano, namreč pojavili plakati DS le v slovenščini, na kar jih je stranka prekrila s plakati v italijanskem jeziku. Boljše bi bilo, da bi nove plakate v italijanščini nalepila ob plakatih v slovenščini. Ponekod polemika o slovenskih in italijanskih plakatih, marsikje pa na volilnih tablah niti enega plakata. Ne v slovenščini in niti v italijanščini, ne v mestu in niti v okolici.

Pri tem se postavlja vprašanje čemu sploh rabijo te stare in preživele volilne table, saj se je glavnina strank odpovedala tiskanju plakatov. Po eni strani so se stranke tako odločile zaradi pomanjkanja denarja, po drugi pa, ker se volilna kampanja odvija čisto drugače, kot se je pred leti pred uveljavljivijo spleta. Železne volilne table vsekakor niso zastonj in

nihče jih ne bo pogrešal, če jih na prihodnjih volitvah ne bo več.

Občinske in evropske volitve bodo le v nedeljo in ne več tudi v ponedeljek do 14. ure. Italija se s tem prilagaja vsem državam članicam Evropske unije, katerih državljanji glasujejo le na nedeljo (v Veliki Britaniji volijo med tednom). Pred leti so sicer v Italiji že enkrat ukinili ponedeljkovo glasovanje, izbira pa se ni izkazala za posrečeno, posebno na jugu države, kjer so se ob zaprtju volišč ustvarile dolge vrste volivk in volivcev. Zaradi tega bodo volišča v nedeljo, 25. maja odprta do 23. ure. Pretevanje glasov za evropske volitve se bo začelo takoj po zaprtju volišč, glasovnice za občinske volitve pa bodo začeli šteti v pondeljek ob 14. uri.

GLASBENO ŠOLSTVO - Predstavitev

Glasbena matica vabi v soboto na Dan odprtih vrat

Glasbena matica vabi na vsakoten Dan odprtih vrat, ko bodo profesorji šole na voljo za vse informacije, ki so potrebne za izbiro primernega inštrumenta in začetek rednega študija v prihodnjem šolskem letu. Priljubljena promocijska pobuda bo zaživelva v soboto, 17. maja od 10. do 13. ure na sedežu šole v ulici Montorsino 2. Zainteresirane pričakujejo profesorji iz oddelkov za godalja, pihala, harfo, harmoniko, klavir, kitaro in tolkala. Na voljo bodo tudi informacije za tečaje citer, solopetja in predšolske glasbene vzgoje. Poleg Dneva odprtih vrat bo Glasbena matica do konca šolskega leta izvedla tudi pobudo brezplačnih poskusnih lekcij, s katerimi bo pridobljene informacije teoretskega in praktičnega značaja dopolnil še stik z izbranim glasbilom ali z več glasbili. Tajništvo šole je na voljo za vse potrebne informacije na št. 040418605.

Na sliki: skupinski posnetek gojencev Glasbene matice na enem letošnjih nastopov

VOLITVE 2014 Martina Schulza danes ne bo v Trst

Predsednika evropskega parlamenta Martina Schulza danes ne bo v Trst. Združenje Dialoghi Europei je danes ob 18. uri napovedalo javno srečanje z njim na Pomorski postaji, pozno sinfoči pa so sporočili, da zaradi neodložljivih obveznosti v Nemčiji Schulza danes ne bo v Trst. Srečanje na Pomorski postaji odpade.

DS danes v Prebenegu in jutri v Mačkoljah

Krožek Demokratske stranke iz Dolina bo v sklopu občinskih volitev organiziral vrsto srečanj po vseh dolinskem občinam. Prvo tovrstno srečanje bo dreni ob 20.30 v Prebenegu, drugo pa jutri ob 18.30 v Mačkoljah. Navzoč bo županski kandidat leve sredine Sandy Klun ter kandidati demokratov za občinski svet.

Marko Pisani drevi v kavarni pri Fernetičih

Županski kandidat Marko Pisani in kandidati občanske liste Skupaj za Repentinab se bodo drevi predstavili na Fernetičih in sicer ob 19.00 uru v Baru G. Orisali bodo dosedanje delo in petletne izkušnje pri upravljanju občine Repentinab s posebnim poudarkom na reševanju prometne uredite na Fernetičih, ter predstavili upravni program. Pisanijeva uprava se je s tem vprašanjem veliko ukvarjala.

Bivša ministrica Kyenge jutri v Zgoniku

Krožek Demokratske stranke Zgonik-Repentabor prireja jutri v sklopu pobud za evropske volitve srečanje z bivšo ministrico za integracijo Cecil Kyenge, ki kandidira v našem volilnem okraju. Srečanje se bo odvijalo v Zgoniku v prostorijah gostilne Guštin s pričetkom ob 13. uri. S Cecil Kyenge se bodo pogovarjali o evropskih projektih, zaposlovanju, mladih in zelo aktualnih problematikah integracije kandidat DS za župana na bližnjih krajjevih volitvah: Monica Hrovatin (občina Zgonik), Miro Cibi (občina Repentinab) in Sandy Klun (občina Dolina).

POGOVOR Z ŽUPANSKIMI KANDIDATI

Boris Gombača ni potrebno posebej predstavljati. V dolinskem občinskem svetu je svoj čas zastopal Slovensko skupnost, po daljšem premorju pa gibanje Združeni v tradicijah, sedaj je županski kandidat liste, ki se imenuje po njem. Najprej smo ga vprašali, zakaj se je znova odločil za kandidaturo.

Odlčil sem se, da ponovno kandidiram, ker se zavedam, da je med več kot sto kandidat malokateri opremljen z znanjem, ki ga mora imeti upravitelj iz večinskih kot iz opozicijskih klopi.«

DOLINA - Boris Gombač na čelu istoimenske liste

»Ne desna in ne leva sredina, pomembna je dobra upravak«

Zakaj pa tokrat naziv Lista Gombač?

»Lista Gombač - Združeni v tradicijah je nastala kot izraz dolinskih občanov, da v okviru institucionalnih teles priporomoremo k določenim spremembam pri upravljanju skupnega občinskega premoženja.«

Bili ste vseskozi kritični do odbora županje Fulvie Premolin. Kakšne so vaše glavne kritike dosedanji upravi?

»Če je občina v takem stanju, da je nezadovoljstvo naših občanov vidno in očitljivo je to „zasluga“ gospa županje in njenega odbora. V desetih letih načelovanja občinski upravi je Premolinova uprava spravila s svojimi izbirami ob živce skoraj celotno občinsko populacijo.«

Kaj naj bi šlo na živce občanom, kot pravite vi?

»Njen zgrešeni pristop in uradniški odnos do občanov in njihovih upravičenih zahtev in pričakovanj bo ostal vsem v spominu.«

Veliko ste se ukvarjali z vprašanjem srenj. Kakšna je v dolinskih občini situacija na tem področju?

»Če je res, da je vpis v zemljiško knjigo temeljno pravno izhodišče pri re-

ševanju sporov glede skupne vaške lastnine, bi v občini Dolina in predvsem v vasi Dolina ne bilo pričakovati nesoglasij in razdvajanj. V tem prepricjanju in ugotavljanju so dolinski občinski upravitelji že za časa Avstro-Ogrske urejali postopek, ki so neizpodbitno dokazovali politično-upravno voljo, da ločijo vaško skupno lastnino od občinske.«

Kaj pa se je v resnici zgodilo?

»Čez noč, v soglasju z občinsko upravo, so nekatari člani dolinske srenje, istočasno tudi člani zadruge Dolga krona in obenem začetniki podjetniki, začeli vrinjati v uradne akte izjave, da gre za neobremenjeno privatno lastnino. S tem sprožili postopek privatizacije in prilaščenja odškodnine.«

In kako se je iztekel?

»Na podlagi teh trditev se je sprožil postopek, ki je dobesedno iztrgal 135 hektarjev površine zaščiti, ki jo predvideva zakon št. 431 iz leta 1985, poznan kot zakon Galasso, ter 14 hektarski pašnik spremenil v odlagališče 450 tisoč kubičnih metrov in obliku enajstih teras. To je oskodovalo občinske blagajne in celotno skupnost za protivednost in višini 10 milijonov evrov.«

Kakšne so temeljne točke vašega programa?

»Popolna obnova in prevzem posetni pokrajinske ceste, ki gre od Ricmanj do Domja; ponovna vzpostavitev območne zdravstvene službe in gradnja dnevnega centra za starejše občane; odstranitev naftnih rezervoarjev Siota, ki so v nasprotju s splošnim občinskim regulacijskim načrtom ter postavitev zaščitnih protitrupnih panojev od viadukta nad Logom do ovinka pri Boljuncu.«

Na skupščini Gibanja 5 zvezd v Dolini ste ponudili roko Grillovim pristašem. Stvari so se potem zasukale v drugo smer. Kako to?

»Pozdravil sem njihov prihod, a kot se je v preteklosti že večkrat pripetilo ostajam pri ugotovitvah evropskih kulturnih velikanov Goetheja, Foscola in Vodnika.«

Kdo vam idejno gledano bliže dena ali leva sredina?

»Včeraj, desnica in levica, danes, desna sredina in leva sredina. Pri upravljanju gre za izbiro ljudi, za njihovo podkovanost in poznanje stvarnosti Kar zadeva našo listo, lahko mirne duše trdim, da smo pripravljeni upravljati Dolino.«

S.T.

ŠOLSTVO - Naše šole ne prejemajo z ministrstva povratnih statističnih podatkov

Invalsi: ves trud na slovenskih šolah zaman

Delo in ves trud, ki ju vložijo učenci in dijaki ter učitelji in profesorji na slovenskih šolah izvajanje državnega preizkusa Invalsi, je v bistvu zaman. Ministrstvo za šolstvo, univerzo in raziskovanje ne posreduje namreč slovenskim šolam povratnih statističnih informacij oziroma obdelanih podatkov, kot je to predvideno pri vsaki raziskavi. Če nekaj raziskuješ, je namreč samoumevno, da te zanima izid. Ministrstvo po obdelavi rezultatov pa objavi povratne informacije glede italijanskih šol, a pozabljiva na slovenske.

To so nam povedali ravnatelji licejov Franceta Prešerna Loredana Guštin in Antona Martina Slomška Fulvia Premolin ter zavoda Stefan Primož Strani, s katerimi smo se včeraj popoldne pogovorili o poteku testov Invalsi. Preizkus so namreč včeraj dopoldne opravljali dijaki in dijakinje 2. razredov višjih srednjih šol. Na nekaterih italijanskih višjih srednjih šolah so bile v Trstu včeraj tudi polemike in so dijaki in dijaki

Protest šolskih odborov Cobas pred sedežem deželnega sveta

FOTODAMJ@N

nje na nekaterih šolah namenoma odgovarjali napačno, profesorji pa niso baje niti popravljali odgovorov (ministrstvo posreduje namreč šolam pravilne odgovore). Di-

jaki nekaterih drugih šol pa so demonstrirali pred sedežem deželne vlade v okviru demonstracije, ki so jo priredili osnovni šolski odbori sindikalne zveze Cobas. Polemi-

ke se sicer vlečejo že več let, saj so testi Invalsi po mnenju nekaterih nepotrebeni, po mnenju drugih niso popolnoma anonimni, kot to zatrjuje Rim, po mnenju tretjih pa je to način za nadzorovanje dela profesorjev oz. učiteljev. Temu naj dodamo, da niso profesorji niti plačani za dodatno delo.

Na navedenih slovenskih višjih srednjih šolah je izvajanje testov (dijaki so odgovarjali na vprašanja iz slovenščine in matematike) potekalo brez problemov. Toda poleg občutka, da gre za vsiljeno delo, so nas vsi omenjeni ravnatelji opozorili na nujo po posredovanju povratnih podatkov iz Rima. Natančne informacije in primerjave z drugimi lahko namreč prispevajo k rasti kakovosti šole, so povedali. Ko pa nimaš nobenega podatka o opravljenem delu, ali pa ko posreduješ iz Rima celo napačne podatke (tudi to se je že zgodilo, smo izvedeli), je stvar popolnoma drugačna in je jasen občutek, da je ves trud zaman.

A.G.

STARO PRISTANIŠČE Jazz koncerta v hidrodinamični centrali

Hidrodinamična centrala v starem pristanišču bo jutri in pojutrišnjem zvezcer gostila dva jazz koncerta, s katerima želi organizator, Inštitut za pomorsko pristaniško kulturo, ovrednotiti pristaniško dediščino. Podrobnosti kulturne pobude je na včerajšnji novinarski konferenci predstavila direktorica pristaniškega muzejskega pola Antonella Caroli, ki je spomnila, da so glasbeni ritmi notranje prostore hidrodinamične centrale napolnili že oktobra lani. Odličen odziv širše javnosti je predstavljal dodatni motiv, da nadaljujemo v tej smeri, je poudarila direktorica, ki je mnenja, da je ta lokacija zelo primerna tudi za glasbene koncerte.

Pobudo so naslovili Classic jazz meeting, na jazzovskem srečanju pa bo mogoče prisluhniti tradicionalnemu jazzu, ki je bil zelo priljubljen v dvajsetih in tridesetih letih preteklega stoletja. Na obeh večerih bo nastopila zasedba Ragtime Jazz Band, katere član je tudi arhitekt Giorgio Berni, ki je na včerajšnji predstavitvi spomnil, da se bodo z glasbo poklonili tudi velikemu Leliju Luttazziju. Govornik je tudi dejal, da bo obiskovalcem delili tudi kopijo zgodovinskega članka, ki je izšel v petdesetih letih preteklega stoletja in v katerem avtor razlagajo, kaj sploh je jazz.

To glasbeno zvrst bodo jutri zvezcer najprej predstavili člani zasedbe D'Agoro z Rudyjem Fantinom in Andrejem Pivetto. Ta band bo zaigral skoraj deset skladb. Nato bo sledil nastop tržaške zasedbe Ragtime jazz band. Ista zasedba bo uvedla tudi petkov glasbeni večer, nato pa bo nastopil zelo zanimiv ženski trio Les Babettes. Gospodinčne v svoj repertoar vključujejo skladbe iz tridesetih in štiridesetih let prejšnjega stoletja, zanimiv segment njihovega nastopa pa je vedno tudi kostumografija, ki je po navadi v skladu z zgodovinskimi obdobjem, ki ga glasbeno predstavljajo.

Oba koncerta, za katera bo treba odšteti po 10 evrov, se bosta začela ob 20.30. Pol ure pred začetkom koncertov pa si bo občinstvo lahko ogledalo notranje prostore hidrodinamične centrale. Za vodene oglede bodo poskrbeli prostovoljni vodiči, ki delajo v teh prostorih. (sc)

KULTURA - V soboto v mali dvorani gledališča Verdi

Pahor in Sgarbi za isto mizo

Na srečanju bo tekla beseda o njunih knjigah Così ho vissuto in Il tesoro d'Italia

BORIS PAHOR

FOTODAMJ@N

VITTORIO SGARBI

ARHIV

tudi njegovo najnovejše delo »Il tesoro d'Italia - La lunga avventura nell'arte«, ki ga bo v soboto predstavil v Trstu. Izšlo je pri založbi Bompiani, tako kot Pahorjeva biografija *Così ho vissuto*, o kateri bo prav tako tekla beseda na srečanju v Verdijevem gledališču. Gre za različna avtorja in različni knjigi, je poudarila soavtorica Tatjana Rojc in spomnila, da je podobno srečanje že potekalo v Milani, kjer sta se Pahor in Sgarbi zapletla v

zanimiv pogovor o lepoti, življenju in drugih univerzalnih temah.

Pri organizaciji sobotnega srečanja, ki se bo pričelo ob 19. uri, sodeluje več ustanov in organizacij (devinski Lions Club, društvo Ajser 2000, fundacija CTRieste, ZKB, Why Not). Poseben pečat pa mu bo dala fundacija Giuseppe Verdi, ki bo gosta počastila z glasbenim uvodom, za katerega bo poskrbel prva violinista Stefano Furini. (pd)

SESLJAN - Rezultat razpisa devinsko-nabrežinske uprave

Castelreggio bo upravljala hčerinska družba Portopiccola

Castelreggio trenutno ni v najboljšem stanju

FOTODAMJ@N

Kopališče Castelreggio v Sesljanskem zalivu bo v bližajoči se poletni sezoni upravljala družba Portopiccolo servizi, ki je hčerinsko podjetje istoimenske družbe. Slednje je, kot znano, lastnik dela Sesljanskega zaliwa, v bližini Castelreggia pa tudi lastnik velikega turističnega naselja. Portopiccolo bo prevzel mesto podjetja Ulisse express, ki je doslej upravljalo Castelreggio in je tudi sodelovalo na razpisu devinsko-nabrežinske občinske uprave.

Izhodiščna cena za upravljanje najem območja, ki jo je postavila Občina, je bila 40 tisoč evrov, končni zmagovalec pa je javni upravi ponudil kar 90 tisoč evrov. Novico je včeraj sporočil pristojni občinski odbornik Andrej Cunja. Upravno sodišče je pred nekaj meseci razsodilo, da je Občina Devin-Nabrežina polnopravni koncesionar Castelreggia.

Od danes vpisovanje v občinske poletne centre

Danes se začenja vpisovanje v tržaške občinske poletne centre, zaključilo se bo 27. maja. Prošnje lahko vložimo na spletni strani www.triestescuonline.it, ali pa na občinskem uradu v Ulici Capitelli 8 (od pondeljka do petka med 8.30 in 12.30, v ponedeljek in sredo tudi med 16. in 18. uro, samo to soboto med 8.30 in 12.30). Informacije so na voljo na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Občina Trst prireja tri poletne centre za otroke pod 3. letom starosti, sedem centrov za otroke iz vrtcev in tri centre za otroke iz osnovnih šol. Centri bodo odprtji od 7. julija do 29. avgusta, in sicer v izmenah (vsak center po dva tedna). Ko bo objavljena lestvica, bodo starši preverili, ali je njihov otrok sprejet, v tem primeru pa bodo morali potrditi vpis. Cena za dvotedensko varstvo je 175,04 evra, predvidene pa so olajšave na podlagi družinskega ekonomskoga količnika ISEE ter morebitne prisotnosti bratov ali sester, ki obiskujejo druge poletne občinske centre.

Tržaška univerza za biotsko raznovrstnost

Oddelek za vede o življenju Univerze v Trstu bo spodbujal aktivno sodelovanje med znanstvenimi raziskovalci, javnimi upravami in občani za zaščito biotske raznovrstnosti in amaterske znanosti (citizen science). Projekt CSMON-LIFE je med 47 italijanskimi projekti, ki jih je sprejela Evropska komisija v okviru programa Life+ oziroma sklad za okolje Evropske unije. Cilj projekta je zaustaviti izgubo biotske raznovrstnosti, pri pobudi pa bo sodelovala tudi civilna družba.

Koncertni večer konservatorija Tartini

Konservatorij Tartini vabi drevi ob 20.30 v veliko dvorano v Ul. Ghega 12, kjer bosta igrala Sergio Lazzeri (kontrabogot) in Silvano Zabeo (klavir). Oba glasbenika poučujejo na tržaškem konservatoriju, izvajala bosta skladbe Otmara Nussia, Victorja Brunata, Branka Okmace in Alaina Ridouta. Vstop prost, rezervacije na tel. št. 040-6724911.

Lidia Menapace predstavlja film in knjigo

Filmski krožek Charlie Chaplin vabi na srečanje pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, katerih protagonistka bo senatorka in nekdanja partizanska kurirka Lidia Menapace. Drevi ob 20.30 bo uvedla film *L'Agnese va a morire* v kinu Teatro dei Fabbri, ponovitev bo jutri ob 9. uri v kinu Ariston, kjer se bo Menapacejeva pogovarjala z dijaki. Jutri ob 18.30 pa bo predstavila svojo knjigo *Io, partigiana - la mia Resistenza* v ljudskem domu G. Cannici in Podlonjerju. Sledila bosta večerja (rezervacije na tel. št. 040-572114) in film *Ci dichiariamo nipoeti politici* (ob 21.30).

Nova knjiga o Oriani Fallaci

V knjigarni San Marco bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo *Oriana una donna*, ki jo je Cristina De Stefanio posvetila priznani florentinski novinariki in pisateljici. Knjigo bo predstavil novinar Giovanni Tomasini.

Film o ljubezni in bolezni

»Lontano da lei« je naslov filma, ki ga je režiserka Sarah Polley posnela po kratki prozi nobelovke Alice Munro. V središču pripovedi je par, ki ga po petdesetih letih skupnega življenja loči bolezni. Danes ob 20.30 ga bo društvo Tina Modotti zavrtelo v Ljudskem domu na Pončani (Via Ponziana 14).

DSI - Predstavili Primorsko zgodbo izpod peresa Marije Mercina

Ob mali družinski kroniki tudi odslikava nekega časa in prostora širšega pomena

S pondeljkovega literarnega večera v Društvu slovenskih izobražencev

FOTODAMJ@N

Naslov, ki nas odmika od zasebnosti določene družine, je lahko zgodba več družin, vsebuje pa tudi zgodovinsko preverljiva dejstva. Besedilo raste iz fikcije, saj je zgodba avtorično videnje vse resnice in vse pravice. Osrednji ženski lik Primorske zgodbe izpod peresa Marije Mercina, ki je izšla pred nekaj meseci pri Goriški Mohorjevi družbi, je Doroteja, ki piše dnevnik, iz katerega izbira avtorica podatke za literarno ne pa zgodovinsko delo. V samem romanu piše, da »zgodovina ni roman«.

Marija Mercina živi med Novo Gorico in Gočami, pogosto obiskuje Ajdovščino, kjer je preživel otroštvo in mladost. Prof. Ivana Slamič jo je v Društvu slovenskih izobražencev predstavila kot svojo stanovsko kolegico, rojeno v Postojni kot večina povojnih otrok. Oče Pavel in mama Hermina sta se preselila v Ajdovščino, kjer je oče postal nekvalificiran delavec. Oba sta bila zelo uglajena in spoštovana.

na človeka. Avtorica romana je po študiju slovenske in svetovne književnosti poučevala v Idriji in Novi Gorici. Je magistra znanosti, poleg leposlovne proze objavlja tudi eseistične in metodično-didaktične strokovne članke v različnih revijah in zbornikih. Za svoje literarno ustvarjanje je prejela vrsto nagrad.

Marko Tavčar je kot urednik knjige in predstavnik Mohorjeve družbe predstavil Mercinin roman ne le kot družinsko malo zgodovino, temveč kot odslikavo nekega časa in prostora širšega pomena. To je roman in istočasno tudi pričevanska knjiga. Prof. Slamič je podčrtala dejstvo, da Primorska zgodba ni zgodovinsko delo, kot tudi ni avtoografsko delo, temveč družinska kronika. Dogajalni čas zajema sto let, pripovedovalni čas pa štiriindvajset ur, in sicer od jutra materine smrti do naslednjega dne. Roman je tridezen: Ko besede umolknejo, Tri sestre in Ko stvari dobijo imena, zaključuje pa ga epilog, ki je nekakšna kasnejša refleksija.

Primorska zgodba ni linearna ampak večplastna zgodba, preko katere spoznamo odnos od otroka do mame, očeta in vaškega okolja. Roman je tokrat izšel že tretjič v neki končni obliki. Najprej je Marija Mercina v glasilu Vipavski glas v nadaljevanju objavila mamine zapiske iz dnevnika, s točnimi datumimi in letnimi cami. Leta 2011 je izšel kot različen zapis, in sicer od maminih zapiskov od leta 1955 dalje, tokrat pa beremo roman, v katerem vodi avtorica pogovor z mamo, ko padejo vsi zastori in ko ne more več lagati. Sama se je iz spoštovanja do bralca potrudila, da je roman zelo kratek.

Nataša Konc Lorenzutti je iz Primorske zgodbe prebrala nekaj odlomkov. Preko vprašanj iz publike je avtorica romana dodala, da čuti veliko spoštovanje in občudovanje do staršev in vseh primorskih ljudi, ki so preživeli 20. stoletje in ohranili pokončno ter ponosno držo. (met)

SSG - Učenci sodelovali pri operi »Don Pasquale«

Mladi... na Oder!

V slovenskem gledališču je stekla četrta izvedba projekta za šole, ki ga vodi Aleksander Svab

Predstava učencev in učenk na odu SSG

LC

V Slovenskem stalnem gledališču je včeraj popoldne zaživel projekt za šole Mladi. na oder! (»Ragazzi...all'opera!«), ki ga že vrsto let prireja Mednarodna opera Akademija Križ. Na odu SSG so se predstavili učenci in učenke iz več šol, ki so navdušeno sodelovali pri pobudi. Četra izvedba projekta je stekla kot vselej pod vodstvom

umetniškega vodje in ustanovitelja Akademije Aleksandra Svaba, ki je tokrat postavil na oder Donizettijev opero buffo »Don Pasquale«. Operne predstave bodo od 12. maja do 23. maja v raznih gledališčih v deželi FJK in v Lombardiji, v SSG pa bo že drevi ob 20. uri.

Projek Mladi. na oder! je žel ve-

lik uspeh, kot to dokazujejo številni nastopi, udeležba otrok in zanimanje za opero in zborovsko petje. Namen projekta je namreč družiti mlaude z glasbo in zborovskim petjem ter razkriti novim generacijam, da svet opere in gledališča nasploh ni tako tuj in oddaljen, če ga predstavimo zlahko razumljivo terminologijo in v zabavni atmosferi.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 14. maja 2014

BONIFACIJ

Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.28 - Dolžina dneva 14.53 - Luna vzide ob 20.11 in zatone ob 6.09.

Jutri, ČETRTEK, 15. maja 2014

ZOFKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,4 stopinje C, zračni tlak 1009,9 mb ustaljen, vlaga 69-oddstotna, veter 19/38 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 17. maja 2014:

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. Septembra 6, Ul. Dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Devil's knot-fino a prova contraria«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00 »Marina: una canzone, un film«.

FELLINI - 16.30 »Storia di una ladra di libri«; 18.45, 20.25, 22.00 »La sedia della felicità«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.00, 20.00, 22.00 »Grand Budapest hotel«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »The English Teacher«; 18.10, 22.00 »Tracks attraverso il deserto«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »The German Doctor-Wakolda«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.40 »Atomski z desne«; 18.00, 20.00 »Maščevanje v visokih petah«; 19.15 »Neverjetni Spider-Man 2«; 20.15 »Neverjetni Spider-Man 2 - 3D«; 15.50, 17.00 »Rio 2 - 3D«; 17.50 »Rio 2«; 18.20, 20.30 »Sosedki«; 16.10, 17.15 »Trd oreh«; 16.00 »Udar ljubezni«; 19.40 »Obljuba«; 20.40 »Sivolasi Žigolo«.

KOSOLOV DOM SEŽANA - 20.30 »Sosedki«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.50, 21.15 »The Amazing Spider-Man 2: il potere di Electro«; 16.40 »Violetta: backstage pass«; 18.20, 20.00, 22.15 »Lovelace«; Dvorana 2: 16.40 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 18.15, 20.00, 22.15 »Un fidanzato per mia moglie«; Dvorana 3: 17.15 »La stirpe del male«; 16.15 »Principessa Mononoke«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Amore oggi«; 18.45, 20.30, 22.15 »Amazzonia 3D«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30, 21.50 »The Amazing Spider-Man 2: il potere di Electro«; 16.20 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 16.45 »Nut Job - operazione noccioline«; 16.30, 18.25 »Violetta: backstage pass«; 22.15 »Un fidanzato per mia moglie«; 18.25, 20.20 »Brick Mansions«; 16.40, 19.05, 21.30 »Devil's knot: fino a prova contraria«; 19.10, 21.40 »Parker«; 20.20, 22.15 »La stirpe del male«; 16.15 »Principessa Mononoke«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Amore oggi«; 18.45, 20.30, 22.15 »Amazzonia 3D«.

Federici, Aljoši in Rubenu se je pridružil mali

ARON

Staršema čestitamo, novorojenčku pa želimo veliko zdravja in sreče.

Vodstvo in kolegi Servisa, SDGZ-ja, Servisa Koper

golo' per caso«; 21.45 »Il centenario che salto' dalla finestra e scomparve«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 19.00,

21.50 »The Amazing Spider-Man 2: il potere di Electro«; 16.20 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 16.45 »Nut Job - operazione noccioline«; 16.30, 18.25

»Violetta: backstage pass«; 22.15 »Un fidanzato per mia moglie«; 18.25, 20.20 »Brick Mansions«; 16.40, 19.05, 21.30 »Devil's knot: fino a prova contraria«; 19.10, 21.40 »Parker«; 20.20, 22.15 »La stirpe del male«; 16.15 »Principessa Mononoke«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Amore oggi«; 18.45, 20.30, 22.15 »Amazzonia 3D«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30, 21.50 »La sedia della felicità«; 18.15, 20.20, 22.10 »Brick Mansions«; Dvorana 2: 16.20 »Violetta: backstage pass«; 22.00 »Nymhomaniac vol. 2«; 18.00, 20.00, 22.00 »Il centenario che salto' dalla finestra e scomparve«; Dvorana 3: 17.15 »Un fidanzato per mia moglie«; 19.50, 22.10 »Devil's knot«; Dvorana 4: 17.30, 21.40 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; 20.00 »Un fidanzato per mia moglie«; Dvorana 5: 16.30 »Nut Job - operazione felicita«; 18.10, 19.50, 21.40 »Locke«.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-299442.

IGOR CACOVICH ima odprto osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Mihič. Tel.: 040-229164.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.

SALOMON v Rupi je odprl osmico.

SILVANO FERLUGA vabi na osmico pri Piščancih.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Tel. št.: 349-3857943.

Loterija 13. maja 2014

Bari	57	60	34	90	70
Cagliari	59	84	20	60	28
Firence	75	3	64	49	60
Genova	86	72	40	55	53
Milan	10	57	87	34	52
Neapelj	7	52	76	55	46
Palermo	30	39	78	37	76
R					

Šolske vesti

OBČINA DOLINA obvešča, da je do petka, 30. maja, potreben predložiti, za š.l. 2014/15, prošnjo za koristenje šolskih kosil. Zainteresirani morajo tudi predložiti prijavo za koristenje storitve občinskega šolskega prevoza. Obrazci in ostale info na www.sandorligo-dolina.it, ali na Uradu za izobrazbo in šolske storitve, tel. št. 040-8329281/239 ali scole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL prireja predšolski program »Šolski zvonec že zvonci« od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom za utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na šolsko leto. Predvidene razne delavnice (športna, gledališka, jezikovna). Info in vpis na tel. št.: 040-573141 ali urad@djaski.it.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM opremljeno trisobno stanovanje na Ul. Settefontane 4, blizu tržaškega Kulturnega doma. Tel. št.: 339-5840600.

DAJEMO v najem popolnoma opremljeno luksuzno mansardo nad železniško postajo Sesljan - Vižovlje. Tel. št.: 040-299820 ali 340-8868570.

GOSPA srednjih let z dolgotrajno izkušnjo išče delo kot hišna pomočnica. Tel. št.: 329-6055490 ali 328-3677053.

POMAGAM PRI UČENJU višješolcem in srednješolcem - večletna izkušnja. Tel.: 339-8201250.

RESNA GOSPA išče delo kot negovalka starejših oseb ali za čiščenje stanovanj, po možnosti v središčnih predelih Trsta. Tel. št.: 333-3346530.

V BARKOVLIJAH prodam hišo z vrtom (v bližini morja), 4 sobe, kopalnici, dnevna soba, kuhinja, shrambi in garaza (88 kv.m.). Znižana cena. Tel. št.: 333-6194326.

V GABROVCU ŠT. 57 dajemo v najem stanovanje, 60 kv. m., spalna soba, dnevna soba, kuhinja in kopalnica. Tel.: 347-6259771.

Izleti

ZUPNIJA REPENTABOR sporoča, da sta se sprostili dve mesti za 8- dnevno popotovanje po Grčiji. Potovanje bo od 2. do 9. junija. V kolikor je kdo zainteresiran, se lahko vpiše do petka, 16. maja, zvečer, na tel. št.: 335-8186940.

SKD VESNA prireja v soboto, 17. maja, avtobusni izlet na Gorenjsko z ogledom Bleda. Sledi obisk Kovaškega muzeja in Vigenjca, Krope, plovba po jezeru in ogled Blejskega otoka. Info in prijave: Tatjana (340-6709578), Mitja (333-4463154) in Igor (348-9234060).

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisanje za izlet »Po Idrijsko - Cerkljanskem«, ki bo v petek, 30. maja. Program vključuje voden ogled Bolnice Franja in Unescove Idrije. Prijave in info na sedežne krožka, Ul. Cicerone 8, 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

SKD DRAGO BOJAN IN DRUŠTVE NA GOSTILNA GABROVEC vabita od sobote, 31. maja, do ponedeljka, 2. junija, na 3-dnevni izlet na otok Rab. Privoščite si pester konec tedna v znamenju dobre družbe, zgodovine, kulture, naravnih lepot in plovbe z ladjo ter glasbe v živo. Info in prijave na tel. št.: 340-2741920 (Mirela).

CELODNEVNI IZLET V GARDA-LAND, v organizaciji SKD Primorec in MTK, bo v soboto, 21. junija. Zbirališče ob 6. uri v Trebčah (možne druge štartne točke na Općinah - parkirišče blizu krožišča proti Banim, na Prosek pri trgovinom Centro Lanza in v Devinu v parkirišču na avtocesti - autogrill). Povratek je predviden v poznih večernih urah. Info in vpisi na tel. št.: 348-3288130.

Obvestila

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL:

Info in vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15 v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@djaski.it.

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 12. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@djaski.it.

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel. Info in vpisi za š.l. 2014/15 v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@djaski.it.

SKD TABOR OPĆINE: za pripravo razstave ob 1. svetovni vojni na Općinah in v bližnji okolici nujno iščemo fotografije, pošto iz fronte, dneviške zapise ali katerikoli drugi dokument. Tel. 040-211936 (Nori) ali 040-213945 (društvena knjižnica, od 16. do 19. ure).

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO ODOBBO KRAS prireja delavnico z botanikom, mag. Stipetom Hećimovićem, »Spoznavajmo zdravilne in užitne rastline na Krasu«, ki bo danes, 14. maja. Zbor udeležencev ob 10. uri na parkirišču pred vasjo Volčji Grad, primerno oblečeni in obuti, s pokrivalom za sonce ali dež. Prinesite koš ali bombažno torbo, zvezek, svinčnik. Zaključek ob 16. uri. Delavnica bo tudi v primeru dežja. Info in prijava na tel. 031-351830 ali na nadja.mislebozic@guest.arnes.si.

V CERKVI SV. JANEZA KRSTNIKA v Boljuncu bo v četrtek, 15. maja, ob 18. uri v okviru škofske spodbude molitve rožnega venca za vse slovenske vernike tržaške škofije rožnovenska pobožnost. V odsotnosti tržaškega škofa jo bo vodil vikar za Slovenske vernike gospod Anton Bedenčić.

ZDRAŽENJE ZA ZAŠČITO OPĆIN sklicuje redni občni zbor v četrtek, 15. maja, ob 20.30 v razstavni dvorani ZKB, Ul. Rizreatorio 2. Toplo vabljenci člani in vaščani, ker bomo govorili o krajevnem zdravstvenem okraju in regolacijskem načrtu.

GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJKI PETRIN - gledališki tečaj za otroke od 7 do 13 let, v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete, bo potekal na Općinah v prostorih Marijanšča od 16. do 20. junija, od 9. do 16. ure. Vpis otrok (samo osebno) bo 16. maja v Ul. Donizetti 3 - III. nad., od 8.30 do 16.00. Poleg svojih otrok lahko vsak vpiše samo še 1 otroka. Omejeno št. mest. Zamudniki lahko pokličajo, da izvejo, če je še kakšno prostoto mesto. Info na tel. 040-370846 vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 17. ure.

OBČINA ZGONIK - Odprte osmice Samotorca 2014: v petek, 16. maja, ob 19.30 na balinišču uradno odprtje in koncert MoPZ Shola cantorum A. Pacini iz Atrija; v soboto, 17. maja, 9.00-19.00 mednarodni turnir v balinanju, ob 14.00 v osmici pri Borisu šahovski turnir, ob 15.00 na balinišču turnir v briškoli, 18.00-22.00 potupoči muzikanti - Godba Salež, ob 20.00 v cerkvici Sv. Urha koncert MoPZ Shola cantorum A. Pacini iz Atrija; v nedeljo, 18. maja, ob 10.00 pohod Pliskovica-Samotorca (2h), ob 18.00 v osmici pri Cvetkotu predstavitev knjige Osmizne illustrate, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert gojencev Glasbenih matice. V soboto in nedeljo: fotografski natečaj, vožnje s kočijami (15.00-20.00), razstave, ex-tempore za otroke. Več na www.comune.sgonico.ts.it.

SKD LIPA iz Bazovice namerava organizirati likovni tečaj namenjen začetnikom in tistim, ki že spretno vrtijo v svojih rokah svinčnike in čopiče. Vodil ga bo priznani slikar Marjan Miklavčec iz Sežane, poznan po svojih de-

lih. Odvijal se ob petkih, od 17.30 do 21.00, od 16. maja do 13. junija (5 srečanj). Prijave na tel. št. 333-8994783 ali lipa@email.it.

SKD SLOVENEC vabi vaščane v soboto, 17. maja, od 9. ure dalje, na prostovoljno akcijo za ureditev Parka Hribenca, za 44. Praznik vina, ki bo od 30. maja, do 2. junija.

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA Slovenije - Podružnica Kras vabi v nedeljo, 18. maja, na pohod v Škrbino oz. Šiblje in od tam na Sv. Katerino ter hrib Ovcjak z ogledom zasebnega muzeja Silvana Furlana v Šibljah. Pohod vodi Amadej Škibin. Odhod ob 8. uri s stare avtobusne postaje v Sežani. Informacije na tel. 040-900021 (dr. Ljubislava Škibin) po 15. uri.

DSI vabi v ponedeljek, 19. maja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z Marijo Stanonik avtorico publikacije »Slovenska pesem v tujem škornju od doma do puščavskega peška«. Sodelovala bosta Bogomila Kravos in Saša Rudolf. Začetek ob 20.30.

JUS REPEN vabi člane, da se udeležijo 17. občnega zabora, ki bo v ponedeljek, 19. maja, ob 20.30 v stari šoli na Colu.

SKGZ vabi deležne članice in članov na redni občni zbor SKGZ, ki bo v ponedeljek, 19. maja, ob 18.30 v drugem sklicu v Tumovi dvorani v Gorici (KB center - Korzo Verdi 51).

LITERARNI NATEČAJ za mlade do 25. leta, ki sta ga razpisala Slovenski kulturni klub in MOSP in je posvečen pisatelju Alojzu Reboli ob njegovi bližajoči se 90-letnici, je bil podaljšan do 22. maja. Tema in oblika literarnih prispevkov sta prosta. Delavnica kreativnega pisanja, ki jo bo vodila prof. Marija Kostnapfel, bo na sporednu v torek, 20. maja, ob 18. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3; predavanje o liku in delu Alojza Rebule (prof. Jadranka Cergol) pa bo 6. junija, v okviru simpozija Slavističnega društva.

JUS NABREŽINA vabi vse svoje člane, da se udeležijo rednega volilnega občnega zabora, ki se bo vršil v petek, 23. maja, ob 20. uri v župnijski dvorani v Nabrežini. Zaradi pomembnosti občnega zabora računamo na polnoštevilo prisotnosti članov.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 26. maja, ob 14.00 v prvem in v torek, 27. maja, ob 18.30 v drugem sklicu na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72.

DRUŠTVENA GOSTILNA PROSEK organizira v soboto, 31. maja, enodnevni (približno 10-urni) pohod od Grljana do Nanosa. Zbirališče ob 6.00 pri Grljanskem portiču. Informacije na tel. 040-229404 (Miloš, po 20. uri).

NK KRAS REPEN IN FC PRIMORJE, v sodelovanju z ZSSDL, organizirata Športni poletni kamp za dečke in deklice letnikov 2001-2008 od 16. do 21. junija, na športnem igrišču na Prosek (Rouna). Urvik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka, 6. junija. Za prijave in informacije: tajništvo 040-2171044, Roberta 333-2939977, Roberto 329-6022707.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA za otroke od 3 do 10 let. Vpis do 12. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (pon. 15.00-19.00; sreda 14.00-18.00; čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein.org ali na info@melanieklein.org. Omejeno število mest.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽI pri Trstu organizira pod pokroviteljstvom MIBAC - Nadnadzorništva Dezele FJK v bivših kuhinjah Miramarskega gradu glasbene poletne centre od 16. junija do 4. julija, kjer bomo peli in se igrali! V idiličnemu okolju Miramarskega parka je predvidenih veliko dejavnosti vezanih na svet glasbe in gledališča. Poletni center je namenjen otrokom od 6 do 14 let. Informacije in vpisi na info@academialiricasantacroce.com, 349-7730364 (Desirè), in 347-1621659 (Mojca).

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi na zaključni nastop Glasbene kambrice in solistov v petek, 16. maja, ob 20. uri. Sodelujejo: Glasbena kambrica, vodi Tina Renar; solisti Glasbene kambrice pod mentorstvom Aleksandre Pertot; klavirska spremljava Beatrice Zonta, Simon Kravos in Martin Vertovec.

NOGOMETNI KAMP

in veliko drugih dejavnosti za deklice in dečke od 6 do 13 let! Od 23. junija do 4. julija prirejata A.š.d. Zarja in Š.C. Melanie Klein. Vpisovanja na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (pon. 15.00-19.00, sreda 14.00-18.00, čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein.org ali info@melanieklein.org. Število mest omejeno.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira poletni center v Grljanu, od 14. julija do 8. avgusta za otroke od 8. do 14. leta. Število mest je omejeno. Info in vpis na center.harmontija@gmail.com.

Prireditve

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽI

pri Trstu ob zaključku 4. izvedbe letnega projekta za šole »Mlad... na Oder! - Ragazzi... all'Opera!«, vabi na ogled Donizettijeve opere buffe »Don Pasquale«. Projekt je bil tudi v tem šolskem letu izveden s pokroviteljstvom MIUR - Deželnega šolskega urada. Predstava bo v Kulturnem Domu v Trstu danes, 14. maja, ob 20.00. Vstop prost.

SKD VIGRED vabi na ogled kratkega filma »O pohodu od morja do Triglava 2013« danes, 14. maja, ob 20.30 v Štalci v Šempolaju. Uvodne misli organizatorja in predstavnika društva Kraski gadi Marjanega Zege. Na srečanju bodo prisotni tudi nekateri udeleženci pohoda. Lepo vabljeni!

KINEMATOGRAFSKI KROŽEK C. CHAPLIN in krožek ARCI Zvezda, vabita v Ljubljanu v Petodnevju, 24. maja, ob 15.00 v obč

DOLINA - Tudi letošnjega praznika mladine in pomladi Majence je konec

Mogočni maj sinoči zgrmel na tla

več fotografij in videoposnetek na www.primorski.eu

Na dolinsko Gorico so okrog 18. ure začeli kapljati prvi otroci. Lovili so se okrog ponosne »l'ntjene« z bohotno češnjevo krošnjo in plesali ob poskočnih melodijah in koračnicah Pihalnega orkestra Breg pod taktirko Edvina Križmančiča. Spogledovali so se in komaj čakali, kdaj se bodo dolinski fantje začeli zbirati pod prvim drevesom - drevesom otrokovičev Unicef. To se je namreč sinoči prvo zgrudilo na tla, pri tem pa so za vrvico strumno potegnili tudi domači otroci, ki so nato naskočili krošnjo okrašeno z vrečkami bombonov in čokolad, zastavicami Unicefa in pisanim kartonastim sadjem.

Ure so minevale in Gorico je napolnila množica radovednežev, ki je s toplim aplavzom pospremila letošnji županski par Katio in Matevža, parterce

in parterje ter mlade in manj mlade Dolinčane, ki so pojoč prikorakali na trg. »Živijo Majenc!« so vriskali pod močnim majem, kjer so v krogu seveda zapeli himno *Eno drevece*, nato pa še zadnjič nazdravili praznik pod »l'ntjeno«. Na županov znak pa se je kmalu zatem tudi letošnji maj zgrudil na tla z vsem obrednim truščem in v hipu so ga navalili ljudje. Prvi so bili seveda otroci, ki so hiteli obirati kolače, pomaranče in še najbolj vabljive zastavice, ki so visele na češnjevih vejah.

Tudi letošnji praznik mladosti in pomladi je mimo. Ob splošnem veselju in kančku otožnosti pa so dolinski mladeniči in mladenke lahko upravičeno zadovoljni nad uspehom prireditve, ki je kljub muhastemu vremenu, vseeno poživelja dogajanje v vasi. (sas)

Prvo je na tla zgrmelo malo drevo otrokovičev, po mimohodu parteric in parterjev ter himni pa je ista usoda čakala še mogočen maj

FOTODAMJ@N

OPČINE - Uspešna pobuda Bimbimbici

Vaške ulice preplavili mladi in odrasli kolesarji

Pisana skupina mladih kolesarjev na Opčinah

FOTODAMJ@N

V soboto so openske ulice preplavili mali kolesarji, ki so se s starši udeležili pobude Bimbimbici. Po podatkih organizatorjev se je skupaj zabavalno več kot tristo otrok nad 4. letom starosti ter lepo število staršev, ki so na ta način opozorili na pomen zdrave in okoljske mobilnosti. Pobudnika sta kolesarsko društvo Ulisse Fiab in združenje staršev banovskih šol, ki poudarjata, da so Opčine idealen kraj za redno uporabo kolesa namesto avtomobila, da se bo kakovost življenja v vasi izboljšala. Pobudo so uvrstili v okvir openskega pomladnega praznika, ki ga prireja konzorcij openskih trgovcev Centro in via - Skupaj na Opčinah v sodelovanju z Občino Trst in vzhodnokraškim rajonskim svetom.

Ob robu kolesarskega izleta po Opčinah (za varnost so skrbeli tržaški občinski policisti) so na območju občinskega urada in rekreacijskega centra Fonda Savio zaživale razne delavnice in animacije za otroke v organizaciji samega rekreacijskega centra ter društva Children's Corner, Family Garden, Euroculture in skavtov. Občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim je povedala, da se občinska uprava aktivno zavzema za trajnostno mobilnost v mestu in okolici, začenši z diktičnimi programi v šolah. Predsednik rajonskega sveta Marco Milkovic pa je povhvalil pobudo Bimbimbici, ki spodbuja socializacijo, ozavešča mlade in odrasle občane glede odgovorne uporabe avtomobila in jih usmerja k drugim oblikam mobilnosti.

Film Tir v Mieli

V okviru niza Film Outlet bodo drevi v dvorani Miela predvajali film Tir furlanskega režiserja Alberta Fasula, zmagovalca prve nagrade na zadnjem Filmskem festivalu v Rimu. Zavrteli ga bodo ob 19.00 in ob 21.30. Nositelj glavne vloge je slovenski igralec Branko Završan, ki je poskrbel za pravi igralski podvig, saj se je v vlogi kamionista vzivel tako, da je res pridobil vozniško dovoljenje in več mesecov resnično doživel življenje šoferja, ki ga prikazuje film. V njem nastopa, sicer samo zvočno, preko telefona, tudi njegova žena Lučka Počkaj.

Obisk tajnika Pen kluba

Generalni tajnik mednarodnega Pen kluba prof. Takeaki Hori, ki se je pred nekaj dnevi na Bledu udeležil mednarodnega posvetu slovenskega Pen kluba na, bo danes v Trstu. Ob 12. uri se bo v avli liceja Dante v Ul. Giustiniano pogovarjal z dijaki o pisateljih, ki so zaprti ali obtoženi, ker zagovarjajo svobodo izražanja lastnih prepričanj. Ob 18.30 bo v Knulpu (Ul. Madonna del Mare 7/a) srečanje z javnostjo na temo deklaracije o digitalnih svoboščinah.

Mehiški video art

V okviru razstavnega projekta Mex Pro, na katerem na pobudo Skupine 78 v Trstu predstavljajo izbor likovnih del sodobnih mehiških umetnikov (razstava je na ogled v konjušnicah Miramarskega gradu) bo danes ob 18.30 v galerijskih prostorih DoubleRoom v Ul. Canova 9 predstavitev mehiškega video arta. Izbor je opravila Maria Campitelli v sodelovanju z Manolom Cochom, ki bo na večeru z naslovom Spin video predstavila dela desetih umetnikov, ki so izbrali tehniko video ustvarjanja. Sedem je Mehikancev, trije pa so drugih narodnosti, vendar jih na Mehiko vežejo globoke kulturne in ustvarjalne vezi.

SKRAJNA DESNICA - Val protestov

Občina ni izdala dovoljenja za Nacionalistični koncert

Plakat že na prvi pogled spominja na grozljivo preteklost. Na čase, ko so po mestnih ulicah korakali nacisti ali fašisti in so jih množice pozdravljale s stegnjenimi desnicami. Ob prebiranju natisnjenega besedila, je občutek še grozljivejši: »Nacionalistični koncert«, ki bo 31. maja v Trstu, bodo izoblikovale skupine, ki se sklicujejo na »protikomunistični in ariski rock«, prirejata pa ga skupini Skinhead Trieste in Gruppo unione difesa; ti sta že večkrat opozorili nase z manifestacijami za italijanskost Trsta in shodi ob bazovskem šohtu, na katerih »častijo« padle z rimskimi zdravji. Na primer 25. aprila, ki je zanje dan žalovanja.

Nič čudnega, da se je na raznih spletnih straneh in socialnih omrežjih pojavit veli ogorčenih komentarjev in protestov. Nekateri so o namenu desničarskih skrajnežev, da na Garibaldijevem trgu priredijo nacionalistični koncert, obvestili tudi predsednika občinskega sveta Iztoka Furlaniča, drugi so se zgražali nad tem, da je občinska uprava izdala dovoljenje za tovrstni dogodek. »Osebno sem preveril v občinskih uradih, isto pa mi je potrdil tudi župan Cosolini: Občina Trst ni izdala nobenega dovoljenja, prav tako ni na noben način podprla dogodek,« nam je pojasnil Furlanič, ki je županu tudi predlagal, naj o dogodku obvesti prefektinjo, saj lahko le ona prepove tovrstni koncert. Razlogov za to ne manjka, začenši s sklicevanjem na apologijo fašizma, ki je po zakonu prepovedana. Organizatorji bi se lahko namreč odločili, da koncert priredijo tudi brez ustreznegra dovoljenja za zasedbo javnega prostora.

»Rad bi verjel, da je to zakasnela prvoaprilska šala, ampak očitno se mi zdi, da imajo res namen prirediti koncert,« pravi Furlanič. Čudi pa ga, da so zanj izbrali ravno Garibaldijev trg, kjer običajno ni tovrstnih koncertov in kjer se zbirajo srbski in drugi priseljen-

Plakat, ki oglašuje nacionalistični koncert

ci. Morda pa se razlog skriva ravno v tem podatku. Novembra 2011 so namreč ob desničarjih skupine GUD stopili tudi njihovi srbski somišljeniki; skupaj so nosili transparent, na katerem je pisalo Istra in Dalmacija italijanski, Kosovo je Srbija ... (pd)

O NAŠEM TRENUTKU

Maršal Tito in njegov mit

ACE MERMOLJA

V kavarni v Lipici je žena staknila hrvaško revijo z mastnim naslovom, ki je obljuhljal zgodbo o Titovih ženskah. K sreči se ni spotaknila ob braniču članka, kajti želet sem nadaljevati hojo. Pred tem je prav tako žena dobila na posodo debelejšo knjigo o Titovi ženi Jovanki. Osebno sem se prebil do tridesete strani in knjige odložil. Ni me zanimala zgodba o vseh Jovankinah spletkah.

Z uvodom sem želet opozoriti na dejstvo, da je po 34 letih smrti Tito še vedno medijska zvezda: v Sloveniji in v ostalih republikah bivše Jugoslavije. O njem izhajajo zgodovinske knjige, nanj se naslanjajo naslovni romanovi. Celo naš Marco Sosič je dal enemu izmed svojih romanov vabljen naslov »Tito, amor mij«. Ne sledi zgodba o maršalu ... Jože Pirjevec je o Titu napisal zgodovinsko knjigo, ki je bila v Sloveniji uspešnica z nadpovprečno prodajo.

Lanski Kresnikov nagrajenec Goran Vojnović je prejel priznanje za knjigo z naslovom »Jugoslavija, moja dežela«. Tito je bil simbol te Jugoslavije, jo je posebljal. Vem za druge knjige o Titu, a jih nisem imel v rokah. Sprašujem se torej, zakaj tolikšen interes za Tita.

Kako je vprašanje upravičeno, nas prepričuje tudi »domača« zgodba s Titovim napisom na Sabotinu nad Goricico. Napis se pojavlja in izginja. Deli mnenja in duhovne, privablja obovezvalce in nasprotnike, spodbuja pisma uredništvu in glasbene nastope. Prihaja celo do tekme »Janša versus Tito«.

Odgovor na vprašanje, čemu Tito, je verjetno več. Tvegam nekateri. Prvi odgovor je najbolj enostaven. Razumljivo in tudi pozitivno je, če se nek narod ali ljudje želijo z različnih zornih kotov soočiti s svojo polpretekelo zgodovino. V dobrem in slabem je bil Tito protagonist Hobsawmova »kratkega stoletja«. S svojo osebnostjo je pogovoril življence Jugoslavije in njenih državljanov. Njegov vpliv je presegal meje balkanske države. Ne bi obnavljal tega, kar večina bralcev že ve.

Vsekakor spominske remocije ni-

so pozitivne. Ne da bi primerjal, bi omenil težko pot Nemčije do trenutka, ko se je narod spopadel z nacizmom in s Hitlerjem ter z bolečino analiziral lastne krivde. Težka pot »vase« pa je sprostila Nemčijo in Nemce, pomagala k skupnemu življenu, k spojiti dveh Nemčij, k nacionalnemu ponosu in nenazadnje politiki, ki zna danes najti potrebno stabilnost.

Italija ni do konca obračunala s fašizmom in z Mussolinijem, kar ji še danes povzroča marsikatero težavo. Ljudje npr. ne opazijo politik, ki vsebujejo očitno fašistoidne elemente. Predvolilni molk mi preprečuje, da bi navedel imena.

Neka skupna »resnica« o Titu, Jugoslaviji, komunizmu in partijski bi torej bila pozitivna za Slovenijo in ostale države, kjer so nekoč častili maršala. Očitno pa je, da te skupne resnice ni. Komaj polpretekla zgodovina deli duhove in tu smo pri manj plemenitem obujanju Titovega mita. Ni dobro, če postaneta zgodovina ali skorajšnja zgodovina kulturna in politična diskriminacija. Ni dobro, če politiki in stranke iščejo jasne razlike in lastne profile v spominu. To enostavno pomeni, da nimajo dovolj močnih predlogov za sedanjost, kaj šele za prihodnost. Stvarnost, v kateri je Tito živel, delal, uspeval ali ne, se enostavno ne bo ponovila oziroma je ni mogoče prilagoditi sedanjam razmeram. Lahko bi uporabili nekaj načelnih elementov, kot je vedno koristno sodelovanje med narodi in državami, ni pa možno v globaliziranem svetu ponovno zainigrati vrhovodca na robu blokovske politike.

Politika, ki preobilno zajema argumente iz preteklosti, ne ponuja rešitev, ampak išče umetna pomirila za sedanje strahove državljanov. Če se omejim na Slovenijo, je očitno, da so njeni državljanji doživeli marsikatero poosamosvojito razočaranje. Dokaj živo se spominjam osamosvojitovega vzdušja. Osnovna težnja je bila prelom s preteklostjo, odhod z »Balkana«, vstop v Evropo in posledična odprava vseh zastav in mitov, ki so bili do vč-

raj aktualni oziroma že kar vsiljivo prisotni.

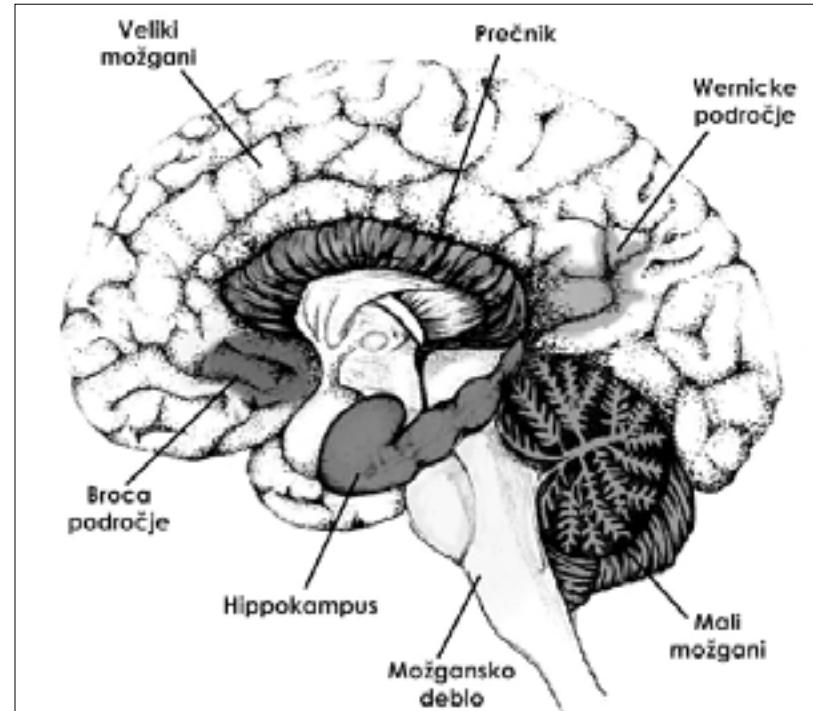
Titove slike so bile v vsakem še najmanjšem uradu. Navadili smo se na maršala v beli ali modri vojaški uniformi, ki sta bili v resnic malce smerši in oddaljeni tisoč morskih milj od resničnosti partizanske epopeje. Tito je spretno gradil lasten mit in s prav nič socialističnim luksuzom odpravljal iz zavesti raztrgane škornje ter mrzle in oguljene jope sestranih borcev in vse to »zamenjal« s prihodnostjo, kjer bodo prevladale sinje modre barve, žlahne cigare, uspešen lov in fascinantni pejsaži, skratka, lepa bodočnost.

Osamsovitjev na mononacionalni osnovi je želela vse to zabrisati in ponuditi radikalno alternativo. Spominjam se težav, s katerimi se je srečeval ob nastopih v zakotnih prostorih Slovenije danes mitični Tržaški partizanski pevski zbor. Najprej (v Titovem času) je bil čisan in pogosto se je pojavljalo na RTV Ljubljana. Nato je padel v nemilost, po končanih iluzijah je ponovno zaslovel preko pričakovanj. V zboru je nedvomno del Titovega duha. Tito se je torej tudi kot mrtev prikazal v zarezi med osamosvojitenimi sanjamimi in sedanjimi razočaranji, ko se Slovenija srečuje z nelahko gospodarsko, politično in tudi moralno krizo. Ker si vlade in volitve nevarno sledijo in ker je jasno, da stranke (stare in nove) ne morejo predstaviti vsakih šest mesecev kakovostne in prenoviteljske programe, ampak segajo po preprečevalnih obljudbah, je delitev duhov glede zgodovinske preteklosti in Tita tehten argument. Tako ima maršal še dodatne možnosti.

V bistvu je bila Titova moč za življenje in po smrti v neobičajni karizmi, ki jo je znal vlti med ljudi. Brez izjemne priljubljenosti pri ljudeh bi verjetno Tita politično »ščistili« že pred smrtnjo. Po smrti so ga mnogi sovražili, drugi pa oboževali in bili radovalni. Skratka, sedanje težave, razočaranja, up in obup maršalu ne pustijo, da bi počival v zgodovini in to na mestu, ki mu pripada: ne več in ne manj.

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču

Prihaja potujoča razstava Možgani: zgodba od znotraj

V Stekljeni dvorani Gospodarskega razstavišča (GR) bodo od jutri do 24. avgusta gostili razstavo Možgani: zgodba od znotraj. Potujoča razstava Ameriškega naravoslovnega muzeja, ki si jo je doslej v tujini ogledalo več sto tisoč ljudi, ponuja zgodbo o tem, kako možgani delujejo, čutijo, čustvujejo, razmišljajo in se spreminja.

Po dobro obiskanih razstavah Razkrita telesa in Genij - Da Vinci, ki ju je Gospodarsko razstavišče gostilo v zadnjih letih, se organizatorji podobnega uspeha nadajo tudi s tokratno postavitvijo. Ta bo obiskovalce seznanila z najnovejšimi odkritji nevroznanosti. S pomočjo interaktivnih prikazov, ugank, slik možganov in dognanih modelov bodo lahko raziskovali občutke, čustva, misli in razvoj možganov ter celo njihovo prihodnost.

Človeški možgani, ki so rezultat evolucije, ki traja že milijone let, uporabljajo molekulare, kemične in električne signale za tolmačenje podatkov, tehtanje odločitev in učenje v vseh obdobjih našega življenja. Razstava na podlagi raziskav in tehnologije 21. stoletja ponuja nov zorni kot in globok vpogled v možgane s pomočjo umetniške domišljije in nazornih mo-

žganskih posnetkov, so zapisali organizatorji razstave.

Razstava je razdeljena v več tematskih sklopov. V prvem delu so predstavljeni možgani s kompleksnimi možganskimi povezavami. Sledi uvodni film, ki prikazuje plešalko na avdiciji, spremlja pa ga prikaz aktivnosti, ki medtem potekajo v možganih. Ponujen je pregled povezav med možgani in čutili, čustvi in mišljenjem, prikazano pa je tudi sprememjanje možganov od rojstva do starosti. Postavitev se sklene s tematskim sklopom Možgani in 21. stoletje, ki ponuja vpogled v napovedi na področju raziskovanja možganov v prihodnjih desetletjih. Razstava je interaktivna. Med drugim bo obiskovalcem na ogled prikaz delovanja nevrotansmitterjev, preizkusili pa se bodo lahko tudi pri igri s hanojskimi stolpi in v reševanju številnih vaj, ki izboljšujejo delovanje možganov.

Razstavo Možgani, ki je plod sodelovanja Ameriškega naravoslovnega muzeja, Mesta Milano - Oddelek za kulturo, kitajskega Centra za znanost Guangdong ter španskega Naravoslovnega parka, so na ogled prvič postavili leta 2010 v New Yorku, nato pa je gostovala še v kitajskem Guangzhou, španski Granadi in Milenu.

CELOVEC - Dvojezična spominska plošča

V spomin na žrtve nacizma med koroškimi parlamentarci

Med šestimi žrtvami tudi koroška Slovenska Vinko Poljanec in Anton Falle

Ob 69. obletnici konca druge svetovne vojne je uradna Koroška storila načrtni korak h krepiti kulture spomijanja v deželi in konec prejšnjega tedna ob prisotnosti vrha deželne politike na celu z deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem in predsednikom koroškega deželnega zabora Reinharta Rohra pred vhodom v dvorano grbov deželnega dvorca v Celovcu odkrila spominsko ploščo z dvojezičnim napisom »Unvergessen - Nepozabljeni«. Plošča spominja na šest žrtv nacizma iz vrst koroških parlamentarcev - poslancev državnega in deželnega zabora.

Med njimi sta tudi koroška Slovenska Vinko Poljanec in Anton Falle. Vinko Poljanec (1876 – 1938) župnik iz Škocjanca in prva žrtva nacistov med koroškimi Slovenci (umrl je za posledicami mučenja v gestapovskem zaporu) je bil poslanec stranke koroških Slovencev v deželnem zboru od leta 1921 do 1927, Anton Falle (1899 - 1945) iz Lipe pri Vrbi pa poslanec socialdemokratske stranke v državnem zboru na Dunaju od leta 1921 do 1934. Ostala imena žrtv nacistov med koroškimi parlamentarci na novi spominski plošči so Franz Aschgan,

Karl Krumpl, Peter Melcher in Fritz Swooba. Vsi so bili poslanci socialdemokratske stranke na Koroškem.

Pobudo za ploščo je dal celovški občinski odbornik Zelenih Reinhold Gasper, namestitev spominske plošče v deželni hiši v Celovcu pa je potrdila nova koroška deželna vlada na svoji seji 16. julija lanskega leta in s tem dala pomemben signal, da Koroška ne sme pozabiti krutosti, krvic in usod posameznikov ter skupin – narodnostnih, verskih, političnih, idr. Pomembno je tudi, da postanejo tisti ljudje, ki so dokazali civilni pogum s tem, da so se uprili sistemu, zopet prepoznavni, je poudaril deželni glavar Kaiser, ki je na slovesnosti vnovič spregovoril tudi v slovenščini. Nova plošča pa naj ne bi bila zadnja je v svojem govoru poudaril Kaiser. Izrazil je upanje, da bo sledila še spominska tabla na celovškem gradu, sedežu gestapa v času nacistične strahovlade na Koroškem.

Slovesnosti ob odkritju spominske plošče za žrtve nacizma med koroškimi parlamentarci so se udeležili tudi številni poslanci koroškega deželnega zabora, predstavniki javnih in cerkevih ustanov ter tudi koroških Slovencev. (il)

JEZIK NA OBROJU

Ena izmed večjih pomanjkljivosti v našem tukajnjem obrobnem prostoru je skromno besedišče, ki se najbolj pokaže pri rabi glagolov. Kdo redno ne bere in ne posluša osrednjih slovenskih medijev, ima zelo malo priložnosti, da bi razširil svoj besedni zalog. Namerno sem uporabila to besedo, ker je od tega zaklada odvisno tudi samozavestno, suvereno in bogato izražanje v našem maternem jeziku.

Kdor bi hotel premagati nelagodje, ki ga čuti, kadar mora javno govoriti ali pa kaj napisati za javnost, bi se moral te pomanjkljivosti resno zavedati in se po svojih najboljših močeh z njo spopasti, pa je celo med našimi poklicnimi pisci zelo malo takih, ki bi vedeli, da je to njihova dosmrtna dolžnost.

Vloga medijev je neprimerno večja, kot si marsikateri od njihovih ustvarjalcev misli. S svojimi besedili podzavestno oblikujejo splošno jezikovno znanje bralcev. Najboljši dokaz za to je zatekanje in prehajanje v italijanščino, kadar ljudem zmanjka slovenska beseda.

Pomanjkanje slovenskih izrazov se kaže na različne načine. Govorec se zateče v italijanščino, pisec misel poenostavi ali opiše, včasih pa

uporabi izraz, ki mu pride na misel, čeprav pomeni nekaj podobnega ali celo popolnoma drugega.

Ker imamo pri nas kar precej preditev in proslav, pa tudi dejavnosti naših društev so zelo pestre, potrebujemo vsak dan tudi govornike. O tem potem tudi redno prebiramo poročila, pri katerih me vsak dan presesti obvestilo, da je na tej ali oni pridružiti spregovoril kdo od naših politikov, odbornikov, javnih delavcev ali drugih veljakov.

Nehote se vsakokrat tiho vprašam, zakaj nam noben poročevalc nikdar ne pove, kdo je na teh pridružitvah govoril. Vedno izvemo le, kdo je spregovoril. Zakaj? Ali to pomeni, da vsi, ki o tem poročajo, misijo, da sta spregovoriti in govoriti sponemkeni?

Nemogoče se mi zdi, da ne bi bralci vsaj tu pa tam izvedeli, kdo je na pridružitvah govoril. Pri diskusijah bi lahko zapisali, da se je kdo priglasil k diskusi, ali se v diskusi oglasil, pa tudi tega nihče ne zapisi, pri nas vse v diskusi samo posežejo. Kako? Z roko ali s čim drugim, ne izvemo.

V razpravo posežejo tudi ljubljanski publicisti, govorniki pa tam nadaljevanju je govornik (ali kdor kolik) povedal ..., kar je poseben značilno za naš publicistični jezik.

gol uporabljamo v dvojnem pomenu.

Spregovori majhen otrok, ko oblikuje svoja prva sporočila, lahko tudi le z nekaj besedami. Spregovori tudi človek, kadar je zaradi bolezni, npr. rahle možganske kapi, začasno izgubil dar govorja, potem pa je spet začel govoriti.

Lahko bi tudi zapisali, da je govornik najprej spregovoril nekaj besed o kaki stvari, potem pa je govoril o osrednji temi svojega govorja.

Podobno se v slovenščini izražamo pri drugih dejavnostih. Majhen otrok shodi, ko se nauči plavati, splava, v ladjedelnici splavlja novo ladjo. Mlad ptič prvič vzleti iz gnezda. Vsi ti glagoli so dovršni.

Ker ne poznamo vseh možnosti izražanja, zelo pogosto berem: »na daljevanju je govornik (ali kdor kolik) povedal ..., kar je poseben značilno za naš publicistični jezik. Leja Rehar Sancin

KONCERT - Komorni salon društva Chamber Music v Trstu

Živa interpretacija in pretakanje harmonij

Različne komorne zasedbe postregle z izborom francoske glasbe

Tretji koncert niza Komorni salon, ki ga v Mali dvorani gledališča Verdi v Trstu prireja društvo Chamber Music, nam je postregel z izključno francosko glasbo, izvajalci pa so bili prestra kombinacija mladih, a že mednarodno uveljavljenih evropskih (in japonskih) glasbenikov.

Program so oblikovali različne zasedbe, ki so se križale glede na zahuteve partitur: najprej smo poslušali tri članice godalnega kvarteta Ardeo, ki so s pianistom Oliverom Triendlom zaigrale klavirski kvartet v c-molu op.15 Gabriela Faureja. Izvedba je bila elegantno izpeljana, vodilno vlogo sta prevzela pianist Triendl (1.1998 dobitnik prve nagrade na mednarodnem tekmovanju Tržaškega tria, takrat z violinistko Ursulo Berg) in odlična čelista Joelle Martinez, medtem ko je bilo muziciranje violinistke Carole Petitedmange premalo izrazito, vsekakor pa lepo prilagojeno celoti, ki jo je violinista Noriko Inoue podprla s toplim zvokom.

Temperatura nikakor ni manjala violinisti Rebekki Hartmann, ki je s pianistom oblikovala naslednji dve točki: odlična solistka je svoj značaj brzdala v nežni Ravelovi Berceuse sur le nom de Gabriel Faure, vse svoje naobe pa je sprožila v vehementni Tzigane, kjer je s pomočjo krasne Stradivarke iz leta 1675 zablestela s prodornim zvokom in suvereno tehniko.

V drugem delu programa so se združili vsi nastopajoči: duo Hartmann-Triendl in Kvartet Ardeo v polni zasedbi za izvedbo skladbe, ki jo na koncertnih odrh slišimo dokaj redko, predvsem zaradi neobičajne instrumentalne zasedbe: Ernest Chausson si je zamislil Koncert v D-Duru op.21 za

Članice godalnega kvarteta Ardeo

violino in klavir ter godalni kvartet, res originalno kombinacijo, ki razporeja glasbene zamisli okrog premične osi, ki se giblje med vodilno vlogo dua in bolj spremjevalno nastrojenega kvarteta. Oliver Triendl je z avtoriteto kljuboval prevladi ženskega godalnega kvinteta ter pokazal, da ima jasno izoblikovano interpretativno vizijo, Rebekka Hartmann pa nikakor ni zaostajala za partnerjem ter je svojo ustvarjalno energijo enakomerno porazdelila v dialogu s pianistom in godalnim kvartetom, ki ji je s prvo violinistko Olivio Hughes odgovarjal z živim romantičnim zanosom. Chausson,

ki je relativno kratko življenje sklenil pred iztekom 19.stoletja, je še kar naščen s poznoromantičnimi manirami ter se v tem vzdušju giblje sproščeno, ampak brez globljih ali višjih idej, ki bi skladbo dvignile na nivoj mojstrovine: veliko melodičnega materiala, ki daje izvajalcem lepe možnosti za romantično frazirjanje, poslušalcem pa nekak tolažilni okvir, v katerem lahko lagodno uživajo ob nekoliko predvidljivem, a dopadljivem pretakanju harmonij. Živost interpretacije je izvabila dolge in navdušene aplavze ter iztržila ponovitev drugega stavka-Sicilienne.

Katja Kralj

SSG - Koncert skupine Bossa de Novo

Nežno sladka melanolija bossa nove

Koncert slovenske skupine Bossa de Novo je v ponedeljek, 12. maja, v prijetno vzdušje zazibala poslušalce, ki so se zbrali v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu: zunajabonmajska pobuda spada med spremjevalne prireditve ob ponovitvah Modernih nô dram Yukia Mishime, nove produkcije Slovenskega stalnega gledališča, ki je že zelo predstaviti večstransko ustvarjalnost dveh od uresničiteljev uprizoritve: režiserka Mateja Koležnik in avtor glasbe Mitja Vrhovnik Smrekar sta namreč člana skupine, ki se edina v Sloveniji posveča brazilskim glasbenim izrazom.

Skupina Bossa de Novo (njeni člani so Mateja Koležnik in Primož Vitez - glas, Aljoša Kosor - klasična kitara, Marko Gregorič - akustična bas kitara, Mitja Vrhovnik Smrekar - tolkala, melodika, Sergej Randelović Runjoe - tolkala, glas) je nastopila z izborom najslovitejših skladb brazilskih avtorjev, kot so Tom Jobim, Vinícius de Moraes, Caetano Veloso, João Gilberto, Paulinho da Viola. Med koncertom so se zvrstile, med drugimi Bim bom, Sampa,

Caminhos cruzados, Dança do solidão, Desafinado, v glavnem v izvirni portugalščini, a tudi v duhovitih prevodih, kot, denimo priljubljena Só danço samba/Zapleši sambo. Nekaj je bilo tudi bossanovističnih priredb skladb slovenskih avtorjev, denimo Prišla je Tomaža Pengova, s katerimi so odprli koncert v poklon letos umrlemu slovenskemu trubarju, Če ti ne boš moj Emila Adamčiča, Ta stol Marka Breclja, Drevo in Sestanek pod rjuhu člana skupine Marka Gregoriča. Nežno sladka melanolija bossa nove je prežela tudi Bacila je sve niz rijeku bosanskega benda 70. let Indexi, a tudi najbolj znano italijansko socialistično in komunistično pesem Bandiera rosa in Kajuhovo Pesem IX. divizije.

Koncert, ki je v veliki meri sloven na zadnjem albumu skupine Bossa de Novo z naslovom Quinta essência, je sklenila znana pogrebna, a vesela Fita Amarela starejšega brazilskega glasbenika Noela Rosa; kot dodatek so po dolgem toplem aplavzu izvedli še Jardin d'hiver sodobnega francoskega glasbenika in pevca Benjamina Biolaya. (bov)

Režiserka-pevka Mateja Koležnik z ansamblom Bossa de Novo

FOTODAMJ@N

CANNES - Od danes do 25. maja 67. mednarodni filmski festival

18 filmov v tekmi za zlato palmo

Za uvod izven konkurenco Grace Monaška z Nicole Kidman - Na uradnem plakatu letosnjega festivala obraz igralca Marcella Mastroiannija

V francoskem Cannesu bo od danes do 25. maja potekel 67. mednarodni filmski festival, ki še vedno velja za najbolj glamuroznega na svetu, saj se ga udeleži toliko zvezdnikov kot nobenega drugega. Odprl ga bo film Grace Monaška, v katerem je zaigrala Nicole Kidman. Film bo prikazan izven konkurence, v tekmi za zlato palmo pa je letos 18 filmov.

Režijo otvoritvenega filma festivala podpisuje Francoz Oliver Dahan. David Cronenberg na festival, in sicer v tekmovalni program, prihaja s filmom Maps to the Stars (Zemljevidi zvezd), v katerem je v glavni vlogi zaigral Robert Pattinson. Jean-Luc Godard bo predstavljal film Adieu au Langage (Zbogom jeziku). Ta bo s 70 minutami tudi najkrajši film v tekmovalnem programu letosnjega festivala. Mike Leigh se bo za zlato palmo potegoval s filmom Mr Turner (Gospod Turner), v katerem je britanskega romantičnega krajinarja J.M.W. Turnerja upodobil Timothy Spall. Ken Loach pa v Cannes prihaja s filmom Jimmy's Hall (Jimmyjeva dvorana).

V tekmovalnem programu je tudi film The Homesman, ki ga je režiral Tommy Lee Jones ter v njem tudi zaigral skupaj z Meryl Streep in Hilary Swank. Michel Hazanavicius, ki je leta 2011 v Cannesu predstavljal film Umetnik, za vlogo v njem je bil nagrajen Jean Dujardin, na letosnjem festivalu prihaja s filmom The Search (Iskanje). Kanadčan Atom Egoyan bo letos predstavljal srljivko Captives (Ujetniki), v kateri je Ryan Reynolds upodobil očeta, ki si prizadeva, da bi rešil hčerko iz rok ugrabiteljev. Belgijca Jean-Pierre in Luc Dardenne na festi-

Nicole Kidman v filmu Grace
ANSA

val prihajata s filmom Deux Jours, Une Nuit (Dva dneva, ena noč), v katerem je zaigrala francoska igralka Marion Cotillard. Bennet Miller je v tekmi za zlato palmo s filmom Foxcatcher (Lovec na lisice). Nuri Bilge Ceylan pa podpisuje režijo filma Kis uyuksu (Zimsko spanje), ki bo tudi najdaljši film na letosnjem festivalu, saj traja kar tri ure in 16 minut.

Letosnji žiriji tekmovalnega programa celovečerjev predseduje novozelandska režiserka

Jane Campion, edina režiserka, ki je doslej prejela zlato palmo. »Resnično sem počaščena, da bom na filmskemu festivalu sodelovala kot predsednica žirije tekmovalnega programa,« je dejala Campionova, ki je na tem mestu nadomestila Stevena Spielberga, ob imenovanju zapisala v izjavi za javnost. Campionova, ki je zlato palmo prejela leta 1993 za film Klavir, je tudi edina ženska, ki je bila na festivalu v Cannesu nagrajena že dvakrat. Leta 1986 je bila nagrajena še za kratki film Peel (Lupina). Za film Klavir je leta 1993 dobila tudi oscarja za scenarij, Holly Hunter in Anna Paquin pa sta prejeli oscarja za najboljšo glavno in stransko žensko vlogo. Campionova pa ni prva ženska, ki predseduje žiriji v Cannesu. Leta 2009 ji je predsedovala Isabelle Huppert, leta 2001 Liv Ullmann, leta 1997 pa Isabelle Adjani. Novozelandka je najprej študirala antropologijo, nato slikarstvo, zatem pa se je obrnila k filmu. Lani je v Cannesu predsedovala žiriji kratkega filma.

V letosnji žiriji soše francoska igralka Carole Bouquet, ameriška režiserka in scenaristka Sofia Coppola, iranska igralka Leila Hatami, južnokorejska igralka Jeon Do Yeon, ameriški igralec Willem Dafoe, mehiški igralec, režiser in producent Gael Garcia Bernal, kitajski režiser, scenarist in producent Jia Zhangke ter danski režiser scenarist in producent Nicolas Winding Refn.

Plakat 67. filmskega festivala v Cannesu krasil obraz italijanskega igralca Marcella Mastroiannija (1924-1996), ki zre preko sončnih očal. Posnetek je iz klasike Federica Fellinija 8

1/2, ki so jo v Cannesu predvajali leta 1963. V Fellinijevem filmu je Mastroianni zaigral filma, ki se sooča z ustvarjalno blokado. Italijanski igralec je bil nominiran za tri oscarje, nastopil pa je v kopici filmov, med drugim v Fellinijevem Sladkem življenju. Organizatorji festivala so v obrazložitvi odločitve poudarili, da je bil Mastroianni igralec, ki je vse življenje »predstavljal vse, kar je bilo v filmu najbolj izvirno, nekonformistično in poetično«.

Za letosnjo edicijo filmskega festivala v Cannesu je poskrbel še Gilles Jacob, ki ga bo na mestu predsednika festivala nasledil nekdanji vodja francoske televizije Canal+ Pierre Lescure. Jacob je bil predsednik festivala od leta 2001.

Prva izdaja filmskega festivala v Cannesu je potekala septembra 1946. V maju poteka od leta 1952, zlato palmo pa podeljujejo od leta 1955. Lani jo je prejel film Adelino življenje francoskega režisera tunizijskega rodu Abdellatif Kechicheja. Ob festivalu bo letos že 55. letoto potekal filmski sejem. Slovenski filmski center (SFC) bo na njem 11. leto zapored predstavljal slovensko kinematografijo. Prikazal bo tretji celovečerni film režisera Vinka Möderndorferja Inferno, ki je nastal v produkciji Forum Ljubljana, in prvi celovečerni film režisere Sonje Prosenc Drevo, ki je nastal v produkciji Monoo. Na platformi za kratki film Short Film Corner bodo letos prikazani štirje filmi iz Slovenije, med 67 projektov, ki se bodo predstavljali v paviljonu Next, pa se je uvrstil tudi slovenski dokumentarni projekt Houston, imamo problem režisera Žiga Virca v produkciji Studia Virc.

RIM / MILAN - Obisk predsednica vlade v Lombardiji

Renzi za učikovit nadzor in uresničenje Expoja, Grillo bi vse ustavil in zaprl

RIM / MILAN - Ministrski predsednik Matteo Renzi je včeraj obiskal Milan po eksploziji afere v zvezi z gradbenimi deli za sejmische svetovne razstave Expò, ki naj bi jo odprli prihodnje leto. Renzi je potrdil obvezite italijanske vlade glede razstave, ki je, kot je dejal velika priložnost za Italijo. Na srečanju v prostorih Trgovinske zborne je poudaril, da je treba spoštovati datume izgradnje objektov in odprtja, kajti priložnosti ni mogoče zamuditi.

Renzi je dejal, da je nova podkupninska afera izredno huda in se je ne sme podcenjevati. Priznal je, da je bil zmeden in zaprepaden, ko je videl posnetke o predaji kuvert z denarjem, kar mu je priklicalo v spomin dogodek iz drugih časov. Vendar je poudaril, »da je država močnejša od tatov« in bo v bitki z njimi zmagala.

Premier je izrazil prepričanje, da lahko vlada poseže na treh ravneh, da pomaga pri realizaciji projekta. Najprej bo poskrbel za poenostavljen birokratski postopek za procedure. Drugič, skrbela bo za to, da se spoštujejo postavljeni roki. In tretjič, aktivirani bo do državnih organov proti korupciji.

Renzi se je sestal z mestnimi in deželnimi oblastmi v Rovellu, kraj, kjer ima sedež razstavišče. Tam ga je pričakalo nekaj desetin demonstrantov, gibanja proti stanovanjskim izgonom, skandirali pa so tudi gesla v obrambo dela.

O Expò pa je včeraj svojo v Rimu povedal tudi Beppe Grillo, Renzijev glavni konkurent na bližnjih volitvah. Na svojem blogu je sprožil pravo besedno ofenzivo. Dejal je, da je treba vsa dela ustaviti, saj da gre za kriminalno združbo. Imenovali so komisarja, da bo rešil situacijo, a gre za komisarja komisarju. Treba je klicati psihiatra, je dejal Grillo in postavil zahovo, da »se arterijo politiki, ki so glavni krivci za škandal, ki se dogaja. Po njegovem je treba izvedbo razstavišča ustaviti, ker je v igri še kakih štiri do pet milijonov evrov. Poleg tega je dejal, da so se sodniki angažirali, ker

obstaja gibanje 5 zvezd.

Genovski komik je vsevprek napadel stranke in poudaril, da bi se moral vodstvo protikorupcijskih organov ukvarjati predvsem s strankami, zatemu z Demokratsko stranko.

Medtem so preiskovalci nadaljevali z delom tudi z afero, v katero je vpletен nekdanji minister Claudio Scajola. Zaslišan bo v petek zjutraj, med predhodnim zaslišanjem pa se je

poslužil pravice, da ne odgovarja na vprašanja. Za preiskovalce iz Reggio Calabrie se je nekdanji minister pri svojem ravnjanju zavedal, da krši pravila in zakone, da pomaga podjetniku Amedeu Mataceni. V preko 150 obremenilnega gradiva je med drugim dokumentacija o policijskem spremstvu Scajole, ki ga je nekdanji minister pogosto namenjal za spremljanje Matacenove soproge.

Premier Renzi med sinočnjo TV oddajo »Ballaro«

ANSA

RIM / BRUSELJ - 17 migrantov mrtvih in več pogrešanih v brodolomu 80 km od libijske obale

Sredozemlje »ruska ruleta«

Polemika med Rimom in Brusljem - Alfano opozarja, da Italija ne more več sama nositi bremena za varovanje mej EU v Sredozemlju

RIM / BRUSELJ - Po včerajšnji novi tragediji v Sredozemskem morju, ko je v brodolomu ladje kakih 80 kilometrov od obale Libije umrlo najmanj 17 migrantov, več pa jih še pogrešajo, je znova izbruhnil spor na relaciji Rim-Bruselj. Italija grozi EU s posledicami, če se ta ne bo aktivneje angažirala v boju proti nezakonitemu prilejanju. V Bruslju očitke zavračajo. Italijanska vlada med drugim zahteva, da se v doglednem času sestanejo odgovorni za to vprašanje v Evropi. »Z našo sredozemsko misijo Mare Nostrum smo rešili že 20.000 migrantov,« je ob tem danes spomnil notranji minister Angelino Alfano in opozoril, da Italija preprosto ne more več nositi vseh bremen za varovanje mej EU v Sredozemskem morju.

»Ali nas bo Evropa podprla, ali pa bomo beguncem, ki prispejo na Sicilijo, pustili prosti pot, da odidejo v druge evropske države, kot si večinoma želijo. Migranti bi morali imeti možnost, da prejmejo politični azil v vseh državah EU, ne le v Italiji,« je dejal po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA.

Evropa bi se morala po njegovih besedah bolj angažirati predvsem v Libiji, da ustavi val beguncev. Zahteval je tudi silev sedeža agencije Frontex iz Varšave v Italiji. Predsednica italijanske poslanske zborne Laura Boldrini je opozorila, da se Sre-

ANSA

dozemlje spreminja v »rusko ruleto« za migrante.

Populistične skrajno desne stranke v Italiji medtem zahtevajo takojšen konec operacije Mare Nostrum, ki poteka od okt-

obra lani, češ da reševanje beguncev le še krepi tok nelegalne migracije s severa Afrike v Evropo. Namesto dajanja denarja za patrulje bi bilo treba denar nameniti za odpravljanje vzrokov migracij v sami Afriki,

pravijo. Tako med drugim menijo v Severni ligi.

Evropska komisija je kritike iz Rima včeraj že zavrnila. »Zahvaljujemo se vam (italijanskim oblastem) za vaša prizadevanja (...) A morate nam tudi povedati, kaj konkretno pričakujete od nas,« je v Bruslju na to temo dejal tiskovni predstavnik evropske komisarke za notranje zadeve Cecile Malmström.

Kot je nadaljeval, je Malmströmova v Rim že marca poslala pismo in italijanske oblasti v njem prosila za informacije o situaciji, a konkretnih odgovorov vse do silej niso prejeli. »Vedno smo pripravljeni prisluhniti, a mora biti jasno, da ne moremo prevzeti mesta italijanskih oblasti,« je še poudaril.

Minister Alfano je te besede ocenil kot smešne i dodal, da gre za pravo provokacijo provokacijo, kajti Italija je večkrat poudarila, da je potrebna pomoc Evrope pri patruliranju sredozemskega morja.

V Bruslju sicer ocenjujejo, da EU ne potrebuje novih sklepov in sprememb obstoječih pravil, ampak predvsem več dobre volje na strani držav članic, da bi bile pravljene sprejeti več beguncev. V minulem letu je 11 držav članic sprejelo kakih 5000 beguncev, od tega Nemčija 280. Če bi vsaka država članica sprejela nekaj tisoč ljudi, bi to torej bila pomembna spremembra.

DONECK / KIJEV - Še en dan streljanja na vzhodu države, Jacenjuk na obisku v Bruslji

Guverner province Lugansk ranjen v atentatu Barroso zagotovil finančno pomoč EU Ukrajini

DONECK / KIJEV - Eden od vodij proruskih separatistov na vzhodu Ukrajine, samoklicani guverner province Lugansk Valerij Bolotov, je bil včeraj ranjen s streljinom orožjem. Bolotov je guverner province, ki je v ponedeljek razglasila neodvisnost. Separatisti trdijo, da je bil tarča atentata. Sedem ukrajinskih vojakov pa je bilo ubitih v napadu iz zasede. Tiskovni predstavnik samoklicanih oblasti v Lugansku Vasilij Nikitin je novinarjem sporočil, da je bil Bolotov ranjen, ko so neznanci z avtomatskim orožjem streljali na njegov avtomobil. Pri tem je izgubil veliko krvi, a sedaj ni v življenjski nevarnosti, je povedal po poročanju francoske tiskovne agencije AFP.

Za napad je obtožil oblasti v Kijevu in dejal, da je bil to odgovor na nedeljski referendum, na katerem so se večinsko izrekli za neodvisnost. Po nedeljskem referendumu so v ponedeljek neodvisnost razglasili tudi v provinci Doneck na vzhodu Ukrajine. Samoklicane oblasti te regije so ob tem Rusijo zaprosile za sprejem v Rusko federacijo.

S severa te regije, blizu mesta Kramatorsk, je ruska tiskovna agencija Itar-Tass včeraj poročala o sponpadih med proruskimi silami in pripadniki ukrajinske narodne garde. Po podatkih proruskih sil naj bi onesposobili nekaj oklepnih vozil ukrajinskih sil, ožrtvah pa ne poročajo.

Ö najbolj smrtonosnem napadu na ukrajinske sile od začetka njihove protiteristične operacije na vzhodu Ukraine sredi aprila pa so včeraj poročali iz vasi, ki leži med utrdami separatistov Slavjansk in Kramatorsk. Po navedbah ukrajinskega obrambnega ministra je bilo v obstrelovanih z rakometi ubitih sedem ukrajinskih vojakov.

Vojaki konvoj je padel v zasedo več kot 30 upornikov. Ena od granat je zadela oklepnik, ki je eksplodiral. Ukrainski vojaki so odgovorili, sledilo je dolgo medsebojno obstrelovanje, so še sporočili po poročanju AFP.

Ni še prepozno za konstruktiven dialog, se medtem glasi sporočilo predsednika Evropske komisije Josefa Manuela Barrosa

Rusiji po srečanju z ukrajinskim premierjem Arsenijem Jacenjukom. Barroso je sicer Rusijo pozval, naj ne uporablja energije za politično orožje. Jacenjuk pa je ji zagrozil s sodiščem, če ne bo pristala na dobavo plina po tržni ceni.

Sestanek v Bruslju je sicer potekal v senci ruskih groženj s prekinjivo dobave plina na Ukrajini. »Energije se ne sme uporabljati za politično orožje,« je poudaril Barroso ter izrazil pričakovanje, da bo Rusija upoštevala skrbki Ukrajine glede cene za plin.

Jacenjuk pa je Rusiji očital, da je s priključitvijo Krima Ukrajini ukradla dve milijardi kubičnih metrov plina, ter zagrozil, da bodo šli na mednarodno arbitražno sodišče v Stockholm, če jim Rusija ne bo plina zagotovila po tržni ceni.

Če bo Rusija plin računala po pošteni, tržni ceni - 268 dolarjev za 1000 kubičnih metrov, medtem ko sedaj zahteva okoli 485 dolarjev za 1000 kubičnih metrov - bo Ukrajina poravnala zaostala plačila, je obljubil ukrajinski premier. »Če se ne motim, imajo še 20 dni časa,« je opozoril Jacenjuk, sklicu-

joč se na 3. junij - rok, ki ga je dal Gazprom Ukrajini za plačilo 1,6 milijarde dolarjev za stalnih računov, sicer pa zagrozil z zaprtjem pipe in z dobavo plina le še ob predplačilu.

Jacenjuk, ki je bil slišati precej manj spravljiv od Barrosa, je Rusijo obtožil tudi kraje drugega ukrajinskega premoženja s priključitvijo Krima. Namen obiska ukrajinske vlade, sploh prvega obiska katere koli vlade nečlanice unije pri Evropski komisiji, je bil poudariti finančno, gospodarsko in politično podporo EU Ukrajini. »Ukrajina lahko računa na EU - zdaj in v prihodnjem,« je zatrdiril Barroso.

V tem duhu sta EU in Ukrajina včeraj v Bruslju podpisali finančni sporazum, ki predvideva 355 milijonov evrov v pomoč državi pri tranziciji in deset milijonov evrov za spodbujanje civilne družbe. Prvi obrok v višini 250 milijonov evrov bo izplačan v kratkem. Poleg tega sta Ukrajina in EU včeraj podpisali memorandum o novem makrofinančnem posojilu Ukrajini, vrednem miliardo evrov, ki naj bi državi pomagal pokriti del nujnih finančnih obveznosti.

ZLATO
(999,99 %) za kg
30.349,20 -23,44

SOD NAFTE
(159 litrov)
108,41 \$ +0,48

EVRO
1,3703 \$ -0,50

valute	evro (povprečni tečaj)
13. 5.	12. 5.
ameriški dolar	1,3703 1,3765
japonski jen	140,25 140,31
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka krona	27,404 27,396
danska krona	7,4639 7,4642
britanski funt	0,81395 0,81515
madžarski forint	303,33 303,71
litovski litas	3,4528 3,4528
poljski zlot	4,1854 4,1818
romunski lev	4,4313 4,4303
švedska krona	8,9910 9,0155
švicarski frank	1,2201 1,2211
norveška krona	8,1300 8,1395
hrvaška kuna	7,5890 7,5803
ruski rubel	47,8174 48,3860
turska lira	2,8933 2,8634
avstralski dolar	1,4625 1,4686
brazilski real	3,0359 3,0485
kanadski dolar	1,4935 1,4976
kitajski juan	8,5375 8,5851
mehiški peso	17,7166 17,8126
južnoafriški rand	14,1415 14,2285

GORICA - Z včerajšnjim dnem uničenih devet naprav

Parkomati so tarča serijskih vlomilcev

Goriški parkomati so tarča serijskih vlomilcev. V zadnjih dveh tednih so neznanci s silo odprli devet naprav za izdajanje parkirnih listkov v raznih ulicah mestnega središča. V noči na včerajšnji dan so poškodovali parkomat na dnu Kapucinske ulice, kjer cesta zavije v Ulico Rabatta, še pred tem pa so sledili svojih tatinških pohodov pustili v ulicah Oberdan, Rotta, Bellini, Margotti, Nizza in še v nekaterih. Kdor uporablja modre cone, se mora torej pošteno potruditi, da izsledi delujočo napravo.

Pristojni občinski odbornik Stefano Ceretta ugotavlja, da je očitno na delu spcializiran tat oz. skupina tatov, ki so razumeli, da je mogoče vломiti le v parkomate starejše izdelave. Po Gorici so namreč razpršeni parkomati dveh vrst, novejših skoraj ni mogoče odpreti, starejših pa so tako zgrajeni, da se jih je mogoče uspešno lotiti že z večjim izvijačem. »Tatovi so prejšnjo noč poskusili vlotiti v parkomat novejše izdelave na Trgu Battisti; ker jim ni uspelo, se potem niso več dotaknili niti ene nove naprave, medtem ko so še naprej plenili po starejših,« poudarja Ceretta in pojasnjuje, da opravljajo tatovi svoje pohode po mestnem središču ponoči, tako da jih doslej ni nihče opazil. »Mogoče so jih posnele videokamere na Trgu Battisti, tako da sile javnega reda ravnokar preverjajo posnetke,« pravi Ceretta in opozarja, da so tatovi iz parkomatov ukradli le nekaj stotin evrov. Veliko večja je škoda, ki so jo povzročili s poškodovanjem naprav. Vsak parkomat stane od tri do štiri tisoč evrov, doslej so jih uničili že devet, tako da se škoda že bliža 40.000 evrom.

Poškodovanje parkomatov poleg neposredne škode povzroča občini tudi izpad pri zaslužku na parkirnih. »Mestni redarji so bili v zadnjih dneh obzirni

Poškodovana parkomata v Kapucinski ulici (levo) in Ulici Rotta

BUMBACA

pri izdajanju glob, saj je bilo ponekod res težko najti delujoči parkomat, tako da je treba povzročeni škodi dodati še izpad pri globah,« pojasnjuje Ceretta in poudarja, da je po mestu razpršenih še nekaj parkomatov starejše izdelave. Sile javnega reda vedo, kje se nahajajo in bodo okrepile nadzor nad njimi, poleg tega so jih občinski delavci skušali utrditi z novimi ključavnicami. »Poškodovane parkomate je treba čim prej zamenjati. Nabavili smo že

tri naprave, še nekatere isčemo v najemu,« pravi Ceretta in opozarja, da so parkomat za občino pomemben vir denarja. Po njegovih besedah v sedanjih kriznih časih predstavlja za občinske blagajne vsak izpad zasluzka veliko težavo, zato pa si prizadevajo, da bi čim prej usposobili nove parkomate za delovanje, hkrati pa upajo, da bodo sile javnega reda čim prej izsledile tatove, ki so doslej občini in njenim prebivalcem povzročili toliko škode.

GORICA - Župan pisal predsedniku vlade

»Kam so izginili?«

Mattea Renzija poziva, naj odpre državne arhive s podatki o goriških deportirancih

GORICA - Smrt Po rodu Goričan

Umrl general Umberto Cappuzzo

V rimski vojaški bolnišnici Celio je včeraj dopoldne umrl nekdajni generalni poveljnik italijanske vojske in dvakratni senator Umberto Cappuzzo, ki je bil po rodu iz Gorice. Rojen je bil 30. aprila 1922, imel je 92 let. Med drugo svetovno vojno je bil vojaški ujetnik Angležev v Palestini in Indiji, nakar je poveljeval raznim vojaškim enotam. Od februarja 1980 do septembra 1981 je bil generalni poveljnik karabinjerjev, nato pa do leta 1985 generalni poveljnik vojske. Za krajše obdobje je bil diplomat na Dunaju. Leta 1987 je bil izvoljen na listi Krščanske demokracije v senat, v katerem je ostal dve zakonodajni leti do leta 1994. Za svoje službovanje v vojski je prejel številna odlikovanja.

Kot napovedano je goriški župan Ettore Romoli na ministrskega predsednika Mattea Renzija naslovil pismo z uradno zahtevo, naj vlada prispeva k pojasnitvi usode Goričanov, ki so jih jugoslovenski vojaki deportirali maja leta 1945. Župan je v uvodnem delu svojega pisma povalil Renzija, ki se je odločil za odprtje javnosti arhivov z dokumenti o pokolih, ki so pretresali italijansko družbo v tem se demesetih in osmemdesetih let prejnjega stoletja.

»Spoštovani predsednik vlade, v svojih izvajanjih o pokolih iz sedemdesetih in osmemdesetih let prejnjega stoletja ste apelirali na transparentnost in poudarili, da se je treba oddolžiti svojcem žrtvam. Ravn tako je treba ravnavati tudi, kar se tiče tajnih dokumentov, ki so večinoma shranjeni v arhivih zunanjega in notranjega ministrstva in zadevajo deportacijo Goričanov, ki jih je takoj po koncu druge svetovne vojne neznano kam odpeljal jugoslovenska vojska,« poudarja Romoli in pojasnjuje, da sta »tistišči štirideset dni v Gorici vladala teror in nasilje«. Po županovih besedah so jugoslovenski vojaki deportirali vsakogar, ki se je uprl novi oblasti ali je zanje predstavljal nevarnost.

»Kdor je bil sumljiv in potencialno nevaren, so ga kratkomalo odpeljali in je izginil neznano kam,« pravi Romoli in poudarja, da je bila posebno prizadeta krajevna »inteligencia, ki so jo obglavili in je ostala brez svojih najboljših mož.« »Fojbe, v katere so metali trupla izginulih, ne da bi jim zagotovili pokopa, so zato postale simbol za namesto jugoslovenskih oblasti, da bi iznikele vsak znak italijanske prisotnosti,« poudarja Romoli in opozarja, da je angloameriška vojska ob svojem prihodu v Gorico junija leta 1945 naletela na zelo prizadeto mesto.

»Ne gre za ponovno odpiranje že zceljenih ran, zato vas nagovarjam brez vsačne zamere, toda pošteno je, da svojih teh ljudi zvedo, kje ležijo posmrtni ostanki 600 deportiranih Goričanov. Tako se bodo lahko svojci umrlih poklonili spominu na svoje drage s šopom rož na krajih njihovega pokopa,« poudarja župan Ettore Romoli, ki poziva sorodnike svojcev, združenja in sploh goriške občane, da s svojim podpisom tudi sami podprejo poziv, ki ga s pismom naslavlja na predsednika italijanske vlade Mattea Renzija. Interesenti lahko kličejo na županovo tajništvo (tel. 0481-383200) ali pa pošljejo faks na številko 0481-383218.

Julijski tečaj za gostince

Podjetje Terziaria prireja v mesecu juliju tečaj za pridobitev licence SAB, ki je potrebna za opravljanje gostinskega poklica. Tečaj traja devetdeset ur, prijave zbirajo na sedežu združenja trgovcev Confcommercio v Ulici Locchi v Gorici (tel. 0481-582825, formazione@confcommerciogorizia.it).

Dve zaposlitvi v Krminu

Krminska občina bo v okviru projektov za družbeno koristno delo zaposlila dva uslužbenca; eden bo 24 tednov delal v vrtinarski in cestarski službi, drugi pa bo eno leto sodeloval pri organizaciji kulturnih pobud ter pomagal v knjižnici in arhivu. Prijave zbirajo v uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici.

Priložnosti za mlade

V mladinskem središču v Drevoredu San Marco in Tržiču bo danes ob 9. uri posvet, na katerem bodo predstavili priložnosti za kulturno in družbeno udejstvovanje, ki jih mladim nudijo razne ustanove in združuge. Ob zaključku posveta bo spregovorila deželna odbornica za delo Loredana Parariti.

Instalacija na vojno temo

V auditoriju v Ronkah bo do 18. maja na ogled umetniška tragikomična instalacija o prvi svetovni vojni avtorja Alfreda La cosegliaza. Prvi prikaz instalacije bo danes ob 18.30.

GORICA - Samopostrežni sistem izposoje Vandali se izživljajo nad stojali za kolesa

Lotevajo se jih celo z granitnimi kockami - Več tisoč evrov škode

Izposojevalnici v Ulici Diaz (zgoraj) in Drevoredu Oriani

BUMBACA

Izposojevalnica koles na Drevoredu Oriani v Gorici je popolnoma uničena. Neuporabnih je vseh šest stojal za kolesa, ki so jih neznanci enega za drugim poškodovali. Tako ob izposojevalnicah že nekaj mesecev ni več niti enega kolesa, le nekaj koles sprejme izposojevalnica na Travniku, medtem ko le eno čaka na kolesarje v Ulici Diaz, kjer je ravno tako poškodovanih večina stojal. Vandali so se nad njimi znesli, čeprav je v bližini poveljstvo finančne straže, radi prisotnosti sedeža Videmske univerze pa je tudi nekaj varnostnih kamer. Zanje se očitno ne zmenijo ...

»Prizadevamo si, da bi poškodovane izposojevalnice koles z čim prej usposobili za delovanje,« zagotavlja občinski odbornik Francesco Del Sordi in pojasnjuje, da je škoda za več tisoč evrov. »Izposojevalnice koles so opremljene s stojali, ki so zgrajena iz trpežne plastike, a kaj, ko se vandali lotevajo izposojevalnic celo z granitnimi kockami,« dodaja odbornik. Z razliko od parkomatov, v katerih se nabere nekaj denarja in ki so predmet »zanimanja« vlomilcev, so izposojevalnice koles povsem prazne.

RONKE - Čezmejno srečanje o smrtnonosnem vlaku

Druži jih azbest

Na ronškem srečanju o azbestu

V Sloveniji je bilo od 1. januarja 1990 do 28. februarja lanskega leta obravnavanih 448 primerov azbestoze, 52 primerov raka na pljučih in 128 primerov mezotelioma; zdravniki so skupno našeli 1189 plevralnih odebilitov, ki jih povzroča vdihovanje azbesta. Podatke o učinkih dolgoletne uporabe in proizvodnje azbesta v Sloveniji so posredovali med ponedeljkovim javnim srečanjem v Ronkah, na katerem so bili prisotni predstavniki azbestnih bolnikov iz Laškega in Anhovega. V imenu občinske uprave je spregovorila Elena Cettul, nakar je član Sindikalne organizacije (SO) Brda Ernest Žnidarsič pojasnil, da je zaradi vdihovanja azbesta zbolelo preko tisoč delavcev celmentarne pri Anhovem, umrlo pa jih je petinštirideset.

«Azbestni bolniki potrebujejo zdravstveno oskrbo in tudi psihološko pomoč; to mora tudi država čim prej razumeti,» je poudaril Žnidarsič, medtem ko je novinar Roberto Covaz opozoril, da so med slovesno predajo ladje Regal Princess na azbest »pozabili«. »Predsednik italijanske vlade Matteo Renzi in poverjeni upravitelji družbe Fincantieri Giuseppe Boni sta na veliko govorila o razvoju, privatizaciji, ekonomiji, vendar nista niti besedice črhnila o azbestu. Res sem razočaran,» je poudaril Covaz, ki tudi sam izhaja iz družine ladjedelnih delavcev. Po njegovih besedah marsikdo upa, da bo čim prej umrl zadnji azbestni bolnik, radi česar se o azbestu ne bo več govorilo. Radivoj Velušček, predsednik društva obolelih zaradi azbesta, je povedal, da so prvi azbestni bolniki umrli leta 1983, torej še za časa Jugoslavije. »Ko se je Slovenija osamosvojila, se je boj za priznanje pravic azbestnih bolnikov moral začeti znova. Danes prejemo azbestni bolniki največ 44.000 evrov odškodnine, vendar so postopki na sodiščih zelo počasni. Kdor hoče pohititi, mora opraviti zasebne pregledne, kar drago stane. Medtem se število obolelih viša in pričakujemo, da bomo v prihodnjih letih presegli devet tisoč smrtnih žrtev,» je povedal Velušček.

Ronškega srečanja sta se udeležila tudi pokrajinski predsednik zveze ANMIL Marino Tusset in predsednica združenja izpostavljenih azbestu Chiara Paternoster. »Naše združenje smo ustavili leta 1992 na podlagi prizadevanja Dilia Castellija, edinega preživelega delavca iz 125-članskega oddelka,» je povedala Chiara Paternoster in v nadaljevanju spregovorila o sodnih postopkih, povezanih z izpostavljenostjo azbestu, ki so v teku oz. so se zaključili na goriškem sodišču. »Ne zasledujemo maščevanja, želimo si le pravice,» je poudarila.

Srečanje je vodil goriški družbeni delavec Andrea Bellavite, slovenske posuge je v italijansčino prevajal Karlo Mucci, predsednik društva Jadro, ki je do godek priredil v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice, Društvo obolelih zaradi azbesta iz Slovenije, Sindikalno organizacijo (SO) Brda, združenjem delovnih invalidov ANMIL in goriškim Forumom za kulturo.

GORICA »Kaj skriva župan?«

Cingolani o občinskem pesjaku

»Zakaj mi goriški župan Etto Romoli ne odgovori na svetniško vprašanje o goriškem pesjaku, ki sem mu ga zastavil pred petnajstimi meseci - 6. februarja 2013, čeprav bi mi moral odgovoriti v roku enega meseca?«

Načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Giuseppe Cingolani opozarja, da bi morali na podlagi regulacijskega načrta iz leta 2006 pesjak zgraditi na 10.000 kvadratnih metrov velikem zemljišču v občinski lasti, toda gradnji se je uprl rajonski svet, ker naj bi na istem mestu zrastla turistična kmetija, ki je še danes ni. »Zatem je po izvolitvi Ettoje Romolija občinski svet sprejel predlog zasebnika, ki je občini ponudil 1500 kvadratnih metrov veliko zemljišče in v zameno zanj zahvalil 10.000 kvadratnih metrov iz leta 2006. Občinski svet pa je kmalu zatem določil, da je potrebnih 2000 kvadratnih metrov zemlje, zato pa je kasneje prišlo do sprejetja sklepov, ki odpirajo vrsto vprašanj,« pravi Cingolani in opozarja, da je pristojni občinski urad prizgal zeleno luč za zamenjavo zemljišč, vendar je občina pridobila 2000 kvadratnih metrov zemlje in jih zasebniku oddala 35.000. »Zakaj je občina pristala na zamenjavo pod tako slabimi pogoji?« se sprašuje Cingolani in opozarja, da so občinski urad 2000 kvadratnih metrov zemlje ocenili po 10 evrov na kvadratni meter, vrednost pa so nato potrojili, ker je lastnik kmetovalec in kot da bi šlo za razlastitveni postopek. »Zakaj so uporabili cenitev, ki je predvidena v primeru razlastitvenih postopkov, če so novo zemljišče pridobili s kupoprodajno pogodbo? Kakšne postopke je sprožila občina, da bi opozorila javnost na svoj namen in da bi preverila, ali se lahko zemljišče dobi ob nižjih stroških?«

Cingolani nazadnje opozarja, da so v začetku leta 2012 pesjak skoraj dogradili, zatem pa so se zaradi prigravarjanja ustanove Aipa odločili za širitev objekta. To pomeni, da je morala občina kupiti še dva tisoč kvadratnih metrov zemlje. »Zakaj se niso z Aipo pogovorili prej? Novi pesjak bo stal preko pol milijona evrov, v njem bo prostora za 24 psov, medtem ko jih je bilo v starem pesjaku 25,« opozarja Cingolani, ki se spotika tudi ob dejstvu, da je občina postopek brez potrebe transparentnosti.

ŠTANDREŽ - V vrtcu poklon mamicam

Otročič z metuljem

Umetniško delo Marie Terese Cetani in Marie Eterne Baratta je nastalo na srečanju društva sKultura 2001

Ob vhodu v štandreški vrtec so v ponedeljek odkrili umetniško delo kiparke Marie Terese Cetani iz Grassana pri Materi in mozaicistke Marie Eterne Baratta iz kraja Bellizzi pri Salernu, ki je nastalo v okviru kiparskih srečanj društva sKultura 2001. Naslovili so ga »Poklon materam«. Gre za kamnit kip otročica v naravnih velikostih, ki gleda v smer pisanega metulja, izdelanega v mozaiku. Poleg omenjenega društva kip mamicam poklanjajo otroci in vzgojiteljice iz vaskoga vrtca.

V krajšo srečanost so uveli otroci iz italijanske in slovenske sekcijs s pesmijo, nakar je prisotne nagovorila ravnateljica Večstopenjske šole Gorica Elizabeta Kovic. Po recitacijah in plesu so spregovorili še predsednik združenja sKultura 2001 Marjan Brescia, podpredsednica pokrajine Mara Černic, občinska odbornica Arianna Bellan, predstavnica Fundacije Goriške hranilnice in še predsednica združenja staršev štandreškega vrtca Pika Nogavička Katja Zavadlav. Pred dve maletoma je društvo sKultura 2001 velik leseni kip medvedke z mladičem simbolno poklonilo vsem mamicam, zato ga je občina namestila v park županstva.

Nova kip in mozaik v štandreškem vrtcu

BUMBACA

RONKE - Objavili razpis

Pokrajina išče upravitelja za park in jezerca pri Dobji

Jezerce pri Dobji

GORICA - V ponedeljek

Vrh dobil novo poštno številko

Vrh je dobil novo poštno številko - 34070, ki sicer velja v vsej sovodenjski občini. Doslej je imel Vrh poštno številko 34078, ki je v veljavi v občini Zagrad. Dosedanja številka bo vsekakor uporabna še prihodnjih šest mesecev. Za spremembo poštnih številk se podjetje Poste italiane odloča, da bi izboljšalo avtomatizirani sistem odbiranja pošte. Na vsako poštno pošiljko je treba razločno napisati poštno številko, kar olajša odbiranje pošte in tudi delo pismonoš.

Poštné številke so v Italiji uveli leta 1967 in so se z leti spremenjali zaradi ustanavljanja novih občin in pokrajin. Poštné številke posameznih občin so na voljo na spletni strani www.poste.it, za informacije je na razpolago tudi brezplačna telefonska številka 803-160.

BONAVENTURA

Goriška pokrajina je objavila razpis, s katerim išče upravitelja za park in umetna jezerca pri Dobji na območju ronške občine. Njihovo upravljanje si bo zagotovil najboljši ponudnik, ki si bo nato prevzel odgovornost nad upravljanjem območja. Na razpis se lahko prijavijo združenja in ustanove iz goriške pokrajine, ki morajo prijavo pospremiti z náčrtom za upravljanje, vzdrževanje in ovrednotenje jezerc in parka, ki stoji ob njih. Interesenti morajo svoje prijave vložiti do 12. junija; zbirajo jih na sedežu goriške pokrajine na Korzu Italia v Gorici. Prošnje je mogoče poslati tudi po pošti. Več informacij vključno s celotnim razpisom je na voljo na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it. Ob jezercih pri Dobji so v prejšnjih letih uredili nekaj pešpoti in kolesarskih stez; postavili so tudi nekaj igral za otroke. Območje je primerno za preživljvanje prostega časa in tudi za prirejanje športnih dogodkov, seveda pa mora biti primereno vzdrževano in čiščeno.

ŠEMPETER - Pogon za električna vozila

Strošek je pod dva evra na sto kilometrov

»Gre za enega naših največjih razvojnih dosežkov v zadnjih letih,« je o naj-sodobnejšem visokonapetostnem pogonskem sistemu za električna vozila, ki so ga razvili v šempetski Letriki, včeraj povedal Edvin Sever, predsednik družbine uprave. Sistem, ki so ga tri leta razvijali in testirali v lastnih laboratorijih, bo v redni proizvodnji predvidoma čez tri leta.

»Poznam veliko pogonov, a takega, ki bi se tako dobro izkazal in tako dejansko deloval tudi v realnih razmerah, še nisem videl,« je navdušen Andrej Pečjak z inštituta Metron, sicer pa priznani slovenski inovator in promotor električnih avtomobilov, ki z Letriko sodeluje že dalj časa. Kot je povedal, se je na električno predelan držinski enoprostorec, v katerega je vgradil Letrikin pogonski sistem, odlično izkazal. »Pri testiranju se nas je pet odraslih peljalo preko Ljubelja. Pogon se obnaša fenomenalno dobro in regenerira bolj uspešno kot katerikoli drugi pogon, ki sem ga do silej preizkušal. Poraba na tej poti, kjer smo skupno opravili 1.600 metrov višinske razlike, je bila samo 187 vatnih ur na kilometer, kar je glede na velik avto, pa na klanec ter na dokaj hitro vožnjo že na meji verjetnega,« dodaja Pečjak.

Pri polno obremenjenem avtomobilu poraba predstavlja strošek pod dva evra na sto prevoženih kilometrov, kar je poleg znatno manjšega obremenjevanja okolja ena od velikih prednosti tega pagona pred pogonom na motor z notranjim izgrevanjem. Letrikin visokonapetostni pogonski sistem moči nad 50 kW je uporaben za pogon vozil z maso nad eno tono. Je kompakten, praktično brez vzdrževanja, saj nima obrabljivih delov. Izkoristek ima nad 90 odstotkov, kar je trikrat bolje od motorjev z notranjim izgrevanjem, ki dosegojo 30-odstotni izkorišček. Motor, ki je plod domačega znanja in inovativnih rešitev Letrikinih inženirjev, je sposoben tudi rekuperacije energije. To pomeni, da se ob zavirjanju ali spuščanju vozila energija vrača v baterije in s tem podaljšuje doseg vožnje.

Z avtomobilom na tak pogon je moč prevoziti od 400 do 700 kilometrov brez polnjenja. V Letriki so pogonski sistem razvijali tri leta. »Konkurenca ima v primerjavi z nami približno 2 odstotka nižji izkorišček in 10-20 odstotkov večje volumine za primerljive moči,« pojasnjuje Iztok Špacapan z Letrikinega inštituta za električne rotacijske sisteme.

Andrej Pečjak z IPM motorjem v rokah pred avtomobilom na električni pogon K.M.

»Gre za nadgradnjo pogonov na nizkih napetostih, ki jih trenutno proizvajamo za Renaultov Twizy,« pravi Sever, in dodaja, da je za omenjeni visokonapetostni pogon že precej zanimanja na tržišču. V kratkem ga bodo predstavili na pomembnejših svetovnih sejmih. »Dolgoročno to pomeni nove posle za Letriko, se pravi, da bomo pomemben igralec v avtomobilski industriji na svetu,« je prepričan Sever. Motor je bil v celoti razvit v šempetski Letriki, razvoj krmilnika pa je potekal v sklopu projekta SiEVA, ki je bil sofinanciran z državnimi in evropskimi sredstvi, deloma tudi v sodelovanju s TECES.

Letrika je proizvajalka električnih komponent, ki globalnim kupcem med drugim dobavlja motorje in krmilnike za pogon električnih viličarjev, golf vozil in malih štirikolesnikov. Kot rečeno, dobavlja tudi motor za električno vozilo Renault twizy, poleg tega pa že nekaj let trži nizkonapetostni pogonski sistem (15 kW pogon in krmilnik) za električna vozila z maso do ene tone, ki ga ljubitelji po vsem svetu uporabljajo za predelavo manjših avtomobilov na električni pogon. Omenjeni izdelki so velikega pomena za nadaljnjo širitev proizvodnega programa Letrike na področju zelenih tehnologij.

Katja Munih

GORIŠKA - Marina De Juli v Novi Gorici, SNG prihodnje leto v goriškem Verdiju

Gledališke izmenjave

V Novi Gorici so v tamkajšnjem gledališču včeraj predstavili skupen projekt s Kulturnim domom iz Gorice. V sklopu gledaliških predstav iz programa goriškega festivala Komigo 2014 se bo ena odvijala v Novi Gorici 27. maja.

O sodelovanju na splošno in o napovedani predstavi posebej sta spregovorila direktor SNG iz Nove Gorice Jožko Čuk in predsednik goriškega Kulturnega doma Igor Komel. Časnikarjem Primorskoga dnevnika, Primorskih novic, dnevnikov Il Piccolo in Messaggero Veneto, TV postaj Robin in tretje mreže RAI iz Trsta ter Radia Koper - Nova Gorica je prvi pojasnil namen poglobljenega projekta, ki se bo uresničeval v bližnji prihodnosti.

Namen je razpresti čezmejno sodelovanje na gledališkem področju po dogajanjih prve svetovne vojne, po povojsnem obdobju nevšečne meje, gradnji Nove Gorice, Osimum in obdobju maloobmejnega prometa, kar je vse bilo izraz političnih izbir, naj sledijo izbire krajevnega prebivalstva daleč od Ljubljane in Rima. Začuda nismo slišali ničesar o času med dvema svetovnima vojnami ... Gre za iziv dveh različnih jezikov, ki naj se prepletata hkrati z ljudmi. Več jezikov, ki jih razumeta različni skupnosti, lahko vpliva na povečanje kulturne ravni prebivalcev. Zanimalo si, kako bi se življenje spremeno, če bi uspeli uresničiti množično pobudo učenja jezika sosedov, ki bi zajela najmanj 20.000 prebivalcev. Tolikšna množica bi zadostovala za kritično maso, ki bi zagotovljala neposredna sporocanja in doživljanja - kapljica za višjo kakovost življenja.

Igor Komel je navedel vrsto skupnih dejavnosti v zadnjih treh desetletjih s po-večano gostoto v zadnjem desetletju: šest koncertov na meji po odpravi pregledov, go-stovanja iz Slovenije v Gorici (ne v »starri Gorici«, kot je bilo kar nekajkrat slišati ob negodovanju prisotnih Goričanov) in sedaj nastop v Novi Gorici s predstavo v itali-janščini. Priznana igralka Marina De Juli bo s samogovorom in petjem v predstavi z naslovom »... Per ora rimando il suicidio« pre-pletala besedila italijanskih avtorjev. Dario Fo, Giorgio Gaber in Enzo Jannacci bodo

Štandreški dramski igralci z goriškim županom Ettorejem Romolijem

BUMBACA

GORICA S »Tremi vaškimi svetniki« so si prislužili tudi županove čestitke

Goriški župan Ettore Romoli je včeraj v dvorani mestne hiše sprejel člane dramske skupine prosvetnega društva Štandrež, ki so se v začetku aprila izredno dobro odrezali na srečanju gledaliških skupin Severne Primorske. Štirje igralci so si namreč zaslужili nagrado, komedija »Trije vaški svetni-

ki« pa je bila razglašena za najboljšo predstavo, zaradi česar so se Štandrežci uvrstili na državni del tekmovanja. Božidar Tabaj, steber dramske skupine in obenem občinski svetnik, je med včerajšnjim sprejemom izročil županu majico, ki so jo lani pripravili ob petdeseti ponovitvi igre »Zbeži od žene«. Romoli pa je štandreškim igralcem čestital za nedavni tekmovalni uspeh in jim izročil spominsko zaponko. Goriški župan je štandreške dramske igralce sprejel že pred štirimi leti. Takrat jim je izročil plaketo in jim čestital ob 45-letnici neprekinitnjega gledališkega udejstvovanja.

odmevali z odra s pogosto zapletenimi pri-povedmi. Zapletenimi za poslušalce, ki niso veči italijanskega kabaretnega žargona, kaj šele milanskega. Zato so prireditelji poskrbeli za slovenske nadnapise. Zaradi boljši odpadla predstava »Sljehernik« pa bo na programu v goriškem Kulturnem domu 6. junija.

Zasnovano nameravata sodelujoči ustanovi prihodnje leto razširiti na furlanščino, v goriškem mestnem gledališču Verdi pa

bodo uprizorili proizvod novogoriškega gledališča. Prav je omeniti sodelovanje gledališke skupine Terzo Teatro iz Gorice in dolgoletnega partnerja, novogoriškega Kulturnega doma. Včerajšnja predstavitev je bila priložnost za napoved bodočih projek-tov, kot je tisti o goriški igralki Nori Gre-gor v sodelovanju z Mladinskim gledališčem iz Ljubljane ter teatrom Rossetti iz Trsta in Schauspielhaus iz Gradca v Avstriji. Ob upravičenem zadovoljstvu ne

moremo mimo vtisa, da nekatere novogoriške nišne ustanove doživljajo čezmejne de-javnosti kot relativno novost ob neupoštevanju vsega onega, kar se je desetletja do-gajalo na meji, ob meji, čez mejo, pri meji ... Primorska poje, množična prehajanja peš in v tenu, na kolesih, s kajaki, izletništvo, šta-fete, dijaki in učenci, pobude za zdravstvo, v sredstvih obveščanja in stiki specializiranih ustanov, kot so knjižnica, arhiv, muzej, občinske uprave ... (ar)

TRŽIČ - Dogovor Solidarnost v podjetju Mangiarotti

S pondeljkom bodo za 314 usluž-bencev treh tovarn podjetja Mangiarotti uvedli solidarnostne pogodbe. Dogovor, ki predvideva v povprečju 58-odstotno redukcijo dela, bo veljal v Tržiču, kraju Pannellia v videmski pokrajini in v Milatu. Po prvem letu bodo omenjeno obliko socialnega blažilca lahko podaljšali še za obdobje enega leta. Delodajalec je sprejel obvezo, da bo anticipoval vsote za zavod INPS in da bo delavcem v obliki socialnega blažilca nakazal deželno doklado: za vsako uro solidarnosti bo do takoj prejeli 2,30 evra.

Sindikati so pristali na dogovor, potem ko so zanj opredelili delavci in ob upo-števanju občutljivega trenutka, ki ga podje-te je doživlja, je pojasnil deželni tajnik sindikata Fim-CISL Sergio Drescig in dodal: »Sedaj pričakujemo, da bodo z enakim občutkom za odgovornost izpeljali prodajo družbi We-stinghouse.« Jutri naj bi se nameče zaključil prehod podjetja v roke ameriškega kolosa, ki je v preteklosti že bil Mangiarottijev klient. Dne 30. aprila so Američani posredovali svojo ponudbo, če jo bo podjetje Mangiarotti sprejelo, bo prodaja prinesla novo likvidnost in zagotovila delo zaposlenim v treh ome-njenih obratih. »Kadaver narocila, je pod-jetje Mangiarotti zdravo, saj jih ne manjka, a se je proizvodnja ustavila, ker nima denarja za nakup materiala,« pojasnjuje Drescig.

Družba Mangiarotti je v svetovnem merilu lider na področju izdelovanja strojev na pritisk za plinski in naftni sektor ter na-prav za jedrske centrale.

VOLITVE 2014

Floreninova drevi v Rupi

Občinska enotnost Sovodnje je pred-sinočnim predstavila kandidate in iz-postavila programske smernice obča-nom z Vrh. Prisotna je bila zagrajska županja Elisabetta Pian, ki je poudari-la odlično sodelovanje med občinama ter z županjem in kandidatko Alenko Flo-renin. Stoletnica vojne, kraško območje in razvojne možnosti v povezavi z no-vo evropsko finančno perspektivo so bile osrednje teme vrhovskega sreča-nja. Floreninova je podobno kot na Pe-či in v Škriljah orisala opravljeno delo, napovedala zaključek oz. dopolnitve posegov, ki so izostali zaradi pomanj-kanja sredstev v drugem delu manda-ta, in izrazilu namero, da se bodo v pri-hodnjem petletju še bolj posvetili ovrednotenju teritorija. Občinska enot-nost bo drevi v Rupi, najprej ob 20.30 v društvenih prostorih ob cerkvi, nato ob 21.30 pa še v osmici pri Salomonu.

Čavdek v Gabrijah in Rupi

Stranka Slovenska skupnost prireja volilni shod z županskim kandidatom Ju-lijanom Čavdkom in s kandidati za občinski svet jutri, 15. maja, ob 20.30 na sedežu društva Skala v Gabrijah, v pet-tek ob 20.30 pa v osmici pri Salomo-nu; petkovega shoda se bo udeležil tu-di deželni svetnik SS in podpredsed-nik deželnega sveta Igor Gabrovec.

Joško Terpin o prvi vojni

»Obdobje 2014-2019 bo zaznamoval spomin na prvo svetovno vojno. Ob-činska enotnost želi obeležiti stoletni-co z oblikovanjem Poti spomina na do-godke iz prejšnjega stoletja, ki so se po-blizje dotikal tudi števerjanske občine. V ta namen bomo ovrednotili vodnjak na Jazbinah, ki izhaja iz časa prve sve-tovne vojne in ki ga sedaj skriva gozd,« napoveduje županski kandidat Joško Terpin, za katerega je velja načelo »Ne pozabimo grozot vseh vojn, ki so se ti-kale našega naroda, in gorja, ki so ga pretrpeli naši predniki.« Terpin in kandidati za občinski svet se bodo predstavili drevi ob 20.30 na turistični kmetiji Kovač na Jazbinah in jutri ob 20.30 na kmetiji Fattore na Sovenci.

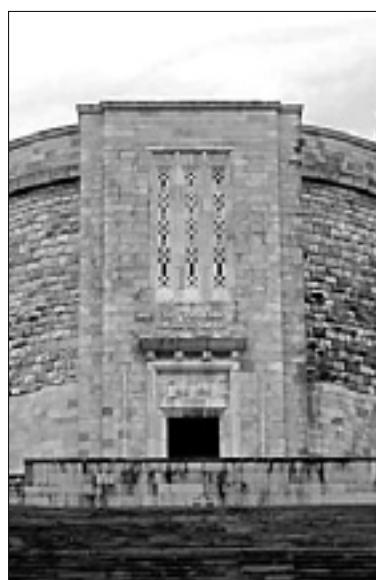
GORIŠKA - V nedeljo

Štafeto miru bodo spremljali kulturni utrinki

Štafeta miru bo v nedeljo, 18. maja, povezala doberšen del Goriške v spomin na stoletnico prve svetovne vojne in na podobno goriške Zvezne slovenskih kulturnih društev. Poleg prenosa štafetne palice, ki jo bodo izmenično nosili tekači, motoristi, kajakaši, kolesarji in konjeniki, je zvezna v sodelovanju v včlanjenimi društvi poskrbela tudi za kulturni program.

Kulturni utrinki bodo na vrhu stopniča vojaške kostnice na Oslavju, pri madžarski kapeli pri Vižintinah v Dolu, na Cerju in ob zaključku prireditve na Trgu Evrope - Transalpine. Pri kostnici na Oslavju bosta sodelovala otroški pevski zbor osnovne šole Josip Abram iz Pevme in moški pevski zbor Skala iz Gabrij. Predviden je tudi nastop učencev Glasbene matice. Pevci in glasbeniki bodo štafetno palico pričakali ob 9.30 uri, ko jo bodo z vrha Sabotina pripeljali motoristi. Štafeta bo nadaljevala pot z motorji do zgornjega

Oslavlja, se spustila v Grojno, se povzpela na Kalvarijo in skozi Ločnik do sejmšča Expomego, kjer jo bodo motoristi izročili kajakašem društva Šilec. Palica bo na čolnih romala do Sovodenja, od koder jo bodo kolesarji ponesli do Redipulje, nakar jo bodo ponovno prevzeli motoristi in z njo oddrveli po doberdobskem Krasu; obiskala bo Doberdoba, Poljane, Martinščino in Vrh. Pri kapelici v Vižintinah bodo ob 11.30 kulturni program oblikovali učenci Glasbene matice, ženska pevska skupina Danica z Vrha, recitatorji društva Kremenjak iz Jamelj s spletom Kosovelovih pesmi in moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba. Motoristi bodo nato štafetno palico ponesli do parkirišča pod Cerjem, kjer jo bodo prevzeli konjeniki društva Skuadra uoči Medjevasi. Na konjih bo štafeta doseglja spomenik na Cerju, kjer jo bosta ob 12.10 pričakala mirenski župan Zlatko Martin Marušič in skupina žensk v narodnih no-

Kostnica na Oslavju

Spomenik na Cerju

šah društva Žbrinca iz Opatjega sela. Za pevsko kuliso bodo poskrbela dekleta društva Jezero iz Doberdoba, trobentač Glasbene matice pa bo zaključil program. Štafetno palico bodo prevzeli kolesarji in se z njo spustili v dolino ter jo preko Mirna, Gabrij, Sovodenj in Štandreža ponesli do Kulturnega doma v Gorici. Tam jo bodo predali tekačem, ki bodo pretekli zadnja dva kilometra poti do Transalpine. Ob nagovorih prirediteljev in predstavnikov oblasti bodo ob 13.15 nastopili še recitatorji Tik Tak teatra in pihalni orkester Kras

iz Doberdoba, skupaj pa bodo zapeli ženska zborna Jezero iz Doberdoba in Danica z Vrha, Starši Ensemble iz Ronk ter moški zbori Jezero, Skala in Sraka. Prireditve bo zaključila evropska himna - Oda radosti. Ob vsaki predaji štafete bo prebrano mirovno sporočilo, ki bo spravljeno v štafetni palici. Športnikov, ki bodo prenashi štafetno palico, bo okrog 35. Če bi se še kdo želel pridružiti, lahko to storiti na zadnjem, tekaškem odseku proge od Kulturnega doma do Transalpine. Udeležbo naj predhodno najavi. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. GARZAROLLI 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. DI MANZANO 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, UL. COSULICH 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, UL. AQUILEIA 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

KOMIGO 2014 v Kulturnem domu v Gorici: 15. maja v slovenščini ob 20.30 »Radio-aktivni live 2!«; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288; info@kulturnidom.it).

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ pri Trstu ob zaključku 4. izvedbe letnega projekta za šole »Mladidi ... na Oder! - Ragazzi ... all'Opera!« vabi na ogled Donizettijeve opere bufe »Don Pasquale«. Predstava bo v občinskem gledališču v Tržiču v četrtek, 15. maja, ob 20. uri; vstop prost.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 14. maja, ob 20. uri »Ponorela lokomotiva« (Ignacy Witkiewicz); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro« 21.00 »Nymphomaniac vol. 2« (prepovedan mladim pod 18. letom). Dvorana 2: 18.10 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«, 20.10 - 22.00 »Locke«. Dvorana 3: 17.45 - 19.50 - 22.10 »Tracks - Attraverso il deserto«.

Ob praznku filma bodo do 15. maja vstopnice po 3 evrov (5 evrov za filme 3D).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 »La sedia della felicità«; 18.15 - 20.20 - 22.10 »Brick Mansions«. Dvorana 2: 16.20 »Violetta - Backstage Pass«; 18.00 - 20.00 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«, 22.00 »Nymphomaniac vol. 2« (prepovedan mladim pod 18. letom). Dvorana 3: 17.15 »Un fidanzato per

mia moglie«; 19.50 - 22.10 »Devil's Knot - Fino a prova contraria«. Dvorana 4: 17.30 - 21.40 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; 20.00 »Un fidanzato per mia moglie«. Dvorana 5: 16.30 »Nut Job - Operazione noccioline«; 18.10 - 19.50 - 21.40 »Locke«.

Ob praznku filma bodo do 15. maja vstopnice po 3 evrov (5 evrov za filme 3D).

Razstave

DRUŠTVO ARS vabi na odprtje fotografske razstave »Poti usod / Le vie dei destini« v galeriji Ars na Travniku v četrtek, 15. maja, ob 18.30. Razstavljalna bosta Andrej Furlan in Andrej Perko.

Koncerti

SNOVANJA 2014 v organizaciji SCGV Emil Komel: v soboto, 17. maja, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici »Mi smo pomlad«. Pojejo in igrajo učenci SCGV Emil Komel in Glasbene Matice Ljubljana.

GLASBA Z VRTOV SVETEGA FRANCIŠKA v franciškanskem samostanu na Kostanjevici v Novi Gorici: 20. maja, ob 20. uri koncert harfistke Teje Plesničar in flavistke Eve Arh ter mezzosopraničke Martine Kocina in pianistke Ingrid Mačus.

Šolske vesti

V MLADINSKEM DOMU GORICA (Ul. Don Bosco 60 v Gorici) poteka priprava na maturo 2014 za tretješolce: v prvem delu, do 30. maja, od 17. ure do 18.15, bo vsak dan na vrsti eden izmed glavnih predmetov (slovenščina, angleščina, italijansčina, matematika, nemščina). Posebna pozornost bo posvečena pripravi na test INVALSI. Drugi del bo potekal od 3. do 6. junija, od 15. do 18. ure, z dvema enotama na dan; informacije po tel. 0481-536455, 0481-280857, 331-6936603, 366-6861441; mladinskidom@libero.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja 27. in 28. junija dvodnevni avtobusni izlet, namenjen ogledu pomembnega mesta Parme in zelo zanimivih gradov v okolici. Vpisovanje samo do 21. maja na društvenem sedežu na Korzu

Verdi 51 v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure; informacije po tel. 0481-532092 (Emil D.). Na račun 100 evrov.

Obvestila

AŠZ DOM GORICA obvešča, da potekajo dnevi odprtih vrat v telovadnici Kulturnega doma v Gorici: brezplačna vabba za vse, ki bodo žeeli poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Micro-minibasket (letniki 2004 in mlajši): torek in sreda od 16.30 do 17.30 in petek od 16.00 do 17.00; Under 12 (letniki 2002-03): torek in sreda od 17.30 do 19.00 in petek od 17.00 do 18.00; cheerleading (za dekleta osnovne šole): ponedeljek od 16.00 do 17.30 in četrtek od 16.30 do 18.00; informacije pri AŠZ Dom (tel. 0481-33288, domgorica@gmail.com) in Andreju Vremcu (tel. 338-588958, marinandrey@alice.it).

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi deležne članice in članov na redni občni zbor SKGZ v ponedeljek, 19. maja, ob 17.30 v drugem sklicu v Tumovi dvorani v Gorici (KB center - Korzo Verdi 51).

V LOKANDI DEVETAK na Vrhu bo v petek, 16. maja, ob 20. uri večer, posvečen špargljem in vinogradnikom kmetij Kettmeyer, Renato Keber, Damijan Podveršič, Fiegl in Grad Rubiče. Mitja Juren bo predstavil fotografije o prvi svetovni vojni na Vrhu; goste bodo obdarili s fotografijo, ki bo upodobljala grozote vojne in lepoto Krasa; obvezna rezervacija po tel. 0481-882488, 0481-882005, 331-9846067; info@devetak.com.

KD SOVODNJE vabi člane in prijatelje na redni občni zbor, letos volilnega značaja, v četrtek, 29. maja, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicu v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ZDRAVJE ZA KULTURNO RAZSKOVANJE CENTRO IGEA prireja srečanje z zdravnikom Paolom Callegarijem z naslovom »Curare per guarire« danes, 14. maja, ob 18. uri v Ul. Favetti 3 v Gorici.

SKD JEZERO iz Doberdoba vabi v četrtek, 15. maja, ob 20. uri na kulturni večer, posvečen Srečku Kosovelu na sedežu društva. Sodelovali bodo otroci osnovne in srednje šole iz Doberdoba, vokalna skupina Sraka iz Štandreža in glasbena skupina žensk univerze za tretje življenjsko obdobje iz Nove Gorice, ki bo igrala na citre.

V KNJIGARIJ LEG

na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v četrtek, 15. maja, ob 18. uri predstavitev knjige Paola Predolin »Il Castello di Rubbia-Rubijski Grad«; vstop prost.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Karidelja 4 bo v četrtek, 15. maja, ob 18. uri predstavitev knjige Iztoka Ostana »Beljakovine za življenje in smrt«.

AŠKD KREMENJAK prireja v petek, 16. maja, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah (Prvomajska ulica 20) predavanje Emanuele Mettija o klopih, komarjih in gadih; potekalo bo v italijanskem jeziku.

AŠKD KREMENJAK prireja v soboto, 17. maja, ob 19. uri v večnamenskem centru v Jamljah (Prvomajska ulica 20) projekcijo dokumentarnega filma »Kraška dedičina Marjana Miklavca« in razstavo njegovih slik; sledil bo zaključni nastop tečajnikov diatonične harmonike.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA v sodelovanju z Gospodarsko zadrugom Brajda Vrh vabi v ponedeljek, 19. maja, ob 18. uri v galerijo Ars na Travniku v Gorici na predstavitev knjige Vlada Klemšeta »Odšli so brez slave in brez spomina«. Z avtorjem se bo o knjigi, ki je posvečena v prvi svetovni vojni umrlim vojakom iz sovodenjske občine v avstro-ogrski vojski, pogovarjal prof. Peter Černic.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ v Gorici prireja muzikal »Brillantina-Grease« v petek, 30. maja, ob 19. uri v veliki dvorani Kulturnega doma.

Mali oglasi

DIATONIČNO HARMONIKO C-F-B znamke Prostor prodam za 1.300 evrov; tel. 335-5387249.

DIRKAŠKO KOLO znamke Wilier triestina escape, letnik 2008, kolesarski okvir 52, ugodno prodam za 280 evrov in podarim kolesarsko čelado; tel. 328-9215809.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Corrado Gargiulo (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici in na pokopališču; 12.15, Danilo Gandin (iz bolnišnice v Vidmu) v stolnici in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Antonio Boscarol (iz tržiške bolnišnice) na pokopališču.

DANES V TURJAKU: 11.00 Natale Bara (iz bolnišnice v Palmanov) v cerkvi in na pokopališču.

GORICA

V sinagogi koncert Carmine Slovenice

V goriški sinagogi bo nočoj odmenjen dogodek s slovenskim predznamkom. Mednarodno priznani dekliški zbor Carmina Slovenica iz Maribora bo pod takirko svoje dirigentke Karmine Šilec izvedel koncert južovske glasbe. Gre za nastop, ki je v marcu odpadel zaradi bolezni; prirejajo ga Kulturni center Lojze Bratuž, društvo Amici d'Israele in Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice. Koncert z naslovom »Tehilim« je navdihnila Hagada, judovska knjiga svetopisemskih zgodb in molitev. Izbor skladb bo obsegal širok glasbeni nabor, od sefardskih napevov, preko renesančne polifonije do sodobne literature; med izvedenimi skladbami bodo dela Erana Dinurja, Salomona Rossija, Boaza Avniha, Galie in Michaela Meltzerja, Yonija Rechterja, Ofre Haza, Flory Jagoda, Bezalela Alonija in Joshua Jacobsa. Ugled Carmine Slovenice, ki letos obeležuje svojo 50-letnico, potrujejo številni koncerti in prva mestna na tekmovanjih. Dogodek se bo začel ob 20.30, vstop bo prost, stevilo mest v sinagogi pa bo omejeno.

GORICA

»Prisluhniti z očmi«

Na županstvu v Gorici bo danes ob 17.30 odprtje likovne razstave z naslovom »Prisluhniti z očmi«, ki jo prireja goriško zdravstveno podjetje z namenom, da v javnosti spodbudi razmislek o problematiki duševne stiske in bolezni. Pripravi razstave je sodeloval pisatelj Pino Roveredo, ki pravi, da »se moramo pri soočenju z duševno stisko spoštivo obnašati, še posebno ko se podamo na pot in neznan vstopimo v spomin družbenih izobčencev, ki zahtevajo pravico do dostojanstva in ki z glasom tišine vpijejo svoj strah pred kruto žalitvijo pozabe«. Razstava bo priložnost za počastitev spomina in zasluga Franca Basaglie.

Z bolečino v srcu obveščamo,

Rossi namesto Gilardina

FIRENCE - Tudi selektor italijanske reprezentance Cesare Prandelli je objavil razširjeni seznam 30 kandidatov za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu v Braziliji, ki se bo začelo 9. junija. Ugibanje je zdaj konec. V seznamu je namreč sedem napadalcev, med njimi tudi nogometničar Fiorentine Rossi (na sliki). Kljub temu, da je bil dolgo poškodovan, je bil za selektorja bolj prepričljiv od veterana Gildardina, ki ostaja doma. Izloženi so tudi Astori, Florenzi in Giacchetti. Dokončni seznam 23 potnikov za SP bo znani 2. junija.

Primorka Eva Mori v italijanski A1-ligi

BERGAMO - 18-letna odbojkarica iz Kanala Eva Mori bo v novi sezoni igrala za moštvo Foppapedretti Bergamo. Mori je zadnjih tri leta igrala za kamniški Volleyball Calcit in je tudi državna reprezentantka, velja za izjemno perspektivno, 186 cm visoko podajalko. V novi Gorici je pod vodstvom našega trenerja Marka Kalca debitirala v 1. slovenski ligi že pri 14 letih. »Eva je velik talent, če se še izboljša fizično in v igri v polju, se lahko uveljavlja tudi v Italiji,« je povedal Kalc.

KOLESARSTVO - Luka Mezgec na Giru zamudil priložnost za prvo slovensko zmago

Izdala ga je veriga

»NAŠ« GIRO Lehissa: »Mezgec je imel smolo«

Slovenski kolesar Luka Mezgec je bil na pragu zmage, ko mu je nekaj metrov pred ciljem veriga padla z zobnikov. Trener gorskega kolesarstva Christian Lehissa, je to smola ali napaka?

Mislil, da je to smola. Morda je bila veriga umazana, zato je padla. To so pa sekunde, ki so nenaklonjene sportu ...

Ali lahko Mezgec res osvoji etapo na Giru?

Da, edini med Slovenci.

Ali bi lahko že napovedali, kdo bo zmagovalc Gira?

Menim, da so kandidati trije: Quintana, Uran in Rodriguez.

Katera etapa bo odlöčilna?

Gotovo zadnje gorske etape, vendar prvo selekcijo bo najbrž naredil že posamični kronometer med Babarescom in Barolom (12. etapa). Quintana ni dober v kronometru, je pa izrazit hribolazec. Nasprotno pa sta Uran in Rodriguez bolj popolna kolektiva.

Ali boste spremljali Giro?

Bom, tokrat pa kot gledalec. Pred leti sem sodeloval tudi v belgijski ekipi, zdaj pa sem raje gledalec. Ogledal si bom kronometer v Bassanu del Grappa in pa etapo na Zoncolanu.

Kako ocenjujete zadnji dve etapi v naši deželi?

Kritičen sem do tržaške etape, saj bi lahko organizatorji izbrali lepo traso, po bolj značilnih mestnih ulicah in krajinah. Obenem pa bi lahko organizirali večerno etapo, kot lani na Touru. Zoncolan pa je prehud vzpon za etapno dirko, primeren samo za hribolazce. Prav zato bo najbrž predzadnja etapa že odlöčila zmagovalca Gira, etapa v Trstu pa bo samo mimohod za rozo majico. (V.S.)

Avstralec Michael Matthews je obdržal rožnato majico vodilnega

ANSA

Kljub temu zdaj Mezgec velja za prvega favorita tako ekipe kot tudi sprintov glavnine, nazadnje je blestel konec marca na dirki po Kataloniji, kjer je bil nekajkrat premočan za vse. Tudi na Giru bo torej še imel možnost, da se dokaže.

Sicer pa so včerajšnjo etapo, ki jo je občasno močil dež, znova zaznamovali padci, ki so redčili glavnino. V enega od njih je bil vpletten tudi kasnejši zmagovalec Bouhanni, ki pa je s pomočjo "vlaka" ekipe hitro našel nazaj v glavnino.

Kljub temu zdaj Mezgec velja za prvega favorita tako ekipe kot tudi sprintov glavnine, nazadnje je blestel konec marca na dirki po Kataloniji, kjer je bil nekajkrat premočan za vse. Tudi na Giru bo torej še imel možnost, da se dokaže.

Danes čaka kolesarje na italijanski pentlji peta, nekoliko bolj razgibana etapa od Taranta do Viggiana v skupni dolžini 203 kilometre.

Skupno: 1. Michael Matthews (Avs/Orica Greenedge) 2:28:43; 2. Alessandro Petacchi (Ita/Omega Pharma-Quick-Step) + 0:08; 3. Daniel Oss (Ita/BMC) 0:10; 4. Luke Durbridge (Avs/Orica Greenedge) 0:14; 5. Ivan Santaromita (Ita/Orica Greenedge); 6. Svein Tuft (Kan/Orica Greenedge); 7. Pieter Weening (Niz/Orica Greenedge); 8. Rigoberto Uran (Kol/Omega Pharma-Quick-Step) 0:19; 9. Pieter Serry (Bel/Omega Pharma-Quick-Step) 10. Serge Pauwels (Bel/Omega Pharma-Quick-Step) ... 31. Borut Božič (Slo/Astana) 0:41; 42. Jani Brajkovič (Slo/Astana) 0:52; 121. Luka Mezgec (Slo/Giant-Shimano) 1:49; 135. Jan Polanc (Slo/Lampre) 2:05.

NOGOMET - Danes finale evropskega pokala

Benfica, Sevilla?

Za Portugalce je to že deseti evropski finale

TURIN - Stadion Juventusa bo danes ob 20.45 prizorišče finala evropske nogometne lige. V njem se bosta pomerila lisbonska Benfica, ki je v polfinalu izločila prav staro dame iz Turina, in španska Sevilla. Benfica, ki je zadnjo pomembnejšo evropsko lovorko - pokal prvakov - pobrala leta 1962, še ni zmagala v tem tekmovaljanju, lani pa je prišla vse do finala, kjer pa je moralta priznati premoč Chelseaju.

Lisbončani se v zgodovini z izjemo slavijo v letih 1961 in 1962 v pokalu prvakov v finalih evropskih tekmovaljanj niso najbolje znašli. Leta 1983 je Benfica izgubila finale pokala Uefe proti Anderlechtu, v letih 1963, 1965, 1968, 1988 in 1990 pa je poklenila na zadnji stopnički pokala državnih prvakov. Portugalci upajo, da bo v desetem evropskem finalu bolje.

Čeprav pri Benfici zagovarjajo napadeni nogomet, pa je bil - in bržas bo tudi v finalu - eden ključnih mož tudi vratar. In v tej vlogi v tej sezoni blesti tudi Slovenec Jan

Oblak. Če bodo pri Sevilli moralni paziti predvsem na Rodriga, Limo in Oscarja Cardoza, ki so strelko zelo uspešni, pa bo Oblak (ali izkušeniji kolega Artur) moral paziti predvsem na Carlosa Bacco, Kevinu Gameira in tudi Ivana Rakitića.

Sevilla se lahko pohvali z dvema naslovoma v tem tekmovaljanju, in sicer iz let

2006 in 2007. Če Sevilli uspe v finalu premagati še Benfico, se bo pridružila Juventusu, Interju in Liverpoolu. Ti trije klubi so na zadnje edini, ki jim je po trikrat uspelo zmagati v evropski ligi oziroma pokalu Uefe.

Oblak kot Katanec?

Jan Oblak lahko postane prvi Slovenec v finalu evropske lige. V ligi prvakov je v finalu igral že Zlatko Zahovič z Valencijo leta 2001 (in izgubil proti streljanju enajstmetrovk proti Bayernu), zadnji Slovenec, ki pa je osvojil evropsko lovorko, pa je bil zdaj najboljši slovenski selektor Srečko Katanec, ki je leta 1990 s Sampdorijo slavil v pokalu pokalnih zmagovalcev.

Nogometni Maribor 12. državni prvaki

LJUBLJANA - Nogometni Maribor so dvanajstič postali državni prvaki. Štajerji so si četrtri naslov zagotovili po sinočnji zmagi dva kroga pred koncem prvenstva proti Triglavu. Slavili so z 2:1 (2:1). Maribor je z 12 državnimi naslovimi daleč najuspešnejši slovenski nogometni klub. Olimpija jih ima štiri, prav tako Gorica, dva imajo Domžale, enega pa Koper. Ostali izidi: Rudar - Zavrč 2:3, Olimpija - Gorica 0:2, Maribor - Triglav 2:1, Luka Koper - Domžale 1:1.

UDINESE ZDRAV KLUB - Udinese je prejel licenco UEFA, ki potrjuje, da je klub zdrav in finančno stabilen.

HOKEJSKO SP - Po treh tekmahi v skupini A hokejskega prvenstva v Belorusiji ostaja Italija še pri eni zmagi. Včeraj je izgubila proti Danski z 1:4 (1:1, 0:2, 0:1).

MERI NA MEDALJO - Najboljša slovenska telovadka Teja Belak se želi na prihajajočem EP v Sofiji vmešati v boj za odličja. Nastopila bo na gredi in preskoku.

49 TOČK - Zvezdnik Miami LeBron James je za Miami dosegel 49 točk in s tem iznačil osebni rekord v končnicah. Miami je le zmago oddaljen od finala vzhodne konference.

FORMULA 1

Na daljši premor in prva evropska dirka v letosnjem sezoni nista sprememila razmerja moči v Formuli 1. Lewis Hamilton je namreč osvojil Veliko Nagrado Španije in tako dosegel četrtto zaporedno zmago, četrtič zaporedno pa se je na drugo mesto uvrstil njegov moštveni kolega Nico Rosberg, ki je osvojil prvo dirko sezone, ko je Lewis Hamilton Mercedes odpovedal. Mercedes je takoj na prvi petih dirkah osvojil pet prvih mest, pet najboljših startnih položajev in štiri druga mesta, kar priča o absolutni premoči nemške ekipe. Če pa pogledamo na navadne smrtnike, je Daniel Ricciardo osvojil prve stopničke v karieri (v Avstraliji je bil namreč diskvalificiran) in tako ponovno premagal Sebastiana Vettla. Štirikratni svetovni prvak pa je bil eden izmed redkih dirkačev, ki je v nedeljo razprtjal dirko, saj se je zlepimi prehitevanji prebil od petnajstega do končnega četrtega mesta. VN Španije je ponovno potrdila krizo Ferrarija. Fernando Alonso je namreč s šestim mestom dosegel najslabši rezultat na domačih tleh, odkar dirka v F1 (če izvzamemo obdobje pri Minardi), Kimi Raikkonen pa je dosegel skromno sedmo mesto. Prizor, ki prikazuje trenutno stanje Ferrarija, se je dogodil na začetku zadnjega kroga dirke, ko sta Lewis Hamilton in Nico Rosberg prehitela Kimija Raikkonena; največji optimist, ki bi pričkal televizor v tistem trenutku, bi morda lahko mislil, da je Kimi ravnokar izgubil prvo mesto, žal pa je v resnici že zaostajal za cel krog za Hamiltonom in Rosbergom. Ferrari sicer napoveduje velike spremembe za Veliko Nagrado Kanade, ki bo na sporedu 8. junija, ko naj bi nastopil z zrevolucioniranim dirkalnikom. Od leta 1994 je namreč »Scuderia« zmagala vsaj eno dirko v vsaki sezoni, a letos resnično tvega, da bo ostala praznih rok, če ne bo zavihala rokavov. Pred Kanado pa bodo dirkači nastopili na atipični VN Monaka. Alonso in Vettel računata namreč ravno na nepredvidljivost najbolj prestižne steze prvenstva, saj bosta drugačia Miltona lahko gledala le z daljnogledom, tako na dirkalnišču, kot na lestvici, saj ima britanski dirkač še enkrat toliko točk kot Alonso.

piše
Albert
Voncina

Kolesar Gilberto Simoni, gost Eppingerja, bo preizkusil tržaško etapo Gira

Prihodnji teden, v sredo, 21. maja, bo nekdanji poklicni kolesar Gilberto »Gibbo« Simoni (**na arhivskem posnetku**), ki je zmagal na dveh dirkah Po Italiji (2001 in 2003), gостoval v Trstu. Pravzaprav bo gost tržaškega veteranskega kolesarja Iva Doglie, predsednika kolesarskega kluba Eppinger. »Simoni bo gost našega kluba. Ob 10.00 bo italijanski kolesar prišel v Devinščino, kjer stanujem, in nato se bova skupaj s kolesom odpeljala proti tržaškemu Velikemu trgu. Tam si bova ogledala razstavo, ki je posvečena tržaški kolesarski legendi Giordanu Cotturju in nato preizkusila traso tržaške zadnje etape »Gira«. Ob 13.30 bo Simoni gost tržaške kavarne Eppinger (Ul. Dante), kjer bo kosišo in kjer se bo »Gibbo« srečal z drugimi ljubitelji kolesarstva,« je program orisal Doglia, ki je glavni pobudnik srečanja z nekdanjim dvakratnim zmagovalcem dirke Po Italiji.

NOVA ZMAGA - Ivo Doglia je konec tedna tekmoval v Padovi (70 km) in s povprečno hitrostjo 38,53 km na uro dosegel četrto letošnjo zmago na veteranskih dirkah. Konec meseca bo Doglia nastopil na državnem prvenstvu zvez FCI pri Perugii.

ODBOJKA - Mladinska ekipa Soče projekta goriških društov

Če bo mogoče, spet v C-ligi

»To je neboleč izpad,« o zadnjem mestu odbojkarjev združene ekipe Soča v komaj končani moški C-ligi pravi predsednik sovodenjskega kluba Fabio Tommasi, eden od štirih, ki so lani poteli podpisali »zgodovinski« dogovor o sodelovanju med našimi goriškimi društvi. V zahtevnem članskem prvenstvu se je Soča spustila z ekipo najstnikov. Sprva so mislili, da bo mladincem pomagal še kdo od bolj izkušenih igralcev, vendar zaradi potreb prve ekipe in tudi zaradi neprizadelenosti drugih, da igrajo v tako mladi, na papirju šibki ekipi, do tega ni prišlo. V 24 prvenstvenih tekma je Soča tako dosegla le eno zmago, v predzadnjem krogu, in prvenstvo končala na zadnjem mestu.

»Klub temu, da smo izpadli, se je pokazalo, da je bil nastop v C-ligi za fante zelo koristen. Koliko so napredovali, največ pokažejo rezultati, ki jih dosegamo v mladinskih prvenstvih, kjer smo na vrhu v vseh kategorijah. V C-ligi so fante igrali proti v povprečju precej starejšim ekipam. Prej ali slej se bodo morali tudi v drugih društvenih opredeliti za po-mladitev, sicer bodo ekipe propadle. To pa je voda na mlin nam. Zato menim, da bi morda lahko tudi v prihodnji sezoni spet igrali v isti ligi, če nam bo zvezza to omogočila. Odvisno je tudi od tega, kdo bo igral v prvi ekipi v B2-ligi. Če bo ta za koga prenaporna, bi lahko igral skupaj z mlajšimi. Drugače bo prav tu-

di igranje v D-ligi, v kateri bi verjento lahko v prihodnji sezoni odigrali vidno vlogo,« razmišlja Tommasi. Predsednik Soče posebej izpostavlja še en vidik. »Klub porazom se fantje nikoli niso demoralizirali. Vedno so igrali borbeno, prisotnost na treningih pa je vedno bila zelo dobra ob tem, da so imeli štiri treninge in dve tekmi na teden. Trener Marikič (in Walter Princi) je znal fante motivirati, pozna pa se tudi delo vseh, ki so s temi fanti delali v preteklih letih, kar velja tudi za igralce v prvi ekipi. Marchesini je letos požel tudi delo svojih predhodnikov,« še dodaja Tommasi.

O tem, da bi ekipo, če bo mogoče, spet vpisali v C-ligo, je prav včeraj že razpravljal tudi strokovni svet ekip na srečanju z odborniki. »Prišli smo do zaključka, da bi se prihodnje leto ta garnitura igralcev lahko v ligi mirno ob-

Tommasi (Soča): »Za B2-ligo potrebujemo sponzorja«

Predsednik ŠZ Soča Fabio Tommasi ni mogel prisostvovati sobotnemu slavju članske združene ekipe skupnega projekta naših društov. Po prvem setu se je preselil v dvorano Kulturnega doma, kjer so se v tekmi končnice 1. divizije ponovile odbojkarice Govolleyja. O napredovanju v B2-ligo je povedal: »Ne glede na finančno stisko, bomo B2-ligo seveda odigrali. Potrebujemo pa sponzorja, ki nam zaupa in upošteva veliko delo, ki je bilo opravljeno v zadnjih letih, zlasti po zaslugu ŠZ Olympia. Vedeti je treba, da gre ves denar v strokovni kader in v krije živih stroškov, igralci pa ne prejemajo niti evra. Igralcem pravimo: nič vam ne moremo dati, ampak se odborniki maksimalno potrudimo, da vam nudimo čim boljše pogoje za vadbo. Ob gospodarski krizi in vse večjemu krčenju prispevkov, druge poti ni. In to bi moralno zdaj v športnem svetu pri nas veljati za vse.«

FOTODAMJ@N

Fante združene ekipe Soča s trenerjem

držala, če ekipi dodamo enega ali dva bolj izkušena igralca, ki bi mlajšim pomagali premagovati krizne faze tekom,«

je povedal Andrej Vogrič. Po oceni uprav in trenerjev je pet igralcev letnikov 1997 in 1998 letos zelo napredovalo. »Od teh petih pa so trije, ki bi lahko že v bližnji prihodnosti, recimo čez dve leti, prestopili prag prve ekipe,« je še dodal Vogrič in dodal, da bodo v treh starejših mladinskih kategorijah lahko prihodnje leto računali na 33 fantov. V združene ekipe se bo vključilo tudi vse več igralcev OK Val, ki je pred nekaj leti spet tudi sam čvrsto poprijel z delom na mladinski ravni. (ak)

OGLEJ SI FOTOGALERIJO SOČE NA NAŠI FACEBOOK STRANI

JADRANJE V nedeljo conska regata pri TPK Sirena

Od 120 do 140 mladih jadralcev pričakujejo v nedeljo na conski regati Tržaškega pomorskega kluba Sirena. Ob članih klubov naše cone je klub povabil tudi jadralce iz Slovenije in Veneceta. Predvideni so trije plovi za obe starostni kategoriji, kadete in juniores. Nagrajevanje bo predvidoma ob 17. uri.

Konec avgusta bo Sirena organizirala še dvodnevno mednarodno regato Jadranski miting.

Šahisti uspešni v Sežani

V nedeljo se je v Sežani zaključili tradicionalni mednarodni Kraški turnir, ki ga skupno prirejata Šahovski društvo Sežana in tržaško društvo SST 1904. V pospešenem sahu je po devetih kolih zmagal Tržačan Tullio Mocchi (7/9) pred Slovencema Valterjem Pregaracem in Vladimirom Slejkom. V močni konkurenči 47 šahistov je bilo tudi veliko naših mladih, ki bodo naslednji teden nastopili na državnem ekipnem šolskem prvenstvu na Siciliji oz. na mladinskem državnem prvenstvu na Trbižu konec junija. Odlično se je odrezal predvsem Enrico Genzo (6,5/9), ki je bil peti, od ostalih pa so dobro igrali še Matej Gruden, Lejla Juretič in Elia Riccobon, ki so zbrali 4,5 točke.

Končni zmagovalec treh turnirjev pa je bil Valter Pregarac, ki je prehitel Timothyja Šuca in Jožeta Skoca.

V soboto bo ob prazniku odprtih osmici turnir v Samatorci v osmici Borisa Dollianija s pričetkom ob 14. uri, v nedeljo pa bo na sporednu zadnjo etapu šolskega turnirja za posameznike na sedežu SST 1904 v Trstu (začetek ob 15. uri). (Marko Oblak)

primorski_sport
facebook

Obvestila

ŠD SOVODNJE IN ŠZ SOČA organizirata v soboto, 31. maja v sodelovanju z ZSŠDI 1. turnir green volleyball (12 ur odbojke). Za informacije in vpisovanje do 25. maja greenvolleysoadnso@gmail.com in telefonski številki 3297411459 in 3200825885 (v večernih urah).

NK KRAS REPEN v sodelovanju z ZSŠDI organizira športni poletni kamp za dečki in deklice letnikov 2001-2008 od 16. 6. 2014 do 21. 6. 2014 na športnem igrišču v Repnu. Poskrbljen bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosoš. Urvik: 8.15-17.00. Vpis najkasneje do petka 6. 6. 2014. Za prijave in informacije: tajništvo 0402171044, Roberta 3332939977, Roberto 3296022707.

SMUČARSKA KOMISIJA ZSŠDI vabi v nedeljo, 18. maja, na sklepno nagrajevanje Primorskega smučarskega pokala 2014, v Slivnem od 12. ure dalje.

AŠD SOVODNJE in ZSŠDI vabita na mladinski nogometni kamp Sovodnje 2014, ki bo na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 16. 6. do 20. 6. od 8.30 do 12.30. Prijavijo se lahko dečki in deklice letnikov od 2000 do 2009. Informacije po e-pošti: asdsovodnje@libero.it ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-3297411459 (Ljubica Butkovič), 0039-3355312083 (Aleksij Soban), 0039-3346691042 (Edi Pavletič), 0039-3897977416 (Luka Cijan), 00386-40607320 (Rok Černe).

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat: vadba v mesecu maju bo brezplačna za vse, ki bodo zeleni poskusili minibasket, basket ali cheerleading. Micro-minibasket (letniki 2004 in mlajši): torek in sreda od 16.30 do 17.30 in petek od 16.00 do 17.00; Under 12 (letniki 2002-03): torek in sreda od 17.30 do 19.00 in petek od 17.00 do 18.00; cheerleading (vadba je namenjena dekletom osnovne šole): ponedeljek od 16.00 do 17.30 in četrtek od 16.30 do 18.00; informacije pri AŠZ Dom, tel. 0481-33288, domgorica@gmail.com in Andrej Vremec, tel. 338-588958, marinandrej@alice.it.

AŠD BREG vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 22. maja ob 21.00 uri v društvenih prostorih občinskega športnega centra Silvana Klabjana.

DIRKA OKOLI SLOVENIJE (DOS-RAS EXTREME 2014) - Igor Vodopivec in Sergio Ciuffarin

Pomagal mu je sirov burek

Kolesarja ekipe Ok3 (člana repenskega kluba Flamme Rouge) na cilju po več kot 52 urah - Premagoval sta mraz, dež, spanec in utrujenost

Igorjeva teža na startu v Postojni ob 20.16 ... 66,5 kilogramov ...

Pred štirimi leti je sanjal o nastopu na Dirki po Sloveniji (DOS-RAS Extreme). »Do konca se lahko pripelje le 'superman',« je razmišljal Igor Vodopivec, ki bo 46 let dopolnil avgusta. Lani so se mu sanje uresničile. Nastopil je na DOS-u 2013. »Dirke pa nisem končal. Zaradi težav sva s prijateljem (nastopila sta v dvojicah) odstopila. Bila je dobra izkušnja. Motilo pa me je, da nisva prišla do cilja. Letos sem se odločil, da ponovimo izkušnjo in pride domov do cilja,« je bil odločen Igor, čigar odlikuje želesna vztrajnost.

Vodopivec se je na startu v Postojni - v četrtek, 8. maja - predstavil s klubskim (klub Flamme Rouge iz Repna, ekipa se je imenovala Ok3) kolegom 60-letnem Sergiom Ciuffarinom z Općin. »Letos sva prišla do konca. Čeprav zadnja, ampak sva prišla. Načrtovali smo le prihod na cilj. Za 1205 kilometrov dolgo progo sva v kategoriji moških dvojic potrebovala 52 ur in 16 minut. Tri ekipe so odstopile. Dvanajsti na lestvici je potreboval 49:24. Prvi na lestvici je letoski DOS dokončal s časom 39:43,« je bil zadovoljen Vodopivec, Brežan po rodru, stana na repnu.

»Dirka sploh ni bila lahka in vse ni šlo kot po olju,« je opozoril Vodopivec in dodal: »Mraz v prvi etapi (okrog 5 stopinj Celzija), okrog 9000 tisoč metrov skup-

ne višinske razlike (Sergio 5000 m, najvišja gora na svetu Everest meri 8848 m nadmorske višine), med drugim vzpon na Vršič, dež in neprespani noči. Vse to sva s Sergiom premagovala na tem kolesarskem ultramaratonu.« Igor je med dirko premagal hudo krizo: »V določenem trenutku ni šlo več naprej. Bila je sedma etapa (Kamnica - Moravske Toplice 118,5 km). Kolesaril sem zelo počasi. Zmanjkal sem energije. Tudi motivacija ni bila na višku, saj sem moral do cilja prevoziti še okrog 500 kilometrov. Spraševal sem se, kaj bi me dvignilo? Česa si želi moje telo? Bil sem zaspan in lačen. Zaželet sem si sadje, zelenjavno in sirov burek. Ustavili smo se in ga kupili v bližnji pekarni. Neverjetno kako je bil dober. Užival sem ob vsakem grizu,« je premagovanje krize opisal Igor. Pustolovčin še ni bilo konč. »Še enkrat se mi je pripetilo nekaj podobnega. V Šmarjah pri Jelšah sem se celo ustavil v restavraciji in 'požrl' dva krožnika dveh različnih vrst juhe, riba, krompir in sadni sladoled. Popil sem mineralno vodo in privoščil sem si tudi pivo, ki je bogato z rudninskim snovmi. Počutil sem se kot prerojenega,« je o kulinaričnem postanku povedal Vodopivec. Člana repenskega kluba Flamme Rouge sta tudi zgrešila pot pri Kočevju. Kolesarila sta dodatnih osem kilometrov.

Igor je prevozel 710 kilometrov, Sergio pa preostalih 542 (skupno sta prevozila skupaj 16 minuti).

Na cilju v Postojni: od leve Daniel Pozzecco, Sergio Ciuffarin, Roberto Bortolot, Igor Vodopivec in Saško Kalc

Ekipa Ok3 je vodil trener Saško Kalc, ki je kolesarjem dajal napotke in jim pomagal pri prehranjevanju. Igorja in Sergia je spremjal avto in avtodom, v katerem je ekipa imela hrano (testenine, palacinke, kuhani krompir, pršut, kruh in orehe ter seveda vodo in druge prehranske dodatke (vitamine itn.). Za masažo smo imeli na voljo elektrostimulator, v avtodomu pa smo se umili in spali. Pravzaprav le počivali največ eno uro,« je še povedal Igor. Ekipi so pomagali še voznik Robert Renčelj (avto je neprekiniteno vozil 36/37 ur), Andrej Škarab, Roberto Bortolot in Daniel Pozzecco. »Vsem se moram zahvaliti, saj brez take organizacije, ne bi zmogli nastopa na takoj zahtevni dirki. Vse poteka na rekreativni ravni, saj ni nihče plačan. Vsi kolesarimo, ker ljubimo ta šport,« se je drugih članov ekipi

spomnil Igor in za konec še povedal, koliko se je pripravljal na DOS in kateri so prihodnji cilji: »Letos sem treniral precej, okrog 8 do 10 ur tedensko (poldrugo uro dnevno). Od novembra sem prevozil 6 tisoč kilometrov (4 tisoč na trenajerju). Bil sem na večdnevnih pripravah v Šibeniku in na Planici. Letos bom še tekmoval na dveh zahtevnih dirkah v Italiji in se bomo skupaj z drugimi avgusta odpravili na kolesarsko romanje v Medugorje. Prihodnje leto pa bi rad sam nastopil na DOS-u. MOral bom trenirati še več.«

... po 710 prevozih kilometrov in 52 urah in 16 minutah je Igor tehtal 63,3 kg!

Jan Grgić
Več slik na naši facebook strani
Primorski_sport

EU VOLITVE Violeta Tomič, Združena levica

Violeta Tomič

LJUBLJANA - Za evropske poslance moramo poslati ljudi, ki bodo jasno in glasno predstavljali prebivalce Slovenije in partnerjem v Evropi povedali, kaj je za nas sprememljivo in kaj ne, ne pa da le klečeplazimo in ponizno kimamo kapital, je za STA poudarila Violeta Tomič, ki se na prihajajoče evropske volitve podaja kot nosilka liste Združene levice. »Mi smo politika upanja. Smo državljanska pobuda za spremembe,« je pogovor začela 51-letna gledališka igralka, sicer podpredsednica Demokratične stranke dela, in se označila kot aktivna državljanka, ne političarka. »Mislimo, da smo mi v tem trenutku najboljša rešitev, ki jo Slovenija lahko ponudi svojim državljanom.«

Alternativa, ki jo ponujajo, je demokratični ekološki socializem. Čeprav mnogi evropsko levico in njene kandidate za predsednika Evropske komisije, vodjo grške stranke Siriza Aleksisa Ciprasa, uvrščajo med evroskeptike, Tomičeva poudarja, da temu ni tako. »Mi smo skeptični do Evrope, kakršna trenutno obstaja. Smo evrokritični in evrokonstruktivni.«

»S politiko zategovanja pasu enostavno ni več mogoče nadaljevati, saj ni obrodila sadov. Iznajti moramo drugačen model zagona gospodarstva, ki bo temeljal na ekoloških in socialnih standardih, presežki morajo iti v socialne transferje in ne v zasebne žepe, treba se je lotiti davčnih oaz in jih ukiniti, predlagamo tudi progresivno obdavčitev.«

EU VOLITVE Ivo Vajgl, lista DeSUS

Ivo Vajgl

LJUBLJANA - »EU nam ni ustvarila problemov, te smo si ustvarili sami. In tisti, ki so sodelovali pri ustvarjanju problemov, najraje kažejo na EU kot na razlog za težave,« je za STA poudaril Ivo Vajgl, ki se po razroduzbi z Zaresom za nov mandat v Evropskem parlamentu poteguje kot nosilec liste DeSUS. Če bo izvoljen, se bo med drugim zavzemal za pravice starejših.

Na glasna svarila o krepitvi evroskeptikov, ki spremljajo tokratne evropske volitve, Vajgl ne da veliko. Kot ocenjuje, je v vseh evropskih državah vedno obstajal prostor, kakih 15 odstotkov volilnega telesa, ki je bil na razpolago strankam z ekstremnim programom, »in evroskeptiki so ljudje z ekstremnimi idejami.«

A kot je poudaril, »še posebej Slovenci nimamo nobenega razloga, da bi glasovali za evroskepticizem ali mu aplavdirali.« Po njegovem mnenju »je popolnoma deplasirano, da so slovenski levičarji našli svoj zgled v Sirizi ter poenostavili grški problem do te mere, da so oprali odgovornosti grške politike in volivce, ki so jih letoto za letom pridno volili.«

»Skrbi me to, da pravzaprav v nobeni od držav članic EU ljudje množično niso pripravljeni priznati, koliko dobrega so dobili od EU. Da so bogati postali še bogatejši in da so revni postali nekoliko manj revni. To je neovrgljivo dejstvo. Na splošno je dala EU vsem članicam dodano vrednost, dodatne možnosti razvoja.«

EU VOLITVE Jože Mencinger, Pozitivna Slovenija

Dr. Jože Mencinger

LJUBLJANA - Nosilec liste PS za evropske volitve Jože Mencinger meni, da bo morala Slovenija v prihodnje narediti več, da bo EU uveljavila svoje interese. Kot je dejal v intervjuju za STA, je nadaljnji širitev naklonjen, nasprotuje pa temu, da evro prevzemajo države, ki tega niso sposobne. V parlamentu namerava, kot je povedal v pogovoru za STA, še naprej ukvarjati s področjem zdravja in delati v zunajpolitičnem odboru.

Na vprašanje, kaj vidi kot izliv EU v prihodnjih petih letih, Mencinger odgovarja, da še ni jasno, v katero smer bo šla EU. »Ena možnost je, da bo šla v smeri federacije, v kateri so pomembni državljanji, druga možnost pa je smer konfederacije, v kateri so pomembne države. Če bo šla v smeri federacije, bi morala EU bolj razvijati solidarnost, če bo šla v smeri konfederacije, pa bo treba zmanjšati vpliv Bruslja na ekonomske politike držav. Ko je namreč ena država sedemkrat bolj razvita od druge, za obe enostavno ne moreš uporabljati istih ekonomskih politik,« pravi. Zdi se mu sicer bolj verjetno, da bo šla EU v smeri konfederacije.

Glede denarnih, fiskalnih in bančne unije je Mencinger, viden ekonomski strokovnjak, prepričan, da EU ustavlja »stvari, ki nekako ne gredo skupaj.« »Če hočemo govoriti o fiskalni uniji, mora to spremljati transverzalna unija, dokler temu ni tako, bo fiskalna unija ostala le fiskalni pakt, kar pomeni, da nekdo določa pravila, drugi pa ta pravila spoštujejo,« pravi. Dodaja, da je sam proti fiskalnemu paktu, ker »to pomeni, da narediš enaka pravila za zelo različne države, kar ne more biti dobra rešitev.«

EU VOLITVE Lojze Peterle, lista NSi in SLS

Lojze Peterle

LJUBLJANA - Nosilec skupne liste NSi in SLS Lojze Peterle na evropskih volitvah 25. maja pričakuje ugoden rezultat za svojo listo. Za sabo ima že dva mandata v Evropskem parlamentu, če bo znova izvoljen, pa se namerava, kot je povedal v pogovoru za STA, še naprej ukvarjati s področjem zdravja in delati v zunajpolitičnem odboru.

Lista, katere nosilec je, je po njegovih besedah lepo sprejeta med volivci, kar je tudi pričakoval. »NSi tudi sama ne bi imela težav ponovno uspeti, se mi pa zdi, da je tudi za volivce pomembno, da vidijo sposobnost dveh strank, da stopita skupaj,« je pojasnil. Dosedanji odzivi so bili zelo ugodni in po mnenju Peterleta bo takšen tudi volilni rezultat.

Pobude, da bi nastopili skupaj tudi s SDS, ki je prav tako v Evropski ljudski stranki (EPP), po besedah Peterleta ni bilo. »Naš profil je izrazito demokrščanski, profil SDS je pa nekoliko drugačen, vendar programsko skladen z linijo EPP,« je dejal.

Če bo izvoljen, se namerava še naprej ukvarjati s področjem zdravja. »Zame je to osnovno vprašanje EU.« Še posebej si želi okrepliti prizadevanja za preprečevanje bolezni. »Mislim, da moramo razmišljati o številnih spremembah, če hočemo omejiti dotok novih bolnikov,« je dejal. Predlagal je, da bi imela EU posebnega komisarja za preventivo, ki bi imel tako pristojnosti kot ustrezni proračun.

Večina Evropejcev ima pozitivno podobo o Evropski uniji

BRUSELJ - Po komaj objavljeni raziskavi javnega mnenja Eurobarometer ima večina Evropejcev pozitivno podobo o Evropski uniji.

Tako se je izrazilo 34 odstotkov vseh vprašanih, kar je v primerjavi z lanskim novembrom tri odstotne točke več. Negativno mnenje je izrazilo 26 odstotkov vprašanih. Prav tako je v rezultatih raziskave Evropejci 2014 zaznali čedalj večji optimizem glede gospodarskih obetov v Evropi in njene prihodnosti. V 20 do 28 držav članic EU vprašani v naslednjih dvanajstih mesecih pričakujejo izboljšanje gospodarskega stanja v svoji državi.

V Sloveniji izboljšanje gospodarskega stanja pričakuje 16 odstotkov vprašanih (plus štiri odstotne točke v primerjavi z novembrom 2013), 42 odstotkov (minus 14 odstotnih točk) poslabšanje, 39 odstotkov (plus deset odstotnih točk) pa nespremenjeno stanje. Evropski državljanji med glavne izive uvrščajo brezposelnost, gospodarske razmere in inflacijo.

Zaznati je tudi trend povečanja zaupanja v EU (32 odstotkov, plus ena odstotna točka), ki je na prej večje kot zaupanje v nacionalne parlamente (27 odstotkov, minus dve odstotni točki) in vlade (26 odstotkov, plus tri odstotne točke). Poleg tega več kot pol državljanov EU (53 odstotkov) vidi prihodnost EU pozitivno. V Sloveniji tako meni 58 odstotkov vprašanih.

Po rezultatih objavljenega Eurobarometra tudi več ljudi meni, da njihov glas v EU steje (37 odstotkov v primerjavi z 29 odstotki jeseni 2013), so sporocili v Bruslu.

Aretirali šest domnevnih teroristov

STRASBOURG - V Strasbourgu so aretirali šest moških zaradi terorističnih dejavnosti v Siriji, so včeraj sporočili s francoskega notranjega ministra. Skupina naj bi se decembra lani borila v Siriji na strani islamskih skrajnežev, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Po poročanju lokalnih medijev sta bila dva mlada moška v bojih v Siriji ubita, šesterica pa se je pred približno štirimi tedni vrnila v Francijo.

Francosko notranje ministrstvo je še sporočilo, da je v Siriji trenutno 285 francoskih državljanov, ki se borijo proti režimu sirskega predsednika Bašarja al Asada.

BRUSELJ - Države članice včeraj sprejele nove ukrepe

Boljši pogoji za delavce v EU

BRUSELJ - Države članice EU so včeraj sprejele nove ukrepe za boljše izvrševanje pravil EU o napotiti delavcev na delo, ki naj bi zagotovili spoštovanje pravic napotnih delavcev v praksi in okreplili pravni okvir za izvajalce storitev. Evropska komisija je sprejem direkcie že pozdravila. Strogi zaščitni ukrepi za varstvo pravic napotnih delavcev in preprečevanje socialnega dampinga so določeni v direktivi o napotiti delavcev na delo iz leta 1996, ki vsebuje glavna obvezna pravila glede pogojev za zaposlitev delavcev, napotnih na delo v drugo državo članico, so včeraj spomnili v Bruslu.

Nova direktiva o izvrševanju pa bo po njihovih besedah prispevala k boljši uporabi teh pravil v praksi, zlasti v sektorjih, kot sta gradbeništvo in cestni tovorni promet, kjer so se na primer tako imenovani poštni nabiralniki, to je družbe, ki v matični državi ne opravljajo de-

janske gospodarske dejavnosti, z navideznimi napotitvami izogibali nacionalnim pravilom o socialni varnosti ali delovnih pogojih.

Direktiva bo s preprečevanjem goljufij tudi izboljšala varstvo pravic napotnih delavcev, še zlasti v podizvajalskih verigah, v katerih pravice napotnih delavcev niso vedno spoštovane, so poudarili v Evropski komisiji.

Direktiva o izvrševanju poleg tega povečuje ozaveščenost delavcev in podjetij o njihovih pravicah in dolžnostih v zvezi s pogoji za zaposlitev in izboljšuje sodelovanje med nacionalnimi organi, odgovornimi za napotitev delavcev. Določa tudi obveznosti držav članic glede preverjanja skladnosti s pravili iz direktive iz leta 1996.

Od podjetij, ki napotijo delavce, zahteva, da določijo kontaktno osebo za stike z izvršilnimi organi, prijavijo identi-

Sedež evropskega parlamenta v Bruslu
ARHIV

teto, število delavcev, ki bodo napoteni na delo, datume začetka in konca napotitve, naslov delovnega mesta in naravo storitev ter dajo na razpolago osnovno dokumentacijo, denimo pogodbe o zaposlitvi, plačilni listi in evidence prisotnosti napotnih delavcev. Hkrati izboljšuje uveljavljanje pravic in obravnavo pritožb.

Nova pravila naj bi zagotovila tudi, da je upravne kazni in globe, ki jih izvajalcem storitev zaradi nespoštovanja zahtev iz direktive iz leta 1996 naloži ena država članica, mogoče izvršiti in izterjati v druge države članice. Sankcije za neupoštevanje direktive morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne, so izpostavili v Bruslu.

Države članice morajo novo direktivo v nacionalno zakonodajo prenesti najpozneje čez dve leti. »Sprejetje te nove direktive tik pred volitvami v Evropski parlament je jasno sporočilo, da Evropa ne dopušča goljufij ali zlorab na račun napotnih delavcev ali drugih oblik socialnega dampinga,« je včeraj dejal evropski komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje László Andor. »Države članice pozivam, naj ta pravila čim prej prenesejo v svojo zakonodajo, in pozdravljam že napovedane ukrepe Francije,« je dodal. (STA)

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik
12.00 Talent show: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in gospodarstvo **14.10**
 Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **16.50** Dnevnik in vreme **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded

21.15 Film: *Carissima me* (kom., Fr., '10) **23.15** Talk show: Porta a Porta

Rai Due

6.10 Nan.: La strada per la felicità **6.55** Risane **8.15** Serija: Due uomini e mezzo **8.35**
 Nad.: Desperate Housewives **10.00** Dnevnik in rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00**
 Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15**
 Serija: The Good Wife **17.45** Dnevnik in sport **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra **20.00**
 Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Tg Regione - Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione - Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.10** Report: Mi manda RaiTre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25**
 20.10 Pane quotidiano **12.50** Kolesarstvo **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione - Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Piazza Affari **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2014, prenos 5. etape **18.05** Dok.: Aspettando Geo **18.15** Dok.: Geo **19.00** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Le storie di Chi l'ha visto?

Rete 4

6.10 Rubrika: Media shopping **6.25** Nad.: Chips **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Nad.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.25** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto **21.16.35** Film: Il grande Caruso **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Il bambino con il pigiama a righe (dram., '08) **23.20** Serija: The Chase **0.05** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (13. maja 2014)**

Vodoravno: Kras Repen, rabarbara, imam, otip, lokal, Ono, Kos, res, I.L., A.A., zastoji, Montale, Kere, Ardeni, port, jar, naravnost, odebeline, Nen, Reja, Amor, avt; na sliki: Andrej Kos.

11.00 Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.10** Show: Pomeriggio cinque **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Uefa Europe League, Siviglia - Benfica **23.05** Uefa Europe League - Speciale

17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 21.30 Vse-danes - dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Gio **20.30** Kino premiere **20.40** Nogomet: EP, finale **21.45** Nogomet: EP, finale, 2. polčas **22.40** Artevisione **23.10** Najlepše besede **23.40** Potopisi

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.30** 15.20 Show: Vecchi bastardi **8.30** 16.15 Show: Urban Wild **9.40** 17.15 Show: Come mi vorrei **10.20** Serija: Dr. House - Medical division **12.10** Cotto e mangiato - Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Grande Fratello **14.10** 18.05 Nan.: Simpsonovi **14.35** Risanka: What's my destiny Dragon Ball **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Film: Stardust (fant.) **23.45** Show: Chiamabetti Supermarket

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.40** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

6.00 7.00 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** 12.50 Italia economia e prometeo **7.35** Dok.: Italia da scoprire **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Qui studio a voi studio **18.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Prime club - Mensana in corpore sano **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.55 Dobro jutro **10.35** Dok. serija: City folk **11.05** Osmi dan **11.55** Dosje: Operacija Mercator - najcenejši sosed **13.00** 15.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** 23.05 Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** 18.35 Otoški program: OP! **15.50** Kvizi: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.55** 0.05 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Dva dni v Parizu (rom., '07, r. in i. J. Delpy) **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.35** Turbulenca

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.55** Infodrom **9.05** otroški kanal **10.15** Dobra ura **11.35** Dobro jutro **14.15** 19.00 Točka **15.00** Nekajno popoldne **16.25** Rad igram nogomet **16.50** Glasnik **17.20** Evropski magazin **17.45** Mostovi - Hidak **18.15** O živalih in ljudeh **18.40** Ne vrtu **19.50** Žrebjanja Lota **20.00** Športni iziv **20.30** Nogomet: evropska liga, Sevilla - Benfica, prenos **23.15** Odd. o modi: Bleščica **23.45** Film: Prezopolis (anim.)

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** 19.00 Dnevnik **6.35** Primorska kronika **7.40** 20.00 Aktualno **8.00** Seje delovnih teles: 4. nujna seja Ustavne komisije, prenos **9.00** Seje delovnih teles: 8. nujna seja Komisije za nadzor javnih financ, prenos **12.00** 64. Izredna seja DZ, prenos **19.30** Kronika **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.30** Kontaktna oddaja **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevni program **14.00** 0.10 Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Evrovicnice **14.30** Meridiani **15.30** Nino Benvenuti **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben

RADIO IN TV SPORED**VREDNO OGLEDА**

Rai Sreda, 14. maja
Rai 5, ob 16.15

Persepolis

Francija 2007
Režija: Marjane Satrapi, Vincent Paronnaud
Glas: Catherine Deneuve, Chiara Mastroianni, Paola Cortellesi, Licia Maglietta, Sergio Castellitto

Risanka iraške režiserke Marjane Satrapi, zelo enostavno in hkrati hecno, pripoveduje o otroštvu v času revolucije. V Teheranu leta 1978 odrašča osemletna Marjane, ki sanja, da bo kot bočna prerokinja rešila svet. Ob sebi ima napredna starša in ljubečo babico, v družbi katerih pozorno spremila padec šahovega režima. Ustanovitev nove Islamske republike napoveduje dobo »varuhov revolucije«, ki nadzorujejo vedenje prebivalcev. Marjane si mora zdaj zakrpati obraz, njene sanje o uporu pa postajajo še močnejše. V vojni proti Iraku padajo bombe, ljudje izginjajo, represija je vsak dan hujša. Marjane je vse bolj nemirna, zato jo starši pošljejo v Avstrijo, kjer pri štirinajstih letih spozna novo življenje, puberteto, svobodo in ljubezen, a tudi grenak vsakdan v tuji državi. Zdaj že štiridesetletna režiserka živi in dela v Parizu. Film je leta 2007 v Cannesu prejel nagrado zirje.

Primorski dnevnik

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družbenim
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
 Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasevalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglašev: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
 finanč

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. ur.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.28
Dolžina dneva 14.53

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 20.11 in zatone ob 6.09

NA DANŠNJI DAN 1969 – Višek tri- do štiridesetnega vročinskega vala, po nižinah v notranjosti se je ogrelo nad 30 °C. V Sremiču na Bilejskem se je ogrelo do 32,9 °C, v Črnomlju se je živo srebro ustavilo pri 32,3 °C, v Celju pri 32,0 °C in v Šmartnem pri Slovenj Gradcu pri 30,2 °C.

Plitev ciklon se pomika proti južnemu Jadranu. S severozahodnimi vetrovi doteka k nam hladen in nekoliko bolj suh zrak.

Po vsej deželi bo delno jasno vreme. Ponekod v predalpskem svetu bo še spremenljivo s suhim zrakom. Pihal bo zmeren veter iz severa in ob morju bo pihala šibka burja.

Delno jasno s spremenljivo oblakostjo. Popoldne bodo krajevne plohe. Pihal bo okrepljen severni veter.

Jutranje temperature bodo od 5 do 8, v alpskih dolinah okoli 2, najvišje dnevne od 15 do 19, na Primorskem do 22 stopinj C.

Dopoldne bo še prevlačevalo jasno vreme. Hladnejše bo in popoldne se bo ponekod pooblačilo. Spet bo pihala zmerna burja.

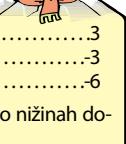
Jutri bo na zahodu delno jasno, drugod se bo od jugovzhoda postopno pooblačilo. Popoldne bo v vzhodni polovici Slovenije rahlo deževalo. Sveže bo.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.15 najnižje -62 cm, ob 9.41 najvišje 33 cm, ob 15.08 najnižje -22 cm, ob 21.00 najvišje 53 cm.
Jutri: ob 3.47 najnižje -64 cm, ob 10.18 najvišje 35 cm, ob 15.46 najnižje -20 cm, ob 21.36 najvišje 51 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 18,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 13 2000 m 3
1000 m ..... 9 2500 m ..... -3
1500 m ..... 5 2864 m ..... -6
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne 6 v gorah 7,5.

Papež Frančišek: Niti Marsovci ne odrekati krsta

VATIKAN – Papež Frančišek je v ponedeljek izjavil, da imajo pravico do krsta vsi, tudi vesoljci, če bi potrkali na vrata cerkve. Kristjani ne morejo zapreti vrat tištim, ki se želijo krstiti, tudi če so zeleni možici z dolginom nosom in velikimi ušesi, kakršne rišejo otroci, je med mašo dejal papež. »Če bi na primer jutri prispevala ekspedicija Marsovcev in bi jih nekaj prišlo k nam (...) in če bi eden od njih rekel: Jaz hočem biti krščen!, kaj bi se zgodilo?« se je vprašal Frančišek, ki je znova pokazal, da ima dober smisel za humor. Argentinski papež, ki je mnoge presenetil s svojo preprostostjo, pogosto uporablja slikovite in duhovite izraze, tudi ko govorji o katoliški cerkvi. Papež je poudaril, da ljudem ne bi smeli odrekati krsta, zlasti ne otrokom tistih staršev, ki kršijo pravila Cerkve.

Norvežanka Kristin Lund prva poveljnica mirovne misije ZN

NEW YORK – Združeni narodi so v ponedeljek imenovali Norvežanko Kristin Lund za poveljnico sil v mirovni misiji na Cipru. Gre za prvo žensko na celu mirovne operacije ZN. Lundova, ki ima 34-letno kariero v norveški vojski, je napredovala v generalmajorko v letu 2009 in takrat postala prva ženska s tem činom na Norveškem. Misijo na Cipru bo v sredini avgusta prevzela od kitajskega generala Chao Liuja. 56-letna Lundova je v okviru ZN že delovala v mirovnih misijah v Libanonu in nekdanji Jugoslaviji. Prav tako je v letu 1991 delovala v Savdski Arabiji med operacijo Pučavška nevihta ter v Afganistanu.

LUCIJA - Po oceni klimatologinje Lučke Kajfež Bogataj

Lansko zmanjšanje toplogrednih plinov izključno posledica gospodarske krize

LUCIJA - Lansko zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v Sloveniji je izključno posledica gospodarske krize, ob ponovni gospodarski rasti pa bo znova prišlo do povečanja izpustov, meni klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj. Pri odpravljanju posledic onesnaževanja Kajfež Bogatajeva pogreša medsektorsko usklajevanje in je kritična do razdrobljenosti odločanja. Da je zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov povezano zgorj s krizo, govorji dejstvo, da druge vrste izpustov naraščajo. Čim bo prišlo do ponovne gospodarske rasti, pa bo prišlo tudi do vnovičnega naraščanja izpustov toplogrednih plinov, saj na ravni države nismo sprejeli nobenega ukrepa na tem področju, je ob robu foruma Zelena mobilnost, ki je prejšnji teden potekal v okviru portoroške Internautice, za STA povedala Nobelova nagrajenka Kajfež Bogatajeva.

Kot perečo problematiko naše države je izpostavila tudi trdne delce. Po eni strani je to posledica izrazito kotlinske legi in neprevetrenosti slovenskih mest, »tako da že majhna količina izpustov pri nas povzroči velike koncentracije delcev, in to od Kopra do Maribora«. Izvori delcev so različni, od največjih - prometa, do industrije in individualnih kuršic - pa vse tja do gradbeništva in soljenja cest v zimskem času. Ker je virov trdnih delcev več, pa pogosto prihaja do tega, da se en sektor izgovarja na drugega, je ugotovljala Kajfež Bogatajeva.

Gre sicer za težak problem, s katerim se sooča vsa Evropa, elegantnih rešitev pa zanj ni, priznava klimatologinja. Nujno bi bilo zadržati promet zunaj mest, bodisi s spodbujanjem javnih prevozov, uvedbo določenih takš ali izločanjem vozil v dneh, ko je prisotna temperaturna inverzija. V Sloveniji sicer ni ni-

Izpusti v Termoelektrični centrali Šoštanj (TEŠ)

DŽAKARTA - Telefon

Z3, nov nizkocenovni mobilnik BlackBerry

DŽAKARTA - Kanadski proizvajalec pametnih telefonov BlackBerry je predstavil nov nizkocenovni mobilnik Z3, ki bo namenjen prodaji v Indoneziji. Azijska država velja za eno zadnjih, v kateri BlackBerryjevi mobilniki še uživajo naklonjenost potrošnikov. Pri podjetju upajo, da bodo z novo napravo uspešni tudi v drugih razvijajočih se trgih. Mobilnik, ki premore zaslon na dotik, dvojedri procesor in kamero s petimi megapiksli, bo kasneje na voljo še v Maleziji, Filipinah, Vietnamu in Indiji, so danes napovedali na predstavitevem dogodku v Džakarti.

Gre za prvi mobilnik, ki je nastal po prihodu novega izvršnega direktorja Johna Chena novembra lani. Hkrati je tudi eden prvih, ki je nastal v sklopu novega strateškega partnerstva s tajvanskim izdelovalcem elektronike Foxconn. Uspešnost naprave, ki bo v Indoneziji na voljo za preračunano 140 evrov, bo ključen preizkus uspešnosti nove BlackBerryjeve strategije, piše francoska tiskovna agencija AFP.

Analitska hiša IDC ocenjuje, da se je BlackBerryjev tržni delež v Indoneziji skrčil z dobrih 40 odstotkov leta 2011 na okoli pet odstotkov lani, predvsem na račun hude konkurenčne s strani južnokorejskega Samsunga. Podobna zgodba velja tudi za druge države po svetu. BlackBerry je namreč v obdobju razvjeta, ko so bili njegovi pametni mobilniki še posebej priljubljeni med poslovneži, dosegal skoraj polovico ameriškega trga, danes pa se zgolj bori za preživetje.

Novembra lani je propadla tudi načrtovana prodaja družbi Fairfax Financial, s katero bi se podjetje umaknilo z borze, novi lastniki pa v miru prestrukturirali podjetje. (STA)

